KADINHANI ve ÇEVRESİNDE YETİŞEN BİTKİLERİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. YAVUZ BAĞCI **Uz. Biyolog LEVENT KESKİN**

KASIM 2021

Bu çalışma Kadınhanı Eğitim Kültür Sanat Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin "Kadınhanı ve Çevresinde Yetişen Bitkilerin Etnobotanik Özelliklerinin Araştırılması Projesi" (TR52/21/TD-02/0010) kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili sorumluluk Kadınhanı Eğitim Kültür Sanat Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'ne aittir ve Mevlâna Kalkınma Ajansının görüşlerini yansıtmamaktadır.

ÖNSÖZ

Etnobotanik çalışmamız Kadınhanı ilçesi ve köylerinde gerçekleşmiş olup araştırma alanında bizlere yardımcı olan yöre halkına gerek kurumsal olarak gerekse de yörede çalışma alanında bizlere destek olan Karış Karış Kadınhanı Derneği başkanı Mustafa TOPKAFA Bey'e yardımlarından dolayı teşekkür ederiz.

PREFACE

Our ethnobotanical study was carried out in the district and villages of Kadınhanı, and we would like to thank the local people who helped us in the research area, Mustafa TOPKAFA, the head of the Karış Karış Kadınhanı Association, who supported us both institutionally and in the field of study in the region.

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

ÖNSÖZ **i**

İÇİNDEKİLER **ii**

SİMGE ve KISALTMALAR **xvii**

1. GİRİŞ **1**

2. MATERYAL ve METOD **7**

3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI **19**

AMARANTHACEAE (SİRKENGİLLER) **19**

Chenopodium album L. var. *album* (Sirken) **19**

ANACARDIACEAE (SAKIZ AĞACIGİLLER) **21**

Rhus coriaria L. (Sumak) **21**

ASPARAGACEAE (KUŞKONMAZGİLLER) **23**

Ornithgalum ortophyllum Ten. (Kedi soğanı/ Tükrük otu) **23**

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER) **25**

Achillea biebersteinii Afan. (Arı çiçeği / Sarı civanperçemi, Pireotu) **25**

Achillea millefolium L. subsp. *millefolium* L.(Arı çiçeği/Beyaz civanperçemi) **27**

Achillea wilhelmsii C. Koch (Dingil dana/ Civanperçemi) **29**

Anthemis austriaca Jacq. (Papatya, Kelkız çiçeği) **31**

Carduus nutans L. (Keçi kangalı / Deve dikeni) **33**

Centaurea depressa Bieb. (Gökbaş / Acımık) **35**

Centaurea solstitialis L. subsp. *solstitialis* L.(Su dikeni, Sarıbaş dikeni/ Zerdali dikeni) **37**

Chondrilla juncea L. var. *juncea* (Çıtlık/ Çengel sakızı) **39**

Cichorium intybus L. (Çöplü Güneyik/ Hindiba, Yabani hindiba) **41**

Eryngium campestre L.var. *virens* Link (Boğa dikeni, Yel kovdu dikeni /Tengel dikeni) **43**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

PREFACE **ii**

CONTENTS **iv**

MARKS AND ABBREVIATIONS **xviii**

1. INTRODUCTION **2**

2. MATERIAL and METHOD **8**

3. RESEARCH RESULTS **20**

AMARANTHACEAE **20**

Chenopodium album L. var. *album* (Sirken) **20**

ANACARDIACEAE (GUM TREE) **22**

Rhus coriaria L. (Sumac) **22**

ASPARAGACEAE (ASPARAGUS) **24**

Ornithgalum ortophyllum Ten. (Cat bulb/ Saliva grass) **24**

ASTERACEAE (DAISY) **26**

Achillea biebersteinii Afan. (Bee flower / Yellow yarrow, Flea Grass) **26**

Achillea millefolium L. subsp. *millefolium* L. (Bee flower / White yarrow) **28**

Achillea wilhelmsii C. Koch. (Axle calf / Yarrow) **30**

Anthemis austriaca Jacq. (Daisy, Bald girl flower**)** **32**

Carduus nutans L. (Goat coil / Thistle) **34**

Centaurea depressa Bieb. (Sky head / Ryegrass) **36**

Centaurea solstitialis L. subsp. *solstitialis* L. (Water thorn, Yellowhead thorn/ Tumble knapweed) **38**

Chondrilla juncea L. var. *juncea* (Çıtlık / Hook gum) **40**

Cichorium intybus L. (Garbage Southern Chicory / Chicory, Wild Chicory) **42**

Eryngium campestre L. var. *virens* Link (Bull thorn, Wind thorn / Tengel thorn) **44**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

Helichrysum plicatum DC. subsp. *plicatum* DC.(Şeker otu/ Ölmez çiçek) **45**

Inula montbretiana DC. (Şalba / Andız otu) **47**

Lactuca serriola L. (Acı marul, Mikirge / Yabani marul) **49**

Lapsana communis L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil. (Kaba ot/ Şebrek) **51**

Onopordum bracteatum Boiss. & Heldr. var. *bracteatum* Boiss. & Heldr. **53**

(Deve dikeni/ Kangal dikeni)

Scorzonera cana (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm. **55**

(Tekesakalı / Dedesakalı)

Taraxacum macrolepium Schischkin (Keklik otu, karlan kavuk/ Karahindiba) **57**

Taraxacum officinale Wiggers. (Güneyik / Karahindiba) **59**

Tragopogon buphthalmoides (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boiss. (Yemlik) **61**

Tragopogon latifolius Boiss. var. *angustifolius* Boiss.(Sakız şalbası/ Yemlik) **63**

Tragopogon latifolius Boiss. var. *latifolius* (Emlik/ Yemlik) **65**

BERBERIDACEAE (KADINTUZLUĞUGİLLER) **67**

Berberis crataegina DC. (Karamık/ Karamuk) **67**

BORAGINACEAE (HODANGİLLER) **69**

Echium italicum L. (Danadili/ Engerek otu) **69**

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER) **71**

Capsella bursa-pastoris (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, cıtcıcuva/ Kuşkuş otu) **71**

Descurainia sophia (L.) Webb ex Prantl (Babatça/ Uzun süpürge otu) **73**

Eruca sativa Mill. (Roka) **75**

Lepidium sativum L. subsp. *sativum* (Tere) **77**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

Helichrysum plicatum DC. subsp. *plicatum* DC. (Vanilla grass/ Immortelle flower**)** **46**

Inula montbretiana DC. (Şalba / Andız otu) **48**

Lactuca serriola L. (Hot lettuce, Mikirge / Wild lettuce) **50**

Lapsana communis L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil. (Coarse grass /Şebrek) **52**

Onopordum bracteatum Boiss. & Heldr. var. *bracteatum* Boiss. & Heldr. **54**

(Canada thistle/ Kangal thistle)

Scorzonera cana (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm. **56**

(Meadow salsify/ Grandpa beard)

Taraxacum macrolepium Schischkin (Oregano, snow goose / Dandelion) **58**

Taraxacum officinale Wiggers. (Southern / Dandelion) **60**

Tragopogon buphthalmoides (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boıss. (Manger) **62**

Tragopogon latifolius Boiss. var. *angustifolius* Boiss. (Chewing gum / Manger) **64**

Tragopogon latifolius Boiss. var. *latifolius* (Feeder / Feeder) **66**

BERBERIDACEAE (GILLER FOR WOMEN) **68**

Berberis crataegina DC. (Corncockle) **68**

BORAGINACEAE (HODANGELS) **70**

Echium italicum L. (Calf tongue / Viper grass) **70**

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS) **72**

Capsella bursa-pastoris (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, cıtcıcuva / Bird grass**)** **72**

Descurainia sophia (L.) Webb ex Prantl (Babatça/Flixwed) **74**

Eruca sativa Mill. (Arugula) **76**

Lepidium sativum L. subsp. *sativum* (Pepper grass) **78**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

Sinapis arvensis L. (Hardal otu/ Hardal) **79**

CARYOPHYLLACEAE (KARANFİLGİLLER) **81**

Dianthus zonatus Fenzl. var. *zonatus* (Çingene kızı, Siğil otu/ Halkalı karanfil) **81**

Silene conoidea L. (Emzik otu/ Salkım çiçeği) **83**

Silene vulgaris (Moench) Garcke. (Borana, Boranı/ Gıvışgan otu) **85**

CISTACEAE (LADENGİLLER) **87**

Cistus laurifolius L. (Yavşanak/ Tavşancıl, İldon, İldan) **87**

Helianthemum salicifolium (L.) Mill. (Domalan çiçeği/ Gihaye) **89**

CONVOLVULACEAE (SARMAŞIKGİLLER) **91**

Convolvulus arvensis L. (Ulama otu/ Mamıza) **91**

CUPRESSACEAE (SERVİGİLLER) **93**

Juniperus excelsa M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Üzümü/ Boylu ardıç, Boz ardıç) **93**

Juniperus oxycedrus L. subsp. *oxycedrus* (Diken Ardıç / Katran ardıcı) **95**

EUPHORBIACEAE (SÜTLEĞENGİLLER) **97**

Euphorbia kotschyana Fenzl. (Sütleğen) **97**

FABACEAE (BAKLAGİLLER) **99**

Medicago sativa L. subsp. *sativa* L.(Yabani yonca/ Çevrince) **99**

Melilotus officinalis (L.) Desr. (Yaban yoncası / Beyaz yonca) **101**

Onobrychis armena Boiss. & Huet. (Tirfil/ Yabani korunga) **103**

Trifolium repens L. var. *giganteum* Lag.-Foss.(Yonca) **105**

Vicia sativa L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. var. *nigra* (L.) Ehrh.(Kır fasılı/ Burçak) **107**

Vicia narbonensis L. (Yılan fasılı / Koca fiğ) **109**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

Sinapis arvensis L. (Mustard grass / Mustard) **80**

CARYOPHYLLACEAE (CARNATION) **82**

Dianthus zonatus Fenzl. var. *zonatus* (Gypsy girl, Croton tictoria / Ringed carnation) **82**

Silene conoidea L. (Pacifier grass / Cluster flower) **84**

Silene vulgaris (Moench) Garcke. (Borana, Borane / Knapbottle) **86**

CISTACEAE **88**

Cistus laurifolius L. (Yavşanak/ Hogweed, İldon, İldan) **88**

Helianthemum salicifolium (L.) Mill. (Domalan çiçeği/ Gihaye) **90**

CONVOLVULACEAE (IVYACEAE) **92**

Convolvulus arvensis L. (Ulama grasses / Mamıza) **92**

CUPRESSACEAE (SERVIGILLS) **94**

Juniperus excelsa M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Grape/ Greek juniper, Gray juniper) **94**

Juniperus oxycedrus L. subsp. *oxycedrus* (Thorn juniper / Bushy juniper) **96**

EUPHORBIACEAE (EUPHORBIA) **98**

Euphorbia kotschyana Fenzl. (Euphorbia) **98**

FABACEAE (LEGUMES) **100**

Medicago sativa L. subsp. *sativa* L. (Wild clover/ Çevrince) **100**

Melilotus officinalis (L.) Desr. (Wild clover / White clover) **102**

Onobrychis armena Boiss. & Huet. (Tirfil / Wild sainfoin) **104**

Trifolium repens L. var. *giganteum* Lag.-Foss. (Clover) **106**

Vicia sativa L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. var. *nigra* (L.) Ehrh. (Kırfasılı/ Vetch) **108**

Vicia narbonensis L. (Snakehead / Big vetch) **110**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

FAGACEAE (KAYINGİLLER) **111**

Quercus cerris L. var. *cerris* L. (Keçi peliti/ Saçlı meşe, Türk meşesi) **111**

Quercus pubescens Wild.(Pelit / Meşe) **113**

Quercus robur L. subsp. *robur* L.(Yenilen Pelit/ Saplı meşe) **115**

GERANIACEAE (TURNAGAGASIGİLLER) **117**

Erodium cicutarium (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit(İnnelik/ İğnelik) **117**

JUGLANDACEAE (CEVİZGİLLER) **119**

Juglans regia L. (Ceviz) **119**

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER) **121**

Ajuga chamaepitys (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *Chia* **121**

(Schreber) Arcangeli (Yer meşesi / Yer çamı)

Mentha spicata L. subsp. *spicata* L.(Su nanesi / Nane) **123**

Origanum vulgare L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek (Çay otu, domurcak çayı / Mercanköşk) **125**

Phlomis linearis Boiss.& Bal.(Kuş ağzı/ Çalba) **127**

Salvia verticillata L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Kara şalba / Adaçayı) **129**

Satureja cuneifolia Ten. (Kara kekik / Dağ kekiği) **131**

Sideritis libanotica Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm. (Dağ çayı, çay otu /Dağ çayı) **133**

Stachys cretica L. subsp. *anatolica* Rech. fil. (Çay otu / Dağ çayı) **135**

Teucrium chamaedrys L. subsp. *chamaedrys* **137**

(Kısacık Mahmut, Bodur can Mahmut, Tatarca otu / Kısa Mahmut otu)

Teucrium polium L. (Koyun otu, Meryem otu, Bozot / Acı yavşan) **139**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

FAGACEAE **112**

Quercus cerris L. var. *cerris* L. (Goat pelite/ Hairy oak, Turkish oak) **112**

Quercus pubescens Wild. (Pelite / Oak) **114**

Quercus robur L. subsp. *robur* L. (Edible Pelit/ Stalked Oak) **116**

GERANIACEAE **118**

Erodium cicutarium (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit (İnnelik / Pincushion) **118**

JUGLANDACEAE (WALCONUT) **120**

Juglans regia L. (Walnut) **120**

LAMIACEAE **122**

Ajuga chamaepitys (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *Chia* **122**

(Schreber) Arcangeli (Ground oak / Ground pine)

Mentha spicata L. subsp. *spicata* L. (Water mint / Mint) **124**

Origanum vulgare L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek (Tea grass, Domurcak tea / Winter Sweet) **126**

Phlomis linearis Boiss.& Bal. (Bird's mouth/ Çalba) **128**

Salvia verticillata L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Black Sage / Sage) **130**

Satureja cuneifolia Ten. (*Thymbra spicata* / Mountain thyme) **132**

Sideritis libanotica Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm. **134**

(Lamb’s ears, tea grass / Lamb’s ears)

Stachys cretica L. subsp. *anatolica* Rech. fil. (Tea grass /Lamb’s ears) **136**

Teucrium chamaedrys L. subsp. *chamaedrys* **138**

(Kısacık Mahmut, Dwarf can Mahmut, Tatar grass / Short Mahmut grass)

Teucrium polium L. (Egremoin, Herb bennet, Bozot / Hot wild sage) **140**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

MALVACEAE (EBEGÜMECİGİLLER) **141**

Alcea pallida Waldst & Kit. (Fatma gülü / Hatmi) **141**

Malva neglecta Wallr. (Ebegümeci / Küçük Ebegümeci) **143**

NITRARIACEAE **145**

Peganum harmala L. (Üzerlik) **145**

PAPAVERACEAE (GELİNCİKGİLLER) **147**

Glaucium leiocarpum Boiss. (Köpek lalesi/ Boynuzlu gelincik) **147**

Papaver glaucum Boiss. &Hausskn. (Yaban haşhaşı, gelineli / Gelincik) **149**

PINACEAE (ÇAMGİLLER) **151**

Pinus nigra J. F. Arnold subsp. *nigra* var. *caramanica* (Loudon) Rehder. (Çam / Karaçam) **151**

PLANTAGINACEAE (SİNİROTUGİLLER) **153**

Plantago lanceolata L. (Yara otu / Sinir otu) **153**

Plantago major L. subsp. *major* (Yara otu/ Bağa) **155**

PLUMBAGINACEAE (DİŞOTUGİLLER) **157**

Acantholimon acerosum (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss. (Geven/ Pişik geveni) **157**

Acantholimon venustum Boiss. var. *venustum* Boiss.(Geven/ Pişik geveni) **159**

POACEAE (BUĞDAYGİLLER) **161**

Agropyron cristatum L. (Ayrık Otu) **161**

POLYGONACEAE (KUZUKULAĞIGİLLER) **163**

Polygonum cognatum Meissn. (Yaban kuzukulağı / Madımak) **163**

Polygonum lapathifolium L. (Süpürge otu / Söğüt otu) **165**

Polygonum persicaria L. (Sıçandişi/ Söğüt otu) **167**

Rumex patientia L. (İlibada, evelik / Labada) **169**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

MALVACEAE **142**

Alcea pallida Waldst & Kit. (Rose of Fatma / Marshmallow) **142**

Malva neglecta Wallr. (Cheeseflower / Small cheeseflower) **144**

NITRARIACEAE **146**

Peganum harmala L. (Esfand) **146**

PAPAVERACEAE (WEASELS) **148**

Glaucium leiocarpum Boiss. (Dog tulip/ Horned weasel) **148**

Papaver glaucum Boiss. &Hausskn. (Wild poppy, Mourning bride / Weasel) **150**

PINACEAE (PINE) **152**

Pinus nigra J. F. Arnold subsp. *nigra* var. *caramanica* (Loudon) Rehder. (Pine / Larch) **152**

PLANTAGINACEAE **154**

Plantago lanceolata L. (Thimbleflower/ Whiteman's foot) **154**

Plantago major L. subsp. *major* (Thimbleflower) **156**

PLUMBAGINACEAE **158**

Acantholimon acerosum (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss. (Astragalus / Rat Geven) **158**

Acantholimon venustum Boiss. var. *venustum* Boiss. (Astragalus / Rat geveni) **160**

POACEAE (WHEATS) **162**

Agropyron cristatum (Quitch grass) **162**

POLYGONACEAE (SORREL) **164**

Polygonum cognatum Meissn. (Wild sheep sorrel / Knotweed) **164**

Polygonum lapathifolium L. (Kochia/ Red shank) **166**

Polygonum persicaria L. (Hemstich/ Red shank) **168**

Rumex patientia L. (İlibada, evelik / Labada) **170**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

RANUNCULACEAE (DÜĞÜNÇİÇEĞİGİLLER) **171**

Ranunculus arvensis L. (Su pıtrağı / Düğün çiçeği) **171**

RHAMNACEAE (CEHRİGİLLER) **173**

Rhamnus oleoides L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Kör diken) **173**

ROSACEAE (GÜLGİLLER) **175**

Cotoneaster nummularia Fisch. & Mey. (Kürt ağacı / Tavşan elması) **175**

Crataegus monogyna Jacq. subsp. *monogyna* (Kızılcık, Kırmızı alıç/ Alıç) **177**

Crataegus orientalis Pallas ex Bieb. var. *orientalis* (Alıç) **179**

Cydonia oblonga Mill. (Ayva) **181**

Pyrus elaeagnifolia Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Dağ armudu, Yaban armudu / Ahlat) **183**

Rubus idaeus L. (Çitir, Temel üzümü/Ahududu) **185**

Rosa canina L. (Kuşburnu, İtburnu, öküzgözü/ Yabani gül) **187**

SALICACEAE (SÖĞÜTGİLLER) **189**

Populus alba L. (Selvi/ Akkavak) **189**

Populus nigra L. (Karakavak) **191**

Salix babylonica L. (Salkım söğüt/ Söğüt) **193**

SCROPHULARIACEAE (SIRACAOTUGİLLER) **195**

Verbascum cheiranthifolium Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss.(Sığırkuyruğu) **195**

THYMELAEACEAE (SERÇEDİLİGİLLER) **197**

Daphne oleoides Schreber subsp. *oleoides* (Çöpleme/ Dafne) **197**

URTICACEAE (ISIRGANGİLLER) **199**

Urtica dioica L. (Isırgan) **199**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

RANUNCULACEAE (BUTTERCUP) **172**

Ranunculus arvensis L. (Water bindi-eye / Buttercup) **172**

RHAMNACEAE **174**

Rhamnus oleoides L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Blind thorn) **174**

ROSACEAE **176**

Cotoneaster nummularia Fisch. & Mey. (Kurdish tree / Rabbit apple) **176**

Crataegus monogyna Jacq. subsp. *monogyna* (Cranberry, Red hawthorn/ Hawthorn) **178**

Crataegus orientalis Pallas ex Bieb. var. *orientalis* (Hawthorn) **180**

Cydonia oblonga Mill. (Quince) **182**

Pyrus elaeagnifolia Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Mountain pear, Wild pear / Pear) **184**

Rubus idaeus L. (Çitir, Basiccurrant/Raspberry) **186**

Rosa canina L. (Rose hip, Dog rose/ Wild rose) **188**

SALICACEAE **190**

Populus alba L. (Cypress/ White Poplar) **190**

Populus nigra L. (Black poplar) **192**

Salix babylonica L. (Drooping willow/ Willow) **194**

SCROPHULARIACEAE **196**

Verbascum cheiranthifolium Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss. (Adam's flannel) **196**

THYMELAEACEAE **198**

Daphne oleoides Schreber subsp. *oleoides* (Helleborus/ Daphne) **198**

URTICACEAE **200**

Urtica dioica L. (Nettle) **200**

İÇİNDEKİLER **SAYFA NO**

VERBENACEAE (MİNEÇİÇEĞİGİLLER) **201**

Verbena officinalis L.(Basır otu/Mine çiçeği, güvercin otu) **201**

VISCACEAE (GÜVELEKGİLLER) **203**

Viscum album L. subsp. *album* (Büvelek otu/ Ökse otu) **203**

Yöre Halkının Ağaçlardan Yaptığı Eşyalar **205**

1. *Pinus nigra* (Karaçam) dan yapılan eşyalar **205**
2. *Crataegus orientalis'*ten (Alıç) yapılmış eşyalar **215**
3. *Quercus cerris ve Quercus pubescens*' den (Meşe) yapılmış eşyalar **217**
4. *Populus alba'*dan (Akkavak) yapılmış eşyalar **221**
5. *Cotoneaster nummularia'*dan yapılmış eşyalar **235**

Yörede İçilen *Sideritis libonatica* (Dağ çayı) nın yapılışı **239**

Yörede İçilen *Origanum vulgare* (Domurcak çayı)'nın Yapılışı **241**

4. KAYNAKLAR **247**

CONTENTS **PAGE NUMBER**

VERBENACEAE **202**

Verbena officinalis L. (Heavy grass/Wood sage) **202**

VISCACEAE **204**

Viscum album L. subsp. *album* (Buvelek grass/ Mistletoe) **204**

Items Made From Trees By Regional People **206**

1. *Pinus nigra* Items made from (Larch) **206**

2. Items made from *Crataegus orientalis* (Hawthorn) **216**

3. Items made of *Quercus cerris ve Quercus pubescens* (Oak) **218**

4. Items made from *Populus alba* (White Poplar) **222**

5. Items made from *Cotoneaster nummularia* **236**

Making of *Sideritis libonatica* (Mountain Tea) Drinking in the Region **240**

Making of *Origanum vulgare* (Domurcak Tea) Drinking in the Region **242**

4. REFERENCES **248**

SİMGE ve KISALTMALAR

Çzg.: Çizelge

Hrt.: Harita

Res.: Resim

MARKS AND ABBREVIATIONS

Cht.: Chart

Map.: Map

Pct.: Picture

1. GİRİŞ

Etnobotanik kelimesinin kökü olan etno, insanların çalışılması, botanik de bitkilerin çalışılması ya da bitki bilimi anlamına gelir. Etnobotanik, geniş anlamda, farklı insan topluluklarındaki bitki-insan ilişkilerini ifade etmektedir. Etnobotanik terimi, ilk kez 1895 yılında, bir biyoloji profesörü olan John W. Harshberger tarafından kullanılmaya başlanmış olup, basitçe "bitkilerin yerel halk tarafından kullanımı" olarak tanımlanmıştır. Ayrıca etnobotanik teriminin ilk geçtiği yer olan, Harshberger'in"The Purposes of Etnobotany" adlı eseri bu konuda bilinen ilk yayındır. Bu terimin bilim dünyasına girmesiyle etnobotanik çalışmalarda yeni bir çığır açılmıştır ve konu, halk da dâhil olmak üzere artık çok geniş bir kesimin ilgisini çekmiştir. Konu hakkında çalışan her kesim bu bilim dalına yeni bir teknik ve bilgi katmıştır. Yapılan birçok çalışmadan sonra, 1993'te Yen, bu tanımı tekrar gözden geçirmiş ve tam olmasa da yeni bir etnobotanik tanımı ortaya koymuştur. Yen'e göre etnobotanik, "bitkiler ve yerli halk arasındaki her türlü karşılıklı ilişkidir". Ancak biz bugün etnobotanik için geniş anlamda "evrim süreci içinde insan-bitki ilişkileri" diyebiliriz. Daha dar anlamdaysa "bir yörede yaşayan halkın, yakın çevresinde bulunan bitkilerden çeşitli gereksinimlerini karşılamak üzere yararlanma bilgisi ve bitkiler üzerine etkileri" olarak özetleyebiliriz. Günümüzde sadece bitkilerin niçin kullanıldığı değil, aynı zamanda bitkilerin yetiştiği ortam şartlarının belirlenmesi konularına da odaklanmış olan etnobotanik terimi, sürekli tanımlanmaktadır ve tanımı üzerinde kesin bir fikir birliği yoktur Heinrich (2004).

Etnobotaniğin ortaya çıkışında, çeşitli hastalıkların tedavi edilmesi amacıyla binlerce yıldan beri tıbbi bitkilerin kullanılması büyük rol oynamıştır. Eski çağlardan günümüze gelen etnobotanik kitapları veya belgeleri tıbbi bitkilerin kullanımı üzerinedir. Örneğin Hitit yazıtlarında, Mısır papirüslerinde, ilkçağlardan kalan kitaplarda hep tıbbi bitkilerin yerel adları ve kullanım şekilleri verilmiştir. Bitkilerden en çok gıda ve tedavi edici olarak yararlanılmakla beraber, yakıt, yapı malzemesi, süs eşyası yapımı, boyar madde ve büyü, nazar gibi inançsal amaçlı vb. kullanımlar da yaygındır Baytop (1999).

Günümüzde etnobotanik araştırmalarda en ileri ülke Hindistan'dır. Çin'de geleneksel tıp bilgilerinin derlemesinin yanı sıra, Kunming Botanik Enstitüsü'nde yer alan etnobotanik laboratuvarında birçok araştırmacı çeşitli bölgelerde kullanılan bitkileri araştırmayı sürdürmektedir. Nijerya, Kenya gibi Afrika ülkelerinde ve Latin Amerika'da ekip çalışmalarına ve yeni laboratuvarların kurulmasına başlanmıştır. Uluslararası Etnobiyoloji Topluluğu (International Society of Ethnobiology) iki yılda bir kongre yaparak bilimsel çalışmalara tartışma olanağı sağlamaktadır. (Ertuğ 1996) Ayrıca Uluslararası Etnobotanik Kongresi [The International Congress of Etnobotany

1. INTRODUCTION

Ethno, which is the root of the word ethnobotany, means the study of people, and botany means the study of plants or plant science. Ethnobotany, in a broad sense, refers to plant-human relationships in different human societies. The term ethnobotany was first used in 1895 by John W. Harshberger, a biology professor and was simply defined as "the use of plants by the local population". In addition, Harshberger's "The Purposes of Etnobotany", where the term ethnobotany was first mentioned, is the first known publication on this subject. With the introduction of this term into the scientific world, ethnobotany a new era has been opened in studies and the subject has now attracted the attention of a wide segment, including the public. Every sector working on the subject has added a new technique and knowledge to this branch of science. After many studies, Yen revised this definition in 1993 and introduced a new, if not complete, ethnobotanical definition. According to Yen, ethnobotany is “any interrelationship between plants and indigenous peoples”. However, today we can call ethnobotany in a broad sense “human-plant relations in the evolutionary process”. In a narrower sense, we can summarize it as "the knowledge of the people living in a region to benefit from the plants in their vicinity to meet their various needs and their effects on the plants". Today only the term ethnobotany, which focuses not only on why plants are used, but also on determining the environmental conditions in which plants grow, is constantly defined and there is no definite consensus on its definition. Heinrich (2004).

The use of medicinal plants for thousands of years to treat various diseases has played a major role in the emergence of ethnobotany. Ethnobotanical books or documents from ancient times to the present are on the use of medicinal plants. For example, in Hittite inscriptions, Egyptian papyrus, and ancient books, local names and usages of medicinal plants are always given. Although plants are mostly used as food and for therapeutic purposes, they are also used for religious purposes such as fuel, building material, making ornaments, coloring matter and magic, evil eye, etc.. Baytop (1999).

Today, India is the most advanced country in ethnobotanical research. as well as the compilation of traditional type information in China, in the ethnobotanical laboratory at the Kunming institute of botany, many researchers try to research plants used in various regions. The establishment of new laboratories has begun with teamwork in African countries such as Nigeria, Kenya and in Latin America. International Ethnobiology Society (International Society of Ethnobiology) organizes a congress every two years to scientific studies and provides an opportunity for discussion (Ertuğ 1996). Also International Ethnobotanical Congress [The International Congress of Ethnobotany (ICEB)] together with different local committees organizes meetings.

(ICEB)] farklı yerel komitelerle birlikte uluslararası toplantılar düzenlemektedir. ICEB'in amacı farklı birimlerde etnobotanik çalışanları bir araya getirmektir. Bu amaçla ilk kongre 1992 yılında Cordoba (İspanya)'da düzenlenmiştir. Bu toplantıların 4. süne 2005 yılında İstanbul (Türkiye) ev sahipliği yapmış ve toplantıya 46 ülkeden 300'ün üzerinde araştırmacı katılmıştır (Ertuğ 2005).

Etnobotanik çalışmalar, yalnızca insanlarla bitkilerin yüzyıllardan beri devam eden karşılıklı etkileşimlerini kaydetmekle kalmaz aynı zamanda bu etkileşimden doğan sonuçların, kırsal kesimde yaşayan halkın gelişiminde kullanılmasına, biyolojik çeşitliliğin korunmasına, kullanılan, ihraç edilen ve tehlike altında olan türlerin belirlenmesi ile yasal düzenlemelerin yapılabilmesine de temel oluşturur. Ayrıca, hastalıklara dayanıklılık yönünden üstün olan bitkilerin kültüre alınmalarında, daha kalıcı renklere sahip solmayan boyaların elde edilebileceği yeni bitki türlerinin belirlenmesinde de kaynak oluşturabilmektedir. Etnobotanik çalışmalar farklı disiplinler tarafından yapıldığı için her disiplin farklı teknikler kullanarak çalışmalarını yönlendirir. Ancak amaç hepsinde yerel bitkileri tanımlamak olduğu için Sistematik Botanik bu çalışmalarda önemli bir yer tutar. Çünkü bitki isimlerinin botanik alanında geçerli bilimsel adları belirlendikten sonra bu bitkiler ve kullanılış amaçları değer bulur.

Etnobotanik birçok kaynakta genel olarak insan bitki ilişkilerinin incelenmesi olarak belirtilmektedir. Bu ilişki iki taraflı olup; milyonlarca yıldır bitkileri kullanmakta olan insanlardan bitkiler de etkilenmektedir. İnsanoğlu birçok bitkinin üretimine katkıda bulunurken birçoğunun da neslini tüketmektedir. Kullanım aşamasında insanların bitkiye verdiği zarardan korunmak isteyen bitkide tad, biçim, renk vb. gibi gözlemlenebilir değişiklikler meydana gelmektedir (Ertuğ 2004).

Ilıman kuşak içerisinde bulunan Türkiye, sahip olduğu bitki çeşitliliği açısından çevresinde yer alan birçok ülkeden farklı olan özellikleri ile dikkati çeker. Türkiye'de yayılış gösteren bitki türlerinin sayısı, Avrupa kıtasının tümünde yayılış gösteren bitki türlerinin sayısına yakındır. Son yıllarda yapılan keşiflerin de eklenmesi ile Türkiye'nin 12.000 civarında bitki taksonuna (tür, alttür ve varyete düzeyinde) sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bitkilerin 3.000'den fazlası endemiktir. Anadolu, doğal olarak yayılış gösteren birçok bitkinin ilk olarak ziraatının yapıldığı yer olarak belirtilmiştir. Tarla bitkilerinin %30'una yakınının kökeninin Anadolu olduğu bilinmektedir. Tarla bitkileri dışında, bugün de birçok doğal bitki beslenme amacıyla kullanılması yanında birçok alanda insanlar tarafından kullanılmaktadır. Anadolu'nun birçok yerinden toplanarak mutfaklara giren bitki sayısı oldukça fazladır. Bu özellik aynı zamanda coğrafi ortam ile insan arasındaki ilişkileri yansıtan önemli bir örnektir. Beslenme alışkanlıkları dışında da bitkiler farklı şekillerde ekonomik anlam taşımaktadır. İnsanoğlu yüzyıllardan bu yana bitkileri gıda, tıbbi, yakacak, yem, boya, estetik, psikolojik vb.

The aim of ICEB is to bring together ethnobotanical professionals from different departments. For this purpose, the first congress was held in Cordoba (Spain) in 1992. Istanbul (Turkey) hosted the 4th meeting in 2005. More than 300 researchers from different countries participated (Ertuğ 2005).

Ethnobotanical studies not only record the centuries-old interactions of humans and plants, at the same time, it also forms the basis for the use of the results of this interaction in the development of the people living in the rural areas, the protection of biological diversity, the determination of the species used, exported, and endangered and the making of legal regulations. In addition, superior to the security reintroduction can also be created to renew old designs of non-fading paints with old colors. Each discipline uses different techniques to be studied by different disciplines. But a systematic place for an intended mechanical purpose is a witness. Because plant names will be valid in botany.

As a review of the human relationship in general in the ethnobotanical general resource is indicated. This two-sided relationship; success is using lightning plants are also affected by humans. While mankind needs production extinction of many of them. Since it gives to products intended for use taste, shape, color, etc. in the plant that wants to be protected can be killed like is taking place (Ertug 2004).

Turkey, which is located in the temperate zone, in terms of plant diversity it has. It attracts attention with its features that are different from many countries around it. Distribution in Turkey and the number of plant species showing close to the number. With the addition of discoveries made in recent years, Turkey's approximately 12,000 plant taxon (at the level of species, subspecies and variety). More than 3,000 of them are endemic. Anatolia was the first of many naturally distributed plants designated as the place of cultivation. The origin of nearly 30% of field crops is known to be Anatolian. Apart from field crops, many natural plant nutrition products are still available today. It is also used by people in many fields. Anatolia's number of plants that are collected from many places and entered the kitchens is quite high. This feature is the same at the same time, it is an important example that reflects the relations between geographical environment and human. Apart from their habits, plants have different economic meanings. Mankind for centuries, plants have been used for food, medicine, fuel, feed, dye, aesthetic, psychological purposes; these uses can still be observed today. However, the increasing population has increased the pressure on plants and many species have been endangered. The universityization process of agriculture has revealed new conditions. Their habitats will become fragmented, limiting nature and then spawning. Especially the Mediterranean Region, which is one of the most important endemism, is faced with many threats such as dense population, agricultural grazing, urbanization, unconsciousness and fires (Hunter 2005).

amaçlarla kullanmış olup günümüzde de bu kullanımlar gözlemlenebilmektedir. Ancak nüfusun giderek artması bitkiler üzerindeki baskıyı arttırmış, birçok türün nesli tehlikeye girmiştir. Tarımın gelişmesi, sanayileşme süreci yeni koşullar ortaya çıkarmıştır. Yaşam ortamları parçalanarak bitkilerin doğal yayılışını sınırlayan yeni engeller ve daha izole ortamlar meydana gelmiştir. Özellikle önemli endemizm alanlarından biri olan Akdeniz Bölgesinin bitki çeşitliliği yoğun nüfuslanma, ziraat faaliyetleri, şehirleşme, bilinçsiz otlatma ve yangınlar gibi çok çeşitli tehditlerle karşı karşıyadır (Avcı 2005).

İlk çağlardan günümüze değin insanoğlu kendi yöresinde bulunan bitkilerden farklı amaçlarla, çeşitli şekillerde yararlanmıştır. Önceleri doğadan topladıkları yabani bitkileri kullanmış, sonraları en çok kullandıklarının tarımını yapmışlardır. Halkın özellikle hastalıkların tedavisinde kullandığı bitkileri ele alan araştırmalar çok büyük önem taşımaktadır. Halk ilaçları, uzun yıllardan beri etkileri insanlar üzerinde denenerek günümüze ulaşmıştır. Pek çoğu da bilimsel yönden araştırılmayı beklemektedir. Herhangi bir kullanılışı tespit edilmemiş bitkilerde etken madde aramak yerine, öncelikle yüzlerce yıldan beri halkın yararlı olduğuna inanarak ısrarla kullandığı bitkiler üzerinde çalışmak daha çok verim sağlayacaktır. Bu sayede hem eldeki veriler bilimsel olarak ispatlanır, hem de zaman ve maddi bakımdan kısıtlı imkânlara sahip araştırıcıların bu tarz kayıpları önlenir (Sadıkoğlu, 1998).

Ülkemiz zengin bir flora ve kültür mirasına sahip olmasına rağmen Anadolu'da yabani bitkilerin halk arasındaki tedavi, gıda ve diğer amaçlarla kullanılışını konu alan bilimsel nitelikte çalışma sayısı çok azdır (Şimşek ve ark. 2002).

Bu çalışma İç Anadolu bölgesi illerinden Konya sınırları içerisinde bulunan Kadınhanı ilçe merkezi ve çevre köylerde yaşayan halkın kullandığı bitkilerin yöresel ve bilimsel adlarının tespiti, bu bitkilerden faydalanma amaç ve şekillerinin belirlenmesi ile elde edilen bilgilerin kaydedilmesi sonucu oluşan kaynak bir çalışmadır. Bu çalışma halkın çoğunlukla deneme yanılma yöntemi ile tespit edip nesiller boyunca aktarmaya çalıştığı, bitkilerin kullanımına ilişkin bilgiler gerek yukarda ifade edilen sebepler gerekse yeni dönemin ilgisizliği ve önceki neslin, yaşlılığın etkisi ile unutkan olması ya da bu dünyadan ayrılması gibi etkenler sonucu yok olup gitmemesi için gerekli olduğu düşünüldüğü için yapılmıştır.

From the first ages to the present, human beings, who found plants in their own region utilized in various ways. They collected wild plants from nature before and then they cultivated the ones they used the most. People, especially diseases studies dealing with the plants used in the treatment are of great importance. The effects of Folk remedies have been tested on humans for many years and have reached the present day. Many too awaits scientific investigation. No use detected instead of looking for active ingredients in plants, it has been believed that the public has been beneficial for hundreds of years. Working on the plants that he persistently uses will provide more efficiency. In this way both the available data are scientifically proven and time are financially limited. Such losses of researchers with opportunities are prevented (Sadıkoğlu, 1998).

Although our country has a rich flora and cultural heritage, there are wild animals in Anatolia, scientific study of the use of plants for medicinal, food and other purposes among the people, the number of studies of the nature is very few (Şimşek et al. 2002)

In this study, the local and scientific names of the plants used by the people living in the district center of Kadınhanı and the surrounding villages within the borders of Konya, one of the provinces of the Central Anatolia region, were investigated determination of the information obtained by determining the purpose and forms of benefiting from these plants. The source created as a result of recording is a work. This study was carried out in order not to disappear as a result of factors such as the information about the use of plants, the reasons stated above, the indifference of the new period and the previous generation's being forgetful due to the effect of old age or leaving this world. It was done because it was deemed necessary.

Çalışma alanının Kadınhanı ve çevresi olarak seçilmesinin sebepleri:

1. Bu alanda günümüze kadar kapsamlı bir etnobotanik çalışmanın yapılmamış olması,

2. İlçe sınırlarındaki yaşam alanları 1128-2000 rakımlarında olduğundan yörenin floristik zenginliğe sahip olması ve bunun araştırmaya değer katması,

3. Elde edilen bilgilerin daha sonra yapılabilecek olan çalışmalara kaynak olması,

4.Yörede özellikle nüfus artışı, yanlış otlatma, bilinçsizce bitki tohum ve soğanlarının toplanıp satılması ile yangın gibi sebeplerden etnobotanik değeri olan bitkilerin neslinin tükenmesi,

5. İnsanlar ilaç ve gıda ihtiyaçlarını daha kolay yollardan karşılamaya başladıklarından etnobotanik bilgilerin azalması,

6. Bitkileri hayatının her safhasında kullanıp adeta bitki ile iç içe yaşayan insanların dünyadan ayrılmaları ile sahip oldukları bilgilerin tamamen yok olup gitmesi,

7. Araştırmacının bu yöreli olması ve yöreye ait farklı amaçlar için bitkilerin ilginç kullanımlarını not etmiş olması; halkı tanıması, bölgeyi iklim coğrafya ve bitki örtüsü açısından tanıyanlarla bir arada bulunması; yöre halkının desteğini artıracağı, çalışma olanaklarının kolaylaşacağı, bilgilere doğru ve hızlı ulaşılabileceği gibi etkenler olarak belirlenmiştir.

2. MATERYAL VE METOD

Bitki numuneleri Kadınhanı merkez ve Şahören Köyü, Demiroluk Köyü, Beykavağı Köyü, Hacıoflazlar Köyü, Bulgurpınarı Köyü, Pusat Köyü, Kolukısa Kasabası, Demiroluk Köyü tarafında olan Soğuk pınar yaylası, Tollar yaylası, Softalar Yaylalarına, Meydanlı köyüne gidilerek araziden bitki numuneleri alınmıştır.

Bilgi toplamak için ise Alabağ Köyü, Atlantı Kasabası, Başkuyu Kasabası, Beykavağı Köyü, Bulgurpınarı Köyü, Çavdar Köyü, Çeşmecik Köyü, Demiroluk Köyü, Hacıoflazlar Köyü, Karahisarlı Köyü, Kolukısa Kasabası, Konuröreni Köyü, Mahmudiye Köyü, Meydanlı Köyü, Osmancık Kasabası, Pirali Köyü, Pusat Köyü, Saçıkara köyü, Şahören köylerinde yaşayan yerel halk ile özellikle yaşlılar ile görüşülüp bilgiler toplanmıştır. Köy kahvehaneleri, köy odaları ve cami çıkışı cemaatten bilgiler alınmıştır.

Reasons referred to as working Kadınhanı and environment:

1. A comprehensive ethnobotanical study has not been conducted in this area until today,

2. Since the living areas within the borders of the district are at altitudes of 1128-2000, the floristic of the region richness and that it adds value to research,

3. The information obtained should be a source for future studies,

4. In the region, especially population growth, wrong grazing, unconsciously collecting plant seeds and bulb extinction of plants with ethnobotanical value due to reasons such as fire,

5. As people began to meet their medicine and food needs in easier ways, decrease in ethnobotanical knowledge,

6. People who use plants at every stage of their life and live in harmony with plants, the complete disappearance of the information they have with their separation,

7. The fact that the researcher is from this region and the plants for different purposes belonging to the region are interesting have noted their use; getting to know the people, the region in terms of climate, geography and vegetation, coexistence with those who know, will increase the support of the local people, work opportunities will it has been determined as factors such as it will be easier, information can be accessed accurately and quickly.

2. MATERIAL AND METHOD

Plant samples were taken from the field by going to Soğukpınar Highland, Tollar Highland, Softalar Highlands, Meydanlı Village, located in the center of Kadınhanı and Şahören Village, Demiroluk Village, Beykavağı Village, Hacıoflazlar Village, Bulgurpınarı Village, Pusat Village, Kolukısa Town, Demiroluk Village.

In order to get information, Alabağ Village, Atlantis Town, Baskuyu Town, Beykavağı Village, Bulgurpınarı Village, Çavdar Village, Çeşmecik Village, Demiroluk Village, Hacıoflazlar Village, Karahisarlı Village, Kolukısa Town, Konuroren Village, Mahmudiye Village, Meydanlı Village, Osmancik Town, Pirali Village, Pusat Village, Sachikara Village, Şahören Villages Information was gathered by interviewing the local people living and especially the elderly village cafes, village rooms and mosque exit, where information were obtained from the congregation.

Numuneler yöre halkıyla birlikte bizzat araziye çıkılıp toplanmıştır. Bu bitkilerin fotoğrafları periyodik dönemlerde arazi çalışması sırasında özellikle ilk çıkış, kullanılan kısımları, çiçek ve meyveleri itina gösterilerek fotoğrafları çekilerek kayıt altına alınmıştır.

Araştırmamız sırasında yöre halkına şu sorular yöneltilmiştir.

1. Hangi bitkilerin taban yapraklarını yediklerini,
2. Hangi bitkileri yemek, börek içine kattıklarını,
3. Hangi bitkilerin çayını içtiklerini,
4. Kullanılan bitkilerin hangi kısımlarını kullandıklarını,
5. Baharat olarak hangi bitkileri kullandıklarını,
6. Hangi bitkileri kurutup hangilerini yaş olarak tükettiklerini,
7. Hangi bitkilerin meyvelerini tükettiklerini ve kullanış biçimlerini,
8. Hangi bitkileri hayvan yemi olarak kullandıklarını,
9. Hangi bitkilerin turşusunu yaptıklarını,
10. Hangi bitkileri yakacak olarak kullandıklarını,
11. Hangi bitkilerden eşya yaptıklarını,
12. Hangi bitkileri inşaatlarında kullandıklarını,
13. Özel amaçlı (inanç) hangi bitkileri kullandıklarını,
14. Hastalıklarda hangi bitkileri kullandıklarını,
15. Hastalıklarda kullandıkları bitkilerin genel ve özel kullanılış biçimlerini,
16. Bütün bitkilerin kullanımlarında bitkinin kullanılan kısmının neresi olduğu,
17. Bitkiler kullanılırken başka bitkilerle beraber mi kullanılıyor?
18. Bitkilerin kullanımını kimden öğrendiği,
19. Bitkilerin yöresel isimleriyle ilgili hikâyelerin olup olmadığı,
20. Tarım aletlerini hangi bitkilerden yaptıklarını,
21. Hayvanların hastalıklarına karşı hangi bitkiyi kullandıklarını,
22. Hastalık için kullanılan bitkinin kullanılış şeklini,
23. Yörede her türlü amaç için kullandıkları bitkinin ne zaman toplandığını,
24. Kendisinin toplamayıp diğer kişilerin topladığı bitkileri,
25. Çocukken toplayıp şimdi toplamadığı bitkileri,
26. Çocukların oyun amaçlı kullandığı bitkileri,
27. Hayvanların özellikle sevdikleri bitkinin hangisi olduğu,
28. Hayvanlarda süt artırmasını sağlayan bitkinin olup olmadığı,
29. Yörede daha önce çok bulunan şimdi az bulunan hangi bitkilerin olduğu,

The samples were personally collected by going out to the field together with the local people. Photographs of these plants were recorded during the field work in periodic periods, especially the first emergence, the parts used, flowers and fruits were taken with care.

During our research, the following questions were asked to the local people.

1. Which plants' basal leafes they eat

2. What plants they eat, what they add to the pastry,

3. Which herbs they drink as a tea,

4. Which parts of the plants they use,

5. Which plants they use as spices,

6. Which plants they dry and which they consume fresh,

7. Which plants' fruits they consume and how they are used,

. Which plants they use as animal feed,

9. Which plants they pickle,

10. Which plants they use as fuel,

11. From which plants they make things,

12. Which plants they used in their construction,

13. Which plants they use for special purposes (belief),

14. Which plants they use for diseases,

15. General and special uses of plants used in diseases,

16. Which parts of the plants they use,

17. When using plants, are they used with other plants?

18. From whom he learned the use of plants,

19. Whether there are stories about the local names of plants,

20. From which plants they make agricultural tools,

21. Which plant the animals use against their diseases,

22. The use of the plant for the disease,

23. When the plant, used for all kinds of purposes in the region was collected,

24. Plants that he did not collect but others gathered,

25. Plants that he collected as a child and that he did not collect now,

26. Plants used by children for play

27. Which plant is the animal's especially favorite?

28. Whether there is a plant that increases milk in animals,

29. Which plants are rare in the region,

30. Faydalanılan bitkilerin hangi ayda toplandığı ile ilgili, soruları yöre halkına sorulmuş ve kayıt altına alınmıştır.

Araştırma sonuçları bulgular kısmında familyalar başlığı altında alfabetik sıraya göre verilmiştir. Bulgular kısmında bilimsel sınıflandırması şu sıraya göre verilmiştir. Alem adı, Sınıf adı, Bölüm adı, Takım adı, Familya adı, Cins adı, Tür adı, yöresel adı, genel adı verilmiştir. Bitkilerin kullanılan kısımları, kullanım amacı, kullanım şekli açıklanarak verilmiştir.

Kadınhanı Hakkında Genel Bilgiler

Kadınhanı, Konya'nın 60 Km kuzey batısında, 32–33 derece doğu boylamı, 38–38,5 derece kuzey enlemleri arasında şirin bir ilçedir. Güneyinde merkez Selçuklu ilçesi ve Derbent, doğusunda Sarayönü ilçesi, batısında Ilgın ilçesi, kuzeyinde ise Yunak İlçesi bulunmaktadır. Rakımı 1128 metredir. Yüzölçümü 1685 kilometrekaredir (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

Konya-Afyon-İstanbul Karayolu üzerinde bulunmakla ulaşım bakımından son derece işlektir. Demir yolu ise ilçenin 9 km kuzeyinden geçmektedir. Konya'ya uzaklığı 60 kilometredir (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

İdari yapı olarak ilçeye bağlı 53 mahalle bulunmaktadır. Sultan Dağlarının hemen kuzeyinden başlayan güney-kuzey yönünde uzanan bir alana yerleşmiştir. Halkın büyük bir kesimi ziraat ve hayvancılıkla uğraşarak geçimini sağlamaktadır. Güneyinde Sultan Dağlarının uzantısı olan Oluklu Pınar, Sumaklı, Dellal, Kocaçal, Kestel dağları yer alır. Kestel, Oluklu Pınar ve Sumaklı tepeleri 2000 metre yüksekliğe ulaşır.

Kadınhanı nüfusu 2020 yılı istatistiklerine göre 31.817 kişidir. Bu nüfusun, 16.064 erkek ve 15.753 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise %50,49 erkek, %49,51 kadındır (2020 Türkiye İstatistik Kurumu raporları)

Kadınhanı Klasik dönemde Pira adıyla anılmış ve uzun süre Doğu Roma İmparatorluğu tarafından yurt edinilmiştir. Asıl ününü Selçuklular devrinde kazanan ilçemiz, Selçuklu sarayına mensup olduğu sanılan, Mahmut kızı Raziye Hatun'un 1223 yılında yaptırmış olduğu kışlık han etrafında 1256 yılından itibaren oluşmaya başlamıştır. Hanın inşasında Romalılara ait resimli mezar taşları kullanılmış ancak bu taşların nereden toplanıp getirildiği anlaşılmamaktadır. İlçemiz Karamanoğulları zamanında vilayet merkezi olarak idare edilmiş, Karaman-Osmanlı mücadelesine kuvvetleri ile katılmıştır. Kadınhanı muhtelif tarihlerde Osmanlıların eline geçmiş, tekrar Selçuklu hâkimiyetine girmiş, son olarak 1467 yılında Konya ile Karamanoğullarından alınarak Osmanlı İmparatorluğu topraklarına katılmıştır.

İlçemizde, Beykavağı Köyündeki tarihi kale kalıntısı ve Demiroluk köyünde yer altından çıkarılan Romalılara ait tarihi kalıntılarından başka tarihi eser bulunmamaktadır. 1880 yılında Belediye Teşkilatı kurulmuş, Sait Paşanın arpalığı olması nedeniyle 1919 yılında "**Saiteli**" adı ile ilçe

30. The local people were asked and recorded about the month in which the plants are harvested.

Research results are given in alphabetical order under the heading of families in the findings section. In the findings section, the scientific classification is given in the following order. Real name, class name, department name, team name, family name, genus name, species name, local name, general name are given. The used parts of the plants, the purpose of use, the way of use are given by explaining.

General Information About Kadınhanı

Kadınhanı is a charming town located 60 km northwest of Konya, between 32-33 degrees east longitude and 38-38.5 degrees north latitude. In the south, the central Selçuklu district and Derbent, There is Sarayönü district in the east, Ilgın district in the west and Yunak District in the north. Its altitude is 1128 meters. Its area is 1685 square kilometers (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

Being on the Konya-Afyon-Istanbul Highway, it is extremely convenient in terms of transportation. It is busy. The railway passes 9 km north of the district. Its distance to Konya is 60 kilometers (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

As an administrative structure, there are 53 neighborhoods in the district. It was settled in an area starting from the north near the Sultan Mountains and extending in the south-north direction. Most of the population lives from agriculture and animal husbandry. To the south of the Sultan Mountains are the Oluklu Pınar, Sumaklı, Dellal, Kocaçal and Kestel mountains. Kestel, Oluklu Pınar and Sumaklı hills reach a height of 2000 meters.

The population of Kadınhanı is 31,817 according to the statistics of 2020. The population consists of 16,064 men and 15,753 women. As a percentage, there is 50.49 % male and 49.51 % female. (2020 Turkish Statistical Institute reports)

Kadınhanı was known as Pira in the Classical period and was adopted by the Eastern Roman Empire for a long time. Our district, which gained its real fame during the Seljuk period, started to form around the winter inn built in 1223 by Mahmud's daughter Raziye Hatun, who is thought to be a member of the Seljuk palace, since 1256. Romans in the construction of the inn Photographed tombstones belonging to the Ottoman Empire were used, but it is not clear from where these stones were collected and brought.

Our district was administered as a provincial center during the Karamanoğulları period, and Karaman participated in the Ottoman, struggle with his forces. Kadınhanı passed into the hands of the Ottomans at various times, came under the rule of the Seljuks again, and finally in 1467, it was taken from the Karaman sons together with Konya and joined the lands of the Ottoman Empire.

yapılmıştır. 1935 yılında ise İsmi **Raziye Hatun**'un yaptırmış olduğu **Taş Han'**dan dolayı "**Kadınhanı**" olarak değiştirilmiştir (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

İlçe, idari yapı olarak bulunan 53 mahalleden oluşmaktadır **(Çzg. 1**). İsimleri aşağıdaki çizelgede alfabetik sırayla verilmiştir (https://www.kadinhani.bel.tr). Ayrıca mahallelerin ilçe merkezine göre coğrafik konumları harita üzerinde işaretlenmiştir (D.S.İ. Konya Bölge Müdürlüğü) **(Hrt. 1 ve 2)**.

Çizelge 1. Kadınhanı ilçesinin mahalleleri

1. Afşarlı Mahallesi	**19.** Kabacalı Mahallesi	**37.** Osmancık Mahallesi
2. Alabağ Mahallesi	**20**. Kamışlıözü Mahallesi	**38.**Osmancık Yeni Mah.
3. Atlantı Mahallesi	**21.** Karahisarlı Mahallesi	**39**.Osmancık Zafer Mah.
4. Bakırpınar Mahallesi	**22.**Karakaya Mahallesi	**40.**Örnekköy Mahallesi
5. Başkuyu Mahallesi	**23.** Karakurtlu Mahallesi	**41.**Pınarbaşı Mahallesi
6. Bayramlı Mahallesi	**24.** Karasevinç Mahallesi	**44.** Saçıkara Mahallesi
7. Beykavağı Mahallesi	**25.** Karayörüklü Mahallesi	**45.** Sarıkaya Mahallesi
8. Bulgurpınarı Mahallesi	**26.**Kayabaşı Mahallesi	**46.** Söğütözü Mahallesi
9. Çavdar Mahallesi	**27.** Kızılkuyu Mahallesi	**47.** Şahören Mahallesi
10. Çeşmecik Mahallesi	**28.** Kolukısa Beratlı Mah.	**48.**Tepebaşı Mahallesi
11. Çubuk Mahallesi	**29.**Kolukısa Mescit Mah.	**49.**Tosunoğlu Mahallesi
12. Demiroluk Köyü	**30**. Konurören Mahallesi	**50.**Turgutlu Mahallesi
13. Doğanlar Mahallesi	**31.**Kökez Mahallesi	**51.** Ünveren Mahallesi
14. Hacımehmetli Mahallesi	**32.** Köylütolu Mahallesi	**52.** Yağlıca Mahallesi
15. Hacıoflazlar Mahallesi	**33.**Kurthasanlı Mahallesi	**53.** Yaylayaka Mahallesi
16. Hacıpirli Mahallesi	**34.** Küçükkuyu Mahallesi	
17.Güngören Mahallesi	**35.** Mahmudiye Mahallesi	
18.İstiklal Mahallesi	**36.** Meydanlı Mahallesi	

Historical castle ruins in Bey Kavağı Village and Demiroluk village in our district there are no historical artifacts other than the historical remains of the Romans, which were unearthed from the gold. In 1880, the Municipality Organization was established, and in 1919, it was made a district with the name "Saiteli" because it was the benches of Sait Pasha. In 1935, its name was changed to "Kadınhanı" because of the Taş Han that Raziye Hatun had built (http://karişkarişkadinhani.org.tr).

It consists of 53 neighborhoods, which are the administrative structure of the district (Cht. 1). Their names are below given in the table in alphabetical order (https://www.kadinhani.bel.tr). In addition, the geographical locations of the neighborhoods to the district center are marked on the map (D.S.İ. Konya Regional Directorate) (Map. 1 and 2).

Chart 1. Kadınhanı township neighborhoods

1. Afşarlı neighborhood	**19.** Kabacalı neighborhood	**37.** Osmancık neighborhood
2. Alabağ neighborhood	**20**. Kamışlıözü neighborhood	**38.**Osmancık neighborhood
3. Atlantı neighborhood	**21.** Karahisarlı neighborhood	**39**.Osmancık neighborhood
4. Bakırpınar neighborhood	**22.**Karakaya neighborhood	**40.**Örnekköy neighborhood
5. Başkuyu neighborhood	**23.** Karakurtlu neighborhood	**41.**Pınarbaşı neighborhood
6. Bayramlı neighborhood	**24.** Karasevinç neighborhood	**44.** Saçıkara neighborhood
7. Beykavağı neighborhood	**25.** Karayörüklü neighborhood	**45.** Sarıkaya neighborhood
8. Bulgurpınarı neighborhood	**26.**Kayabaşı neighborhood	**46.** Söğütözü neighborhood
9. Çavdar neighborhood	**27.** Kızılkuyu neighborhood	**47.** Şahören neighborhood
10. Çeşmecik neighborhood	**28.** Kolukısa neighborhood	**48.**Tepebaşı neighborhood
11. Çubuk neighborhood	**29.**Kolukısa neighborhood	**49.**Tosunoğlu neighborhood
12. Demiroluk neighborhood	**30**. Konurören neighborhood	**50.**Turgutlu neighborhood
13. Doğanlar neighborhood	**31.**Kökez neighborhood	**51.** Ünveren neighborhood
14. Hacımehmetli neighborhood	**32.** Köylütolu neighborhood	**52.** Yağlıca neighborhood
15. Hacıoflazlar neighborhood	**33.**Kurthasanlı neighborhood	**53.** Yaylayaka neighborhood
16. Hacıpirli neighborhood	**34.** Küçükkuyu neighborhood	
17.Güngören neighborhood	**35.** Mahmudiye neighborhood	
18.İstiklal neighborhood	**36.** Meydanlı neighborhood	

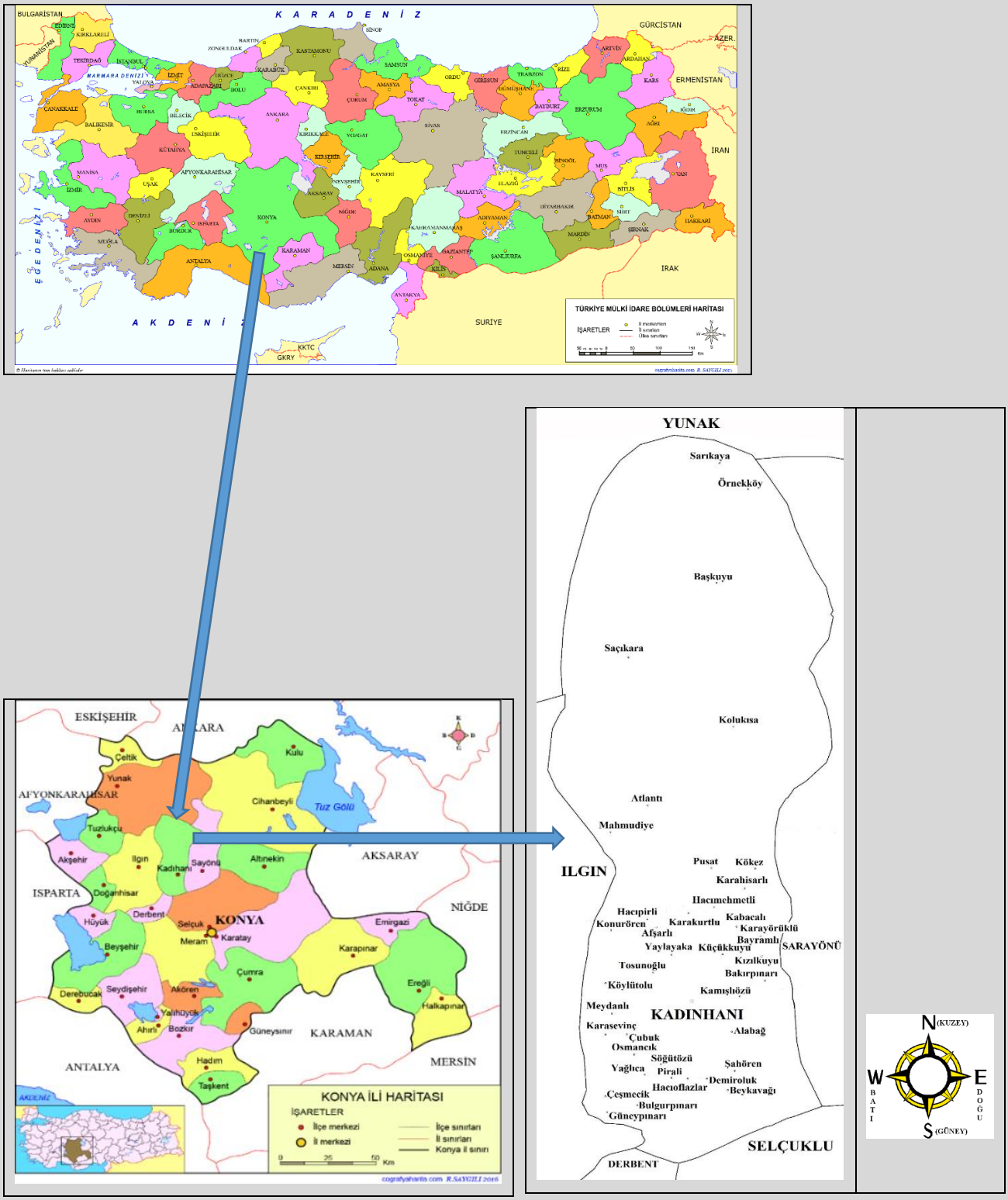

Harita 1.Türkiye haritası, Konya ili haritası ve Kadınhanı ilçesi mahalleleri haritası

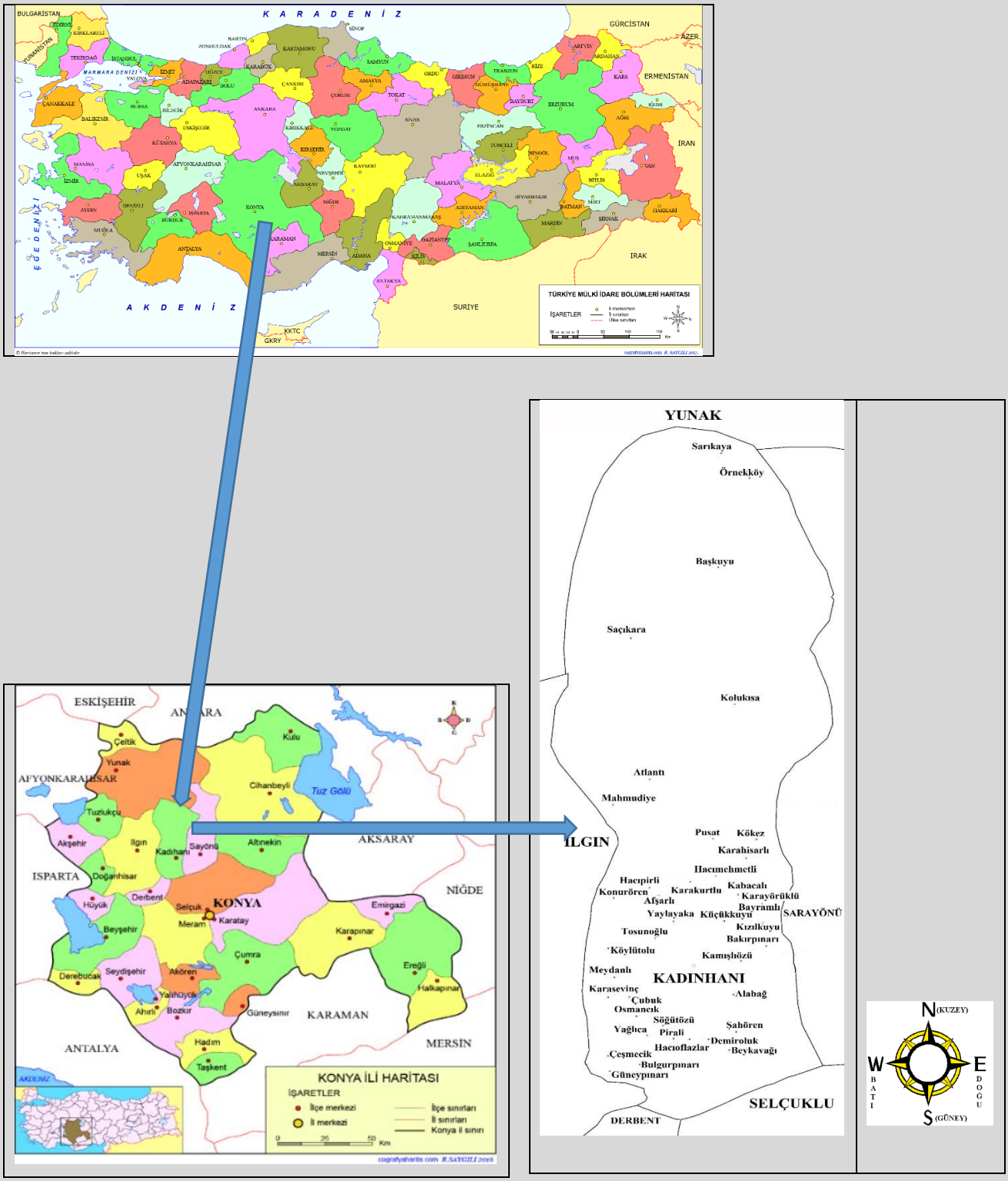

Map 1. Turkey map, Konya province map and Kadınhanı district neighborhoods map

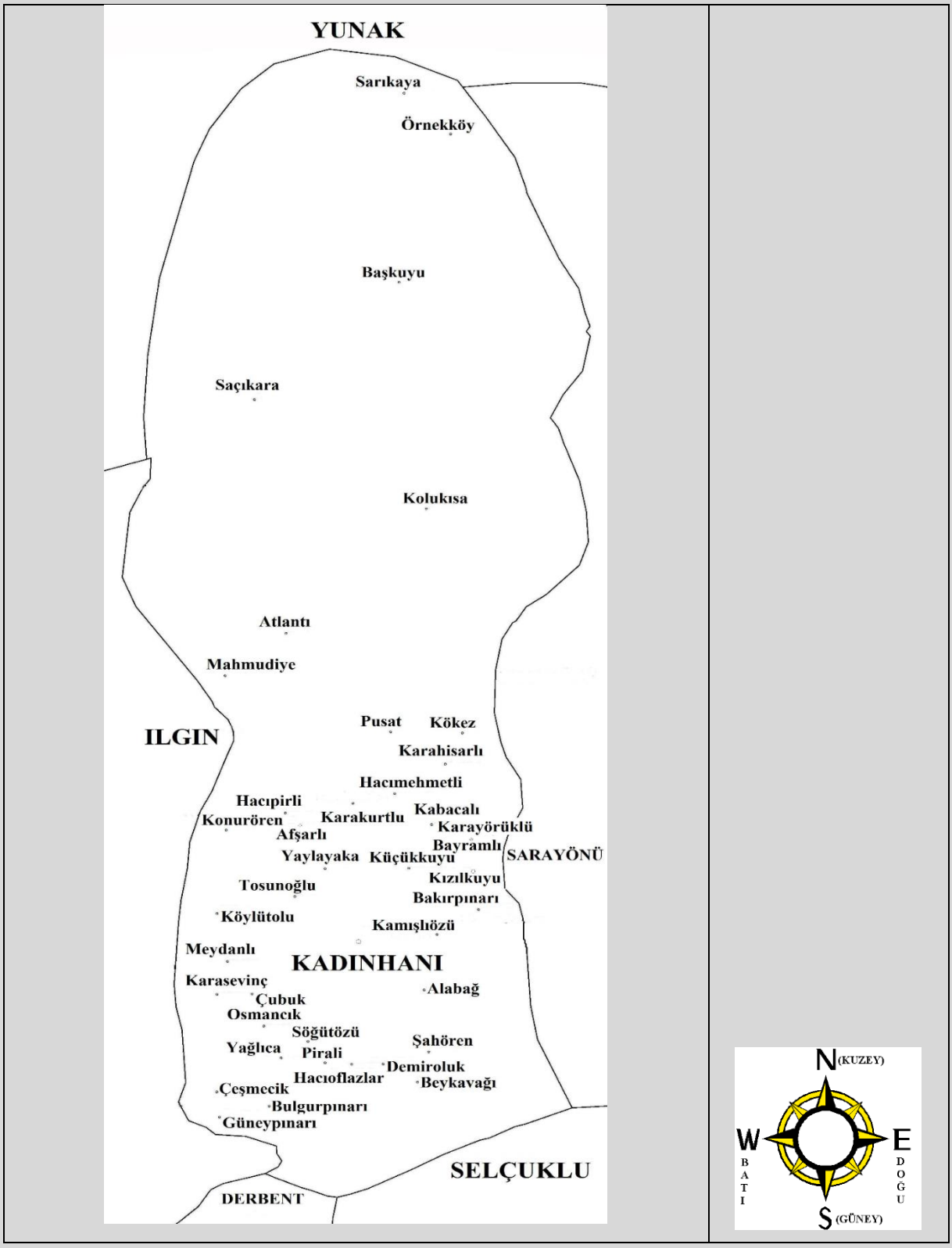

Harita 2. Kadınhanı'nın Mahallelerini gösterir harita (Ölçek 1:100 000) (D.S.İ. Konya Bölge)

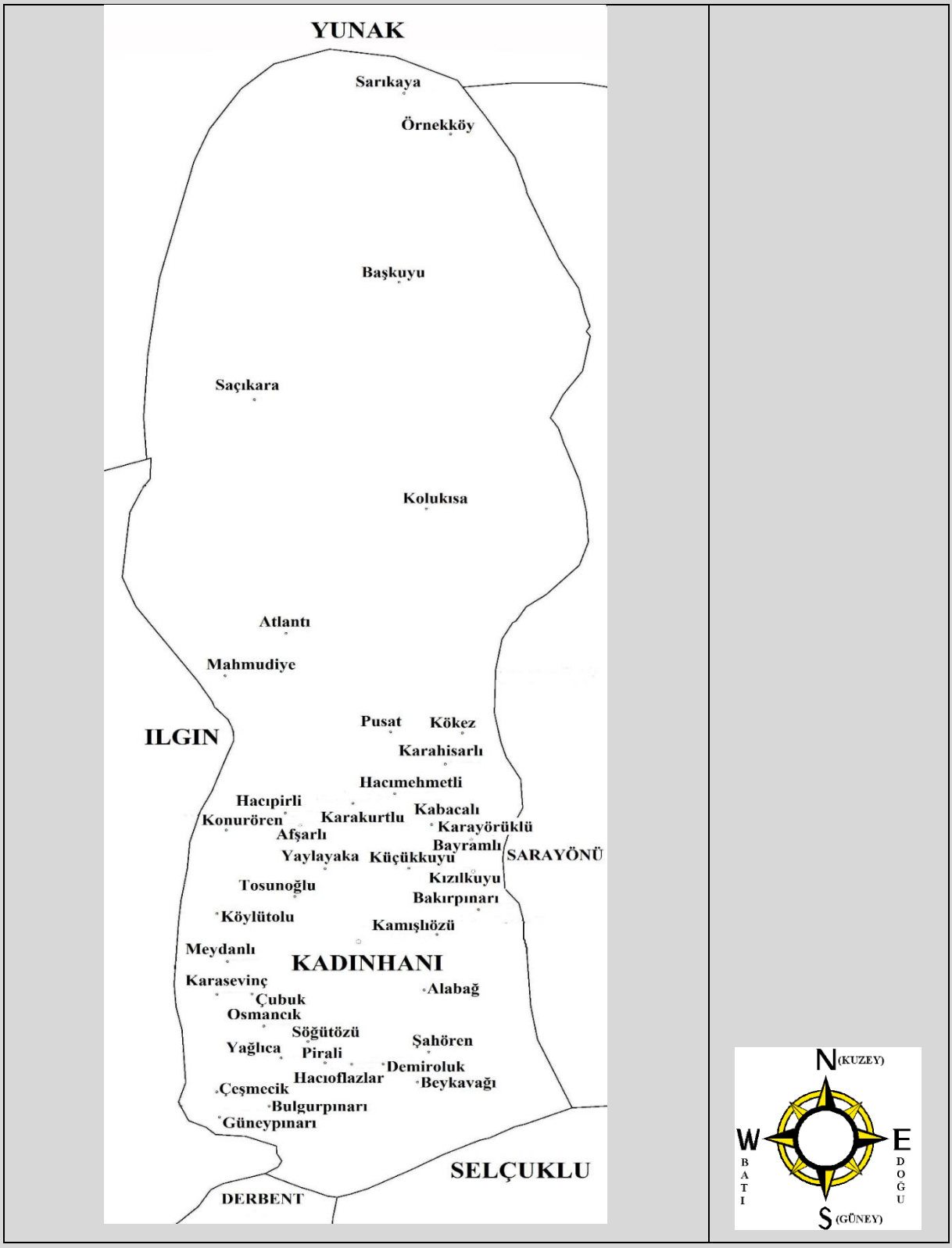

Map 2. Kadınhanı district neighborhoods map (Map scale 1:100 000) (D.S.İ. Konya Regional Directorate)

3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI

AMARANTHACEAE (SİRKENGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Amaranthaceae (Sirkengiller)	**Cins: *Chenopodium* L.**
***Chenopodium album* L. var. *album* (Sirken)**	

Resim 1. *Chenopodium album* L. var. *album* (Sirken) doğal görünümü.

Taze iken toplanan sirkenlerin yaprakları yıkanır ve yaprakları ayırt edilir. Bu yapraklar biraz kabaca doğranarak bir kaba konur. İçerisine bir baş soğan doğranır, bir miktar sıvı yağ, tuz ve baharatlar ilave edilir. Böylece saç böreği içimiz hazırlanmış olur.

3. RESEARCH RESULTS

AMARANTHACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Amaranthaceae	**Genus: *Chenopodium* L.**
***Chenopodium album* L. var. *album* (Sirken)**	

Picture 1. *Chenopodium album* L. var. *album* natural view.

The fresh collected leaves of the *Chenepodium* must be washed, after depurating them, they need tobe separated. These leaves must be chopped roughly and then put into a bowl. The next step is adding an onion, a little amount of oil, salt and other spices. Thus, the inner part of the **"börek"** is prepared.

ANACARDİACEAE (SAKIZ AĞACIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Sapindales**
Familya: Anacardiaceae (Sakız Ağacıgiller)	**Cins: *Rhus* L.**
***Rhus coriaria* L. (Sumak)**	

Resim 2. *Rhus coriaria* L. (Sumak) doğal görünümü, çiçeği ve meyvesi.

Dağdan toplanan sumaklar yıkanıp temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan meyveler ezilebiliyorsa el yordamıyla ya da bir havan içerisine konup ezilerek toz haline getirilir. Toz haline gelen sumak; yemeklere ve salatalara ekşi bir lezzet verir.

ANACARDIACEAE (GUM TREE)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Sapindales**
Familia: Anacardiaceae (Gum Tree)	**Genus: *Rhus* L.**
***Rhus coriaria* L. (Sumac)**	

Picture 2. *Rhus coriaria* L. (Sumac) natural view, flower and fruit.

After collecting the *Rhus coriaria* from mountains, they have to be depurated and finally let them dry up in the shadow. If it is possible the already dried up fruits should be crushed by hand, otherwise it should be put into a mortar shell and crushed there, until it becomes a dust. The pulverized *Rhus coriaria* can be sprinkled on the meals or on the salads, which gives a sour taste.

ASPARAGACEAE (KUŞKONMAZGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Liliales**
Familya: Asparagaceae (Kuşkonmazgiller)	**Cins: *Ornithgalum* Ten.**
***Ornithgalum ortophyllum* Ten. (Kedi soğanı/ Tükrük otu)**	

Resim 3. *Ornithgalum ortophyllum* doğal görünümü ve çiçeği.

Taze veya pişirilen soğanlar çıban üzerine konularak çıbanı açması sağlanır.

ASPARAGACEAE (ASPARAGUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Liliales**
Familia: Asparagaceae (Asparagus)	**Genus: *Ornithgalum* Ten.**
***Ornithogalum orthophyllum* Ten. (Cat bulb/ Saliva grass)**	

Picture 3. *Ornithgalum ortophyllum* doğal görünümü ve çiçeği.

The fresh or cooked flower bulb could be put on the abscess, which heels it.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Achillea* Afan.**
***Achillea biebersteinii* Afan. (Arı çiçeği / Sarı civanperçemi, Pireotu)**	

Resim 4. *Achillea biebersteinii* Afan. (Arı çiçeği / Sarı civanperçemi, Pireotu) doğal görünümü ve çiçeği.

Mide ve bağırsak rahatsızlıklarında, araziden toplanan Arı çiçekleri gövdeden ayrılır ve gölge bir yerde kurutulur. Hazır hale gelen Arı çiçekleri 1–2 bardak sıcak su içerisine bir tutam atılarak demlenir. Günde öğün aralarında 1–2 bardak içilebilir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir. Karın ağrısı şikâyetinde, araziden toplanan taze arı çiçekleri, bir havanda ezildikten sonra ağza alınarak yenir. Karın ağrısı şikâyetinde, araziden toplanan arıçiçeği çiçekleri temizlenip, yıkanır ve kurulanır. Gölge bir yerde kurumaya bırakılır. Kurutulan bu otlar karın ağrısı çeken kişilere bir cezve içerisinde bir tutam atılarak kaynatılır ve suyu süzülüp hastaya içirilir. Bu suyu sıcak olarak içmesi gerekir. Şeker ve kolesterolü düşürmek için, araziden toplanan arıçiçeği çiçekleri temizlenip, yıkanır ve kurulanır. Gölge bir yerde kurumaya bırakılır. Kurutulan bu otların çiçekleri bir bardak kaynamış sıcak suya bir tutam atılarak demlenir. Günde iki defa (aç karnına) aynı miktarda kaynatılarak içilmesi tavsiye olunur.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Achillea* Afan.**
***Achillea biebersteinii Afan.* (Bee flower / Yellow yarrow, Flea Grass)**	

Picture 4. *Achillea biebersteinii* Afan. (Bee flower / Yellow yarrow, Flea grass) natural view and flower.

For abdominal pain it can be used the cleaned and washed flowers of the *Achillea biebersteinii*, which were collected from land. Then it should be let dry out in the shadow. A couple of dried up flowers should be boiled in a pot and given the filtered tea to the sick person. This tea must be drunk hot. In order to low down the blood sugar and cholesterol, firstly, the *Achillea bibersteinii* must be collected, depurated its flowers, washed and at least wiped. Then it should be let drying up in the shadow. A couple of these dried up flowers should be put into a boiling water and finally letting it to brew. It is recommended that drinking the same amount this tea (on an empty stomach) twice a day.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Achillea* L.**
***Achillea millefolium* L. subsp. *millefolium* L. (Arı çiçeği/ Beyaz civanperçemi)**	

Resim 5. *Achillea millefolium* L. subsp. *millefolium* L. (Arı çiçeği/ Beyaz civanperçemi) doğal görünümü ve çiçeği.

Mide ve bağırsak rahatsızlıklarında, araziden toplanan Arı çiçekleri gövdeden ayırt edilir ve gölge bir yerde kurutulur. Hazır hale gelen Arı çiçekleri 1–2 bardak sıcak su içerisine bir tutam atılarak demlenir. Günde öğün aralarında 1–2 bardak içilebilir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir. Karın ağrısı şikâyetinde, araziden toplanan taze arı çiçekleri, bir havanda ezildikten sonra ağza alınarak yenir. Ayrıca araziden toplanan arı çiçeği çiçekleri temizlenip, yıkanır ve kurulanır. Gölge bir yerde kurumaya bırakılır. Kurutulan bu otlar karın ağrısı çeken kişilere bir cezve içerisinde bir tutam atılarak kaynatılır ve suyu süzülüp hastaya içirilir. Bu suyu sıcak olarak içmesi gerekir. Şeker ve kolesterolü düşürmek için, araziden toplanan arıçiçeği çiçekleri temizlenip, yıkanır ve kurulanır. Gölge bir yerde kurumaya bırakılır. Kurutulan bu otların çiçekleri bir bardak kaynamış sıcak suya bir tutam atılarak demlenir. Günde iki defa (aç karnına) aynı miktarda kaynatılarak içilmesi tavsiye olunur.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Achillea* L.**
***Achillea millefolium* L. subsp. *millefolium* L. (Bee flower / White yarrow)**	

Picture 5. *Achillea millefolium* L. subsp. *millefolium* L. (Bee flower/White yarrow) natural appearance and flower.

In stomach and intestinal disorders, the from land collectes *Achillea millefolium* must be separated from the body and let it dry in a shady place. A whispy of the ready *Achillea millefolium* must be put in 1-2 glass of hot water and wait until it got brewed. It can be drunk 1-2 glasses of this prepared tea between two meals. It is recommended drinking it hot. A whispy of crushed *Achillea millefolium* could be eaten in abdominal disorders. Moreover, the fresh from land collected *Achillea millefolium* must be depurated, washed and wiped. Then it should be let drying up in the shadow. A couple of dried up flowers should be boiled in a pot and given the filtered tea to the sick person. This tea must be drunk hot. In order to low down the blood sugar and cholesterol, firstly, the *Achillea millefolium* must be collected, depurated its flowers, washed and at least wiped. Then it should be let drying up in the shadow. A couple of these dried up flowers should be put into a boiling water and finally letting it to brew. It is recommended that drinking the same amount this tea (on an empty stomach) twice a day.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Achillea* C. Koch**
***Achillea wilhelmsii* C. Koch (Dingil dana/ Civanperçemi)**	

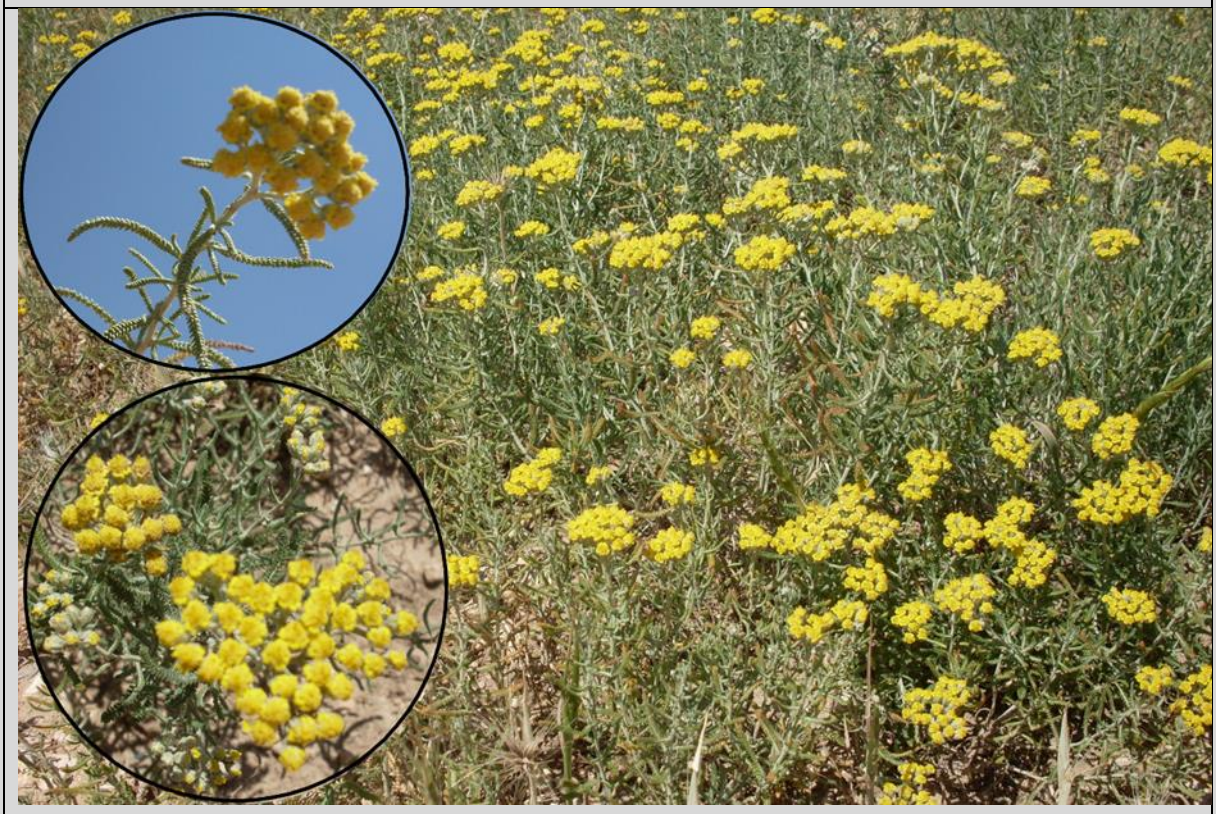

Resim 6. *Achillea wilhelmsii* C. Koch (Dingil dana/ Civanperçemi) doğal görünümü ve çiçeği.

Hayvan yemi olarak kullanılır. Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvanlara yedirilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Achillea* C. Koch**
***Achillea wilhelmsii* C. Koch (Axle calf / Yarrow)**	
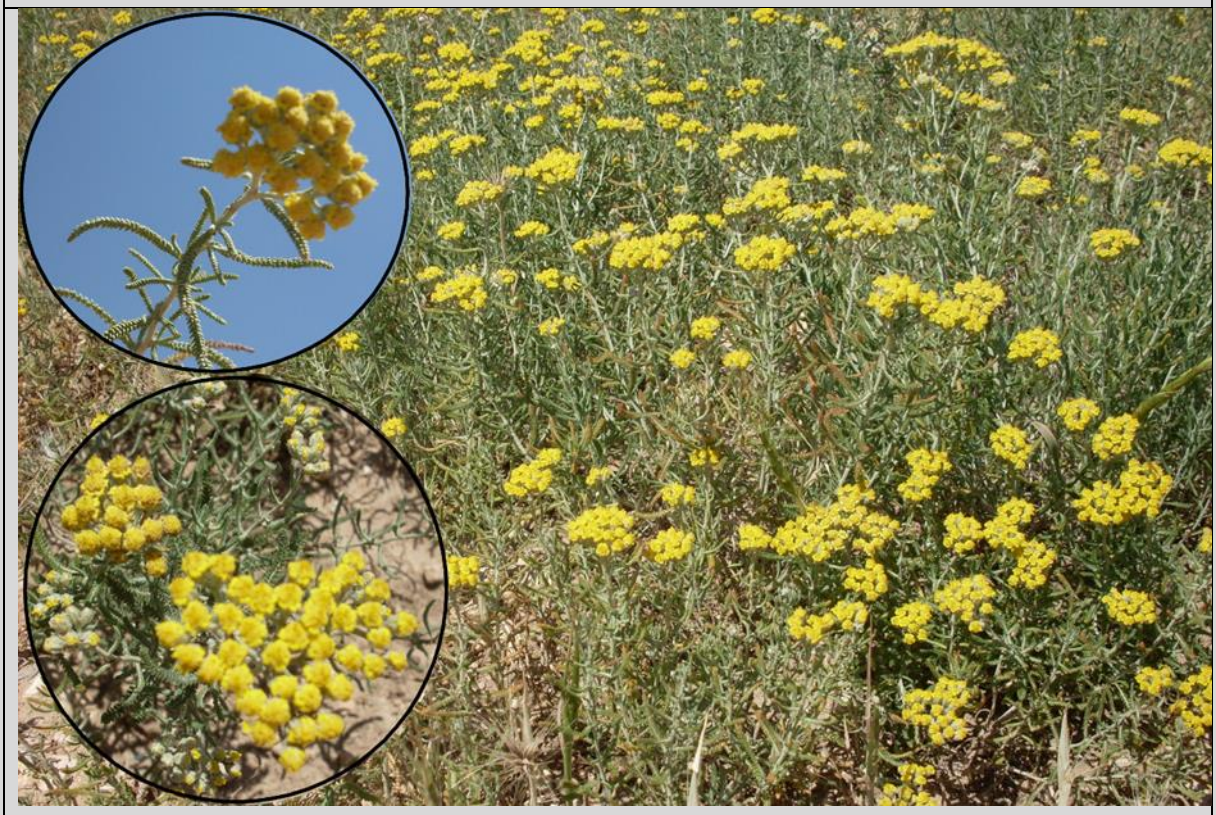	
Picture 6. Natural view and flower of *Achillea wilhelmsii* C. Koch (Axle calf/ Yarrow).	
This herb, which can be found fresh in the field is usually used as a provender.	

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Anthemis* Jacq.**
***Anthemis austriaca* Jacq. (Papatya, Kelkız çiçeği)**	

Resim 7. *Anthemis austriaca* Jacq. (Papatya / Papatya, Kelkız çiçeği) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden çiçeği açmamış olarak toplanan papatyaların, yaprakları yıkanır ve temizlenir. Sonra çiğ olarak salata ve yufka dürümüne katılır. Mide rahatsızlıklarında, solunum sistemi oluşan nefes darlığında nefes açıcı olarak, karın ağrısı, böbrek ve idrar yollarında oluşan rahatsızlıklarda, araziden toplanan papatyaların çiçekleri gövdeden ayrılır ve gölge bir yerde kurutulur. Hazır hale gelen papatya çiçekleri bir –iki bardak sıcak su içerisine bir tutam atılarak demlenir. Günde öğün aralarında 1–2 bardak içilebilir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir. Vücutta meydana gelen iltihaplanmalarda, araziden toplanan papatyalar gölge bir yerde saplarıyla birlikte kurutulur ve kuruduktan sonra çiçekleri saplarından ayrılırlar. Hazır hale gelen papatyalar ile uygun koşullarda kurutulmuş ebegümeci yaprakları ve çiçekleri, birer tutam alınarak kaynamış suya atılarak demlenir. Sıcak olarak içilir. Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Yukarıda belirttiğimiz şekilde hazırlanan papatya çiçekleri ile uygun koşullarda kurutularak hazırlanmış olan kekikler, ikisi birlikte 2 bardak kaynamış sıcak suya birer tutam atılarak 3–5 dakika demlendikten sonra süzülerek içilir. Bu çay günde 2 defa öğün aralarında içilmelidir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Achillea* Jach.**
***Anthemis austriaca* Jacq. (Daisy, Bald girl flower)**	

Picture 7. *Anthemis austriaca* Jacq. (Daisy / Daisy, Bald girl flower) natural view and flower.

The *Anthemis austriaca*, which are usullay collected, before they bloom completely, must be washed and depurated. After that it can be add into salads or put it into a phyllo bread and eat it in a wrap. The flowers of the *Anthemis austriaca* collected from the field must be separated from the body and dried in a shady place in stomach disorders, in shortness of breath, in abdominal pain, in kidney and urinary tract disorders. The prepared *Anthemis ausriaca* must be put in 1-2 glass of hot water and wait until it got brewed. It can be drunk 1-2 glasses of this prepared tea between two meals. It is recommended drinking it hot. In case of inflammation in the body, the collected *Anthemis austriaca* must be dried up with their stems in a shady place and after they had dried up, the flowers can be separated from their stems. A pinch of each of the ready *Anthemis austriaca* and dried up hibiscus must be put into a pot and let it be boiled. It is recommended drinking it hot. It can be used as a blood sugar lower in diabetes. The *Anthemis austrica* must be prepared how it stated above and dried up oregano must be add on two glass of boiled water and after it had brew for 3-5 minutes, it can be filtered. This tea can be drunk between two meals two times a day.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Carduus* L.**
***Carduus nutans* L. (Keçi kangalı / Deve dikeni)**	

Resim 8. *Carduus nutans* L. (Keçi kangalı / Deve dikeni) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan Keçi kangalları özellikle küçükbaş hayvanlara yem olarak yedirilir. Keçilerin bu bitkiyi tercih etmeleri sebebiyle yöre halkı bu ismi vermiştir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Carduus* L.**
***Carduus nutans* L. (Goat coil / Thistle)**	

Picture 8. Natural appearance and flower of *Carduus nutans* L. (Goat's Coil / Thistles).

Carduus nutans, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal, especially the small cattle. By the reason that goats prefer eating this plant, it is also known as “Goat coil”.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Centaurea* Bieb.**
***Centaurea depressa* Bieb. (Gökbaş / Acımık)**	

Resim 9. *Centaurea depressa* Bieb. (Gökbaş / Acımık) doğal görünümü ve çiçeği.

Hayvan yemi olarak kullanılır. Araziden taze olarak bulunan Gökbaşlar hayvanlara yedirilir ve ayrıca bu bitki taze olarak toplanıp kurutularak kışın hayvan yemi olarak kullanılır.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Centaurea* Bieb.**
***Centaurea depressa* Bieb. (Sky head / Ryegrass)**	

Picture 9. *Centaurea depressa* Bieb. (Sky head / Ryegrass) natural appearance and flower.

This herb, which can be found fresh in the field, is usually used as a provender in winter, after letting them dry up.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Centaurea* L.**
***Centaurea solstitialis* L. subsp. *solstitialis* L. (Su dikeni, Sarıbaş dikeni/ Zerdali dikeni)**	

Resim 10. *Centaurea solstitialis* L. subsp. *solstitialis* L. (Su dikeni, Sarıbaş dikeni/ Zerdali dikeni) doğal görünümü ve çiçeği.

Hayvan yeni olarak kullanılır. Arazide bulunan su dikenleri iyice yükselip kartlaşınca tırpanlarla biçilir ve kurumaya bırakılır. Kuruyan bu bitkiler **patoz** adı verilen saman yapan makinelere atılarak samanı yapılır ve hayvanlara yedirilir. Karın ağrısı şikâyetlerinde kullanılır. Toplanan Sarıbaş dikenlerinin çiçekleri gövdeden ayrılarak, yıkanıp temizlendikten sonra çiğ olarak yenir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Centaurea* L.**
***Centaurea solstitialis* L. subsp. *solstitialis* L.** **(Water thorn, Yellowhead thorn/ Tumble knapweed)**	

Picture 10. *Centaurea solstitialis* L. subsp. *solstitialis* L. (Water thorn, Yellowhead thorn/ Tumble knapweed) natural appearance and flower.

The *Centaurea solstitialis* is also usually used as a provender. Water thornst, which can be found in the field, must be cut by a scythe and then letting it drying up. The dryied up plants can be throwed in to a so called haymaker, to turn them into hay in order to feed animals. It is also used in case of stomachache. The blossoms of the collected *Centaurea solstitialis* must be separated from its body, depurated, wiped and finally it can be eaten rawly.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Chondrilla* L.**
***Chondrilla juncea* L. var. *juncea* (Çıtlık/ Çengel sakızı)**	

Resim 11. *Chondrilla juncea* L. var. *juncea* (Çıtlık/ Çengel sakızı) doğal görünümü ve çiçeği.

Taze olarak toplanan (kazılan) çıtlıkların taban yaprakları temizlenip, yıkandıktan sonra salatalara incecik kıyılarak katılır. Yufka dürümüne katılarak tüketilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Chondrilla* L.**
***Chondrilla juncea* L. var. *juncea* (Çıtlık / Hook gum)**	

Picture 11. *Chondrilla juncea* L. var. *juncea* (Snap/ Hooked gum) natural appearance and flower.

The fresh collected (excavated) *Chondrilla juncea* must be depurated from its lower leaves and can be added in salads, after it had been washed and cut gently. It also can be used in wraps.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Cichorium* L.**
***Cichorium intybus* L. (Çöplü Güneyik/ Hindiba, Yabani hindiba)**	

Resim 12. *Cichorium intybus* L. (Çöplü Güneyik/ Hindiba, Yabani hindiba) doğal görünümü, çiçeği ve taban yaprağı

Taze olarak topraktan kazılan Çöplü Güneyiklerin taban yaprakları temizlenir, yıkanır ve toprağından arındırılır. Taze (çiğ) olarak bu yörede yufka arasına dürüm yapılarak yenir. Taze olarak kökleri ile topraktan kazılan çöplü güneyikler temizlenir, yıkanır ve toprağından arındırılır. Kökleri gövdeden kesilir ayrıca taze uç filizleri de gövdeden ayrılır. Ayrılan bu kısımlar gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu kısımlar kaynamış olan suya ne kadar içilecekse o oranda atılarak çay gibi demlenir. Çayı sıcak olarak içilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Cichorium* L.**
***Cichorium intybus* L. (Garbage Southern Chicory / Chicory, Wild Chicory)**	

Picture 12. *Cichorium intybus* L. (Garbage Southern Chicory / Chicory, Wild chicory) natural view, flower and basal leaf.

Cichorium intybus, which is dug from the soil must be removed its lower leaves, then washed and cleaned from the clay. In this region, it is preferred eating it fresh (raw) in a wrap. The fresh *Cichorium intybus*, which is dug with its stem must be washed and clean its soil. The stems should be seperated from the body, aditionally the sprouts have also been separated. The seperated parts must let be dried up in a shady place. The dried up pieces can be put into a cup of hot water and wait until it brew. The tea should be drunk hot.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Eryngium* L.**
***Eryngium campestre* L. var. *virens* Link (Boğa dikeni, Yel kovdu dikeni/Tengel dikeni)**	

Resim 13. *Eryngium campestre* L. var. *virens* Link (Boğa dikeni, Yel kovdu dikeni /Tengel dikeni) doğal görünümü.

İnsanlarda ve hayvanlarda yılan ısırmasına karşı kullanılır. Topraktan çıkarılan kökler yıkanır ve temizlenir. Yalnız kökün küçük olan kolları kesilip atılmaz. Yılan sokmalarında ısırılan yere bu kök konulur ve bir sargı ile sarılır. Taze olarak toplanan boğa dikenlerinin kök hariç diğer yaprak ve çiçekleri bir tencereye konarak haşlanır. Haşlanan kısımlar dışarı bir yere alınıp bir tahta kaşıkla ezilip lapa haline getirilir ve sıcak olarak yılanın ısırdığı yere sarılır. Bu lapa yılanın zehrini çeker. İnsanlarda yaraların tedavisinde ve kadın hastalıklarında kullanılır. Taze olarak toplanan boğa dikenlerinin yaprak ve çiçekleri kurutulur. Sıcak suda demlenen yaprak ve çiçekler sıcak olarak içilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Eryngium* L.**
***Eryngium campestre* L. var. *virens* Link (Bull thorn, Wind thorn / Tengel thorn)**	

Picture 13. Natural view of *Eryngium campestre* L. var. *virens* Link (Bull thorn, Wind thorn /Tengel thorn).

Eryngium campestre is used for snakebites in human as well as in animal. The stem, which are dug from the soil must be washed and depurated. But the little branches of the stem should not be cut off. If a snake bites, the stem should be put on the wound and wrap it with a cloth. The fresh collected *Eryngium campestre* must be put except its stem into a pot with boiling water in it and boil. The boiled part must be taken out of the pot and crushed by a wooden spoon until it becomes a paste, then it should be lubricated on the snakebite and wraped the area by a cloth. This paste absorbs the the poison of the snake. It is also used in wound treatment and in gynaegological diseases. The blossom as well as the leaves should be let drying up. The leaves and blossoms, which were boiled can be drunk hot.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Helichrysum* DC.**
***Helichrysum plicatum* DC. subsp. *plicatum* DC. (Şeker otu/ Ölmez çiçek)**	

Resim 14. *Helichrysum plicatum* DC. subsp. *plicatum* DC. (Şeker otu / Ölmez çiçek) doğal görünümü ve çiçeği.

Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Araziden toplanan şeker otlarının çiçekleri yıkanıp temizlenir ve çiğ olarak yenir. Topraktan kazılan şeker otlarının kökleri ve yaprakları yıkanıp temizlenir. Gölge bir yerde kurutulur. Sonra hem yapraklar hem de kökler gövdeden ayrılır. Bir cezve içerisine bir tutam yaprak ve bir tutam kök konarak kaynatılır. Kaynatılan kök ve yapraklar süzülür, sıcak olarak içilir. Mümkün olduğunca hazırlanan kök ve yaprak karışımı artırılmamalı ve günde 2 defa içilmelidir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Helichrysum* DC.**
***Helichrysum plicatum* DC. subsp. *plicatum* DC. (Vanilla grass/ Immortelle flower)**	

Picture 14. *Helichrysum plicatum* DC. subsp. *plicatum* DC. (Vanilla grass/ Immortelle flower) natural appearance and flower.

The *Helichrysum plicatum* is used in diabetes as a blood sugar lower. The blossoms of this plant can be eaten raely, after cleaning it. After digging out the stems and leaves of the *Helichrysum plicatum*, they should be washed and cleaned. Further they should be let drying up in a shady place. At next it should taken a few of the dried up leaves as well as stems and let it boil. The boiled stems and leaves must be filtered and drunk hot. If it is possible, the leaf-stem-mixure should not be enhanced and should be drunk two times a day.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Inula* DC.**
***Inula montbretiana* DC. (Şalba / Andız otu)**	

Resim 15. *Inula montbretiana* DC. (Şalba / Andız otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Hayvan yaralanmalarında kullanılır. Toplanan Şalbalar temizlenir ve gölge bir yerde kurutulur. Özellikle köpekler yaralandığında kurutulan Şalbalar bir tencere içerisinde kaynatılarak, bu kaynayan su süzüldükten sonra yara üzerine dökülür.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Inula* DC.**
***Inula montbretiana* DC. (Şalba / Andız otu)**	

Picture 15. Natural view and flower of *Inula montbretiana* DC. (Şalba / Andız otu).

The *Inula montbretiana* is used in animal injuries. The collected *Inula montbretiana* should be cleaned and then they should be let drying up in a shady place. Especially, if a dog hurts himself, this herb must be boiled in a pot and then the filtered liquid must be applied on the injury.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Lactuca* L.**
***Lactuca serriola* L. (Acı marul, Mikirge / Yabani marul)**	

Resim 16. *Lactuca serriola* L. (Acı marul, Mikirge / Yabani marul) doğal görünümü.

Taze olarak topraktan kazılan acı marullar yıkanıp temizlendikten sonra özellikle taze yaprakları salatalara katılır ve yufka dürümüyle yenilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Lactuca* L.**
***Lactuca serriola* L. (Hot lettuce, Mikirge / Wild lettuce)**	

Picture 16. *Lactuca serriola* L. (Hot lettuce, Mikirge / Wild lettuce) natural view.

After the *Lactuca serriola* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. Especially, the fresh leaves could be add in salads or eaten in wraps.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Lapsana* L.**
***Lapsana communis* L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil. (Kaba ot/ Şebrek)**	

Resim 17. *Lapsana communis* L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil. (Kaba ot/ Şebrek) doğal görünümü.

Arazide taze olarak bulunan kaba otlar hayvanlara yem olarak yedirilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Lapsana* L.**
***Lapsana communis* L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil.** **(Coarse grass /Şebrek)**	

Picture 17. *Lapsana communis* L. subsp. *pisidica* (Boiss. & Heldr.) Rech. Fil. (Coarse grass / Sebrek) natural view.

Lapsana communis, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Onopordum* Boiss.**
***Onopordum bracteatum* Boiss. & Heldr. var. *bracteatum* Boiss. & Heldr.** **(Deve dikeni/ Kangal dikeni)**	

Resim 18. *Onopordum bracteatum* Boiss. & Heldr. var. *bracteatum* Boiss. & Heldr. (Deve dikeni/ Kangal dikeni) doğal görünümü.

Kalp rahatsızlıklarında kullanılır. Toplanan deve dikenleri temiz bir şekilde yıkandıktan sonra bir tencereye alınır. Üzerine bir miktar su dökülüp hafif bir şekilde kaynatılır. Daha sonra suyu süzülerek ılık olarak içilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Onopordum* Boiss.**
***Onopordum bracteatum* Boiss. & Held.var. *bracteatum* Boiss. & Held.** **(Canada thistle/ Kangal thistle)**	
Picture 18. *Onopordum bracteatum* Boiss. & Held. var. *bracteatum* Boiss. & Heldr. (Canada thistle / Kangal thistle) natural view.	
The *Onopordum bracteatum* is used in heart diseases. After the herbs have been collected and cleaned, they must be put into a pot. Next step is adding adequate water on it and let it boil. Finally the liquid can be drunk, after it had been filtered.	

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Scorzonera* (C. A. Meyer) Hoffm.**
***Scorzonera cana* (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm.** **(Tekesakalı / Dedesakalı)**	

Resim 19. *Scorzonera cana* (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm. (Tekesakalı / Dedesakalı) doğal görünümü.

Araziden kazılan yemlikler temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak salatalara doğranır, yufka dürümünün içine katılır.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Scorzonera* (C. A. Meyer) Hoffm.**
***Scorzonera cana* (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm.** **(Meadow salsify/ Grandpa beard)**	
Picture 19. *Scorzonera cana* (C. A. Meyer) Hoffm. var. *cana* (C. A. Meyer) Hoffm. (Meadow salsify/ Grandpa beard) natural appearance.	
After the *Scorzonera cana* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten rawly, in salads or in wraps.	

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Taraxacum* Schischkin.**
***Taraxacum macrolepium* Schischkin (Keklik otu, karlan kavuk/ Karahindiba)**	

Resim 20. *Taraxacum macrolepium* Schischkin (Keklik otu, karlankavuk/ karahindiba) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden kazılan karlan kavuklar temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak yenir ve yufka dürümünün içine katılır. Ayrıca salatalara da katılır.

İnsanlarda kanı temizlemek için kullanılır. Toplanan Keklik otlarının yaprakları temizlenir ve gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklar bir kap içerisinde kaynatılarak suyu içilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Taraxacum* Schischkin**
***Taraxacum macrolepium* Schischkin (Oregano, snow goose / Dandelion)**	

Picture 20. *Taraxacum macrolepium* Schischkin (Oregano, snow goose / Dandelion) natural view.

After the *Taraxacum macrolepium* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten rawly, or in wraps. By the way, this herb can be eaten in salads as well. It can also be used to clean the blood of human. After cleaning the leaves of this plant ist must be let drying up in a shady place. The liquid of the already dried up leaves can be drunk after boling it.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Taraxacum* Wiggers.**
***Taraxacum officinale* Wiggers. (Güneyik / Karahindiba)**	

Resim 21. *Taraxacum officinale* Wiggers. (Güneyik / Karahindiba) doğal görünümü ve çiçeği.

Taze olarak topraktan kazılan Güneyikler temizlenir, yıkanır ve toprağından arındırılır. Taze (çiğ) olarak bu yörede yufka arasına dürüm yapılarak yenir.

Taze olarak kökleri ile topraktan kazılan Güneyikler temizlenir, yıkanır ve toprağından arındırılır. Kökleri gövdeden kesilir ayrıca taze uç filizleri de gövdeden ayrılır. Ayrılan bu kısımlar gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu kısımlar kaynamış olan suya ne kadar içilecekse o oranda atılarak çay gibi demlenir. Çayı sıcak olarak içilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Taraxacum* Wiggers.**
***Taraxacum officinale* Wiggers. (Southern / Dandelion)**	

Picture 21. *Taraxacum officinale* Wiggers. (Southern / Dandelion) natural view and flower.

Taraxacum officinale, which is dug from the soil must be washed and cleaned from the clay. In this region, it is preffered eating it fresh (raw) in a wrap. The fresh *Taraxacum officinale*, which is dug with its stem must be washed and cleaned its soil. The stems should be seperated from the body, aditionally the sprouts have also been separated. The seperated parts must let be dried up in a shady place. The dried up pieces can be put into a cup of hot water and wait until it brew. The tea should be drunk hot.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Tragopogon* (DC.) Boiss.**
***Tragopogon buphthalmoides* (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boiss. (Yemlik)**	

Resim 22. *Tragopogon buphthalmoides* (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boiss. (Yemlik) doğal görünümü.

Araziden kazılan yemliklerin taze ilk taban yaprakları temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak salatalara doğranır, yufka dürümünün içine katılır.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Tragopogon* (DC.) Boiss.**
***Tragopogon buphthalmoides* (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boiss. (Manger)**	

Picture 22. *Tragopogon buphthalmoides* (DC.) Boiss. var. *buphthalmoides* (DC.) Boiss. (Manger) natural view.

After the *Tragopogon buphthalmoides* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten rawly, in salads or in wraps.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Tragopogon* Boiss.**
***Tragopogon latifolius* Boiss. var. *angustifolius* Boiss. (Sakız şalbası/ Yemlik)**	

Resim 23. *Tragopogon latifolius* Boiss. var. *angustifolius* Boiss. (Sakız şalbası/ Yemlik) doğal görünümü ve yaprağı.

Gün battıktan sonra gece ormana gidilir. Sakız şalbasının gövdesi kesilir. Bu bitkinin kesilen gövdesinden yalnızca geceleri akan bir süt salgılanır. Bu süt bir kaba ayrılır ve bu sütten sakız yapılır. Çocuklara eğlenmeleri için verilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Tragopogon* Boiss.**
***Tragopogon latifolius* Boiss.var. *angustifolius* Boiss. (Chewing gum / Manger)**	

Picture 23. *Tragopogon latifolius* Boiss. var. *angustifolius* Boiss. (Chewing gum/ Manger) natural appearance and leaf.

After the sunset, it must be gone to the forest. The body of the *Tragopogon latifolius* must be cut off, because it excretes a milk in the body just at nights. This milky liquid should be cought into a bowl and it can be made a gum of it. Then it can be given to children for having fun.

ASTERACEAE (PAPATYAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Asterales**
Familya: Asteraceae (Papatyagiller)	**Cins: *Tragopogon* Boiss.**
***Tragopogon latifolius* Boiss. var. *latifolius* (Emlik/ Yemlik)**	

Resim 24. *Tragopogon latifolius* Boiss. var. *latifolius* (Emlik/ Yemlik) doğal görünümü ve yaprağı.

Araziden kazılan yemliklerin taze ilk yaprakları temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak salatalara doğranır, yufka dürümünün içine katılır. Arazide çiçeğe dönen bitkilerin çiçekleri taze olarak toplanır ve çiğ olarak yenilir.

ASTERACEAE (DAISY)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Asterales**
Familia: Asteraceae (Daisy)	**Genus: *Tragopogon* Boiss.**
***Tragopogon latifolius* Boiss. var. *latifolius* (Feeder / Feeder)**	

Picture 24. *Tragopogon latifolius* Boiss. var. *latifolius* (Feeder / Feeder) natural appearance and leaf.

Tragopogon latifolius, which is dug from the soil must be removed its lower leaves, then washed and cleaned from the clay. In this region, it is preferred eating it fresh (raw), in salads or in a wrap. The plans that return to blossoms in the fields can be collected and eaten rawly.

BERBERIDACEAE (KADINTUZLUĞUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Ranunculales**
Familya: Berberidaceae (Kadıntuzluğugiller)	**Cins: *Berberis* DC.**
***Berberis crataegina* DC. (Karamık/ Karamuk)**	

Resim 25. *Berberis crataegina* DC. (Karamık/ Karamuk) doğal görünümü ve meyvesi.

Dağdan toplanan Karamık meyveleri taze (çiğ) olarak tüketilir. Taze olarak toplanan yapraklar salatalara katılır ayrıca bu yörede yufka dürümüne katılarak yenir. Toplanan Karamık meyveleri yıkanıp temizlenir. Bu meyvelerden marmelat yapılır. Hayvan iç parazitlerini (Kıl kurdu ve kelebek) dökmek için kullanılır. Topraktan çıkarılan Karamık kökleri suda iyici yıkanır ve toprağından arındırılır. Temizlenen köklerin suyu bir bezle alınarak gölge bir yerde kurumaya bırakılır. Kuruyan kökler bir kap içerisine alınarak suda kaynatılır. Ilık halde hayvanlara içirilir.

BERBERIDACEAE (GILLER FOR WOMEN)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Ranunculales**
Familia: Berberidaceae (Gıller for Women)	**Genus: *Berberis* DC.**
***Berberis crataegina* DC. (Corncockle)**	

Picture 25. *Berberis crataegina* DC. (Corncockle) natural appearance and fruit.

The collected *Berberis crataegina* from mountains are usually eaten rawly. Moreover, its leaves can be add into salads or put it into a phyllo bread and eat it in a wrap. The collected *Berberis crataegina* must be washed and cleaned. It can be made jam out of it. Furthermore, it is also useful for the noise suppresion of animals. After the *Berberis crataegina* had been dug out of the soil, its stems must be washed and cleaned. The water of the cleaned stems must be wiped by a cloth and take to shady place for drying up. The liquid of the already dried up leaves can be drunk warm by animals after boling it.

BORAGINACEAE (HODANGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Boraginales**
Familya: Boraginaceae (Hodangiller)	**Cins: *Echium* L.**
***Echium italicum* L. (Danadili/ Engerek otu)**	

Resim 26. *Echium italicum* L. (Danadili / Engerek otu) doğal görünümü, yaprağı ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvanlara yedirilir. Özellikle hayvanlar bu bitkiyi arazide oldukça seçici olarak ayırırlar ve bu bitkinin etrafından ayrılmazlar.

BORAGINACEAE (HODANGELS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Boraginales**
Familia: Boraginaceae (Hodangels)	**Genus: *Echium* L.**
***Echium italicum* L. (Calf tongue / Viper grass)**	

Picture 26. *Echium italicum* L. (Calf tangue/ Viper gras) natural view, leaf and flower.

Echium italicum, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal. Particularly, animals are really selective about this plant and standing to it all the time.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Brassicales**
Familya: Brassicaceae (=Cruciferae) (Turpgiller)	**Cins: *Capsella* (L.) Medik.**
***Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, cıtcıcuva/ Kuşkuş otu)**	

Resim 27. *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, cıtcıcuva/ Kuşkuş otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Taze olarak topraktan kazılan Cırcıcuva yıkanır ve temizlenir. Salatalara katılır ve yufka dürümüyle taze olarak tüketilir.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Brassicales**
Familia: Brassicaceae (=Cruciferae) (Cruciferous)	**Genus: *Capsella* (L.) Medik.**
***Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, cıtcıcuva / Bird grass)**	

Picture 27. *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik. (Cırcıcuva, bicibici, citcıcuva/ Kuşkuş grass) natural appearance and flower.

After the *Capsella bursa-pastoris* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten in salads or in wraps.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Brassicales**
Familya: Brassicaceae (Turpgiller)	**Cins: *Descurainia* (L.) Webb ex Prantl.**
***Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl (Babatça/ Uzun süpürge otu)**	

Resim 28. *Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl (Babatça/ Uzun süpürge otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden toplanan babaçtalar gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan babatçaların çiçeklerinden çayı yapılır. Kaynamış olan sıcak suya bir tutam atılarak 10 dakika demlenir ve sıcak içilir.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Brassicales**
Familia: Brassicaceae (Cruciferous)	**Genus: *Descurainia* (L.) Webb ex Prantl**
***Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl (Babatça/Flixwed)**	

Picture 28. Natural view and flower of *Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl (Babatça/ Flixwed).

After the *Descurainia sophia* had been dug out of the soil, it must be let drying up in a shady place. Then it can be made tea of the blossoms. At next it can be put into a cup of hot water and wait 10 minutes until it brew. The tea should be drunk hot.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Brassicales**
Familya: Brassicaceae (=Cruciferae) (Turpgiller)	**Cins: *Eruca* Mill.**
***Eruca sativa* Mill. (Roka)**	

Resim 29. *Eruca sativa* Mill. (Roka) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan rokaların yaprakları gövdesinden ayrılarak yıkanıp temizlenir. Salatalara katılarak ve özellikle balığın yanında taze olarak tüketilir.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Brassicales**
Familia: Brassicaceae (=Cruciferae) (Cruciferous)	**Genus: *Eruca* Mill.**
***Eruca sativa* Mill. (Arugula)**	

Picture 29. *Eruca sativa* Mill. (Arugula) natural view and flower.

The leaves of the collected *Eruca sativa* must be separated from its body, depurated and washed. It is recommended eating it in salads or especially with fish.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Brassicales**
Familya: Brassicaceae (=Cruciferae) (Turpgiller)	**Cins: *Lepidium* L.**
***Lepidium sativum* L. subsp. *sativum* (Tere)**	

Resim 30. *Lepidium sativum* L. subsp. *sativum* (Tere) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan tereler taze olarak tüketilir. Salatalara ve yufka dürümünün içine katılarak yenir.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Brassicales**
Familia: Brassicaceae (=Cruciferae) (Cruciferous)	**Genus: *Lepidium* L.**
***Lepidium sativum* L. subsp. *sativum* (Pepper grass)**	

Picture 30. *Lepidium sativum* L. subsp. *sativum* (Pepper grass) natural appearance and flower.

The collected *Lepidium sativum* should be eaten freshly. It is recommended eating it in salads or in wraps.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (TURPGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Brassicales**
Familya: Brassicaceae (=Cruciferae) (Turpgiller)	**Cins: *Sinapis* L.**
***Sinapis arvensis* L. (Hardal otu/ Hardal)**	

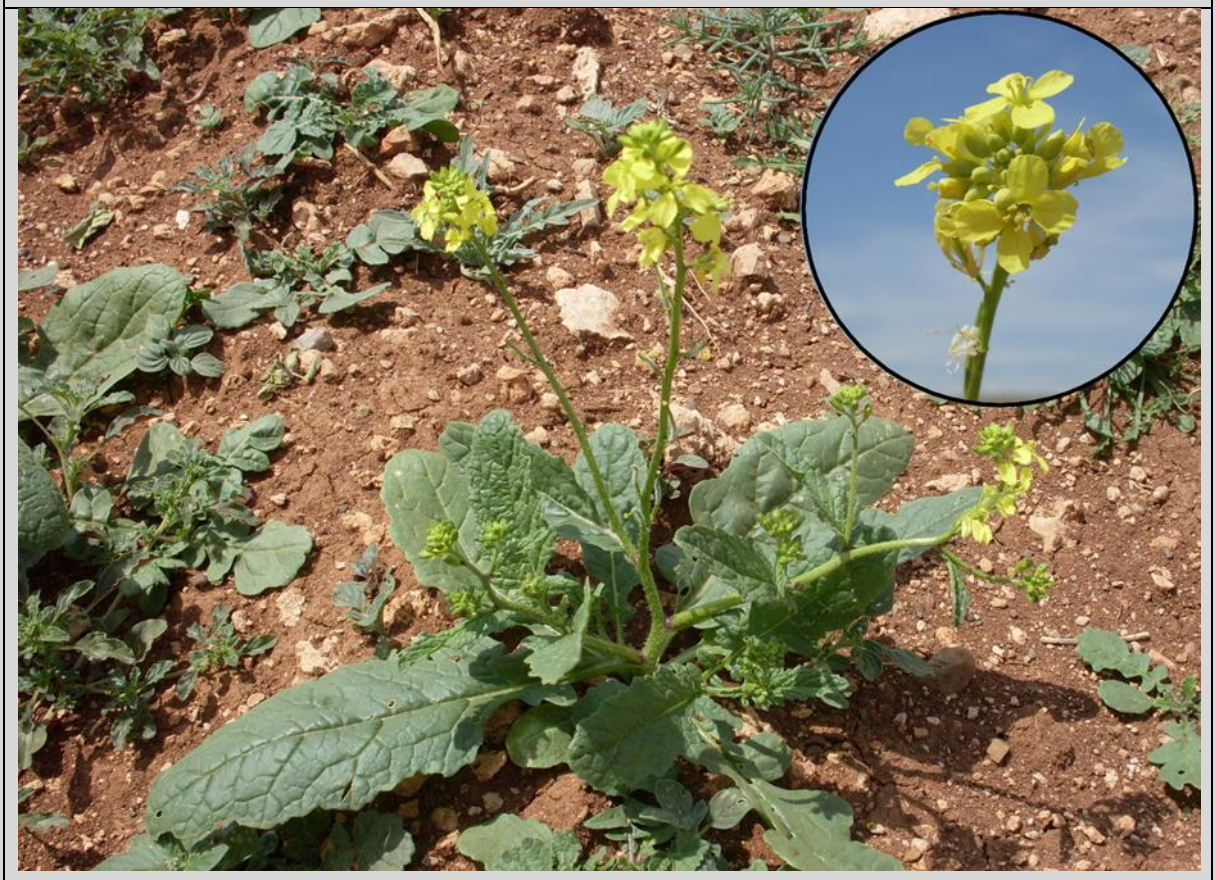

Resim 31. *Sinapis arvensis* L. (Hardal otu/ Hardal) doğal görünümü ve çiçeği.

Taze olarak topraktan kazılan hardallar yıkanır ve temizlenir. Salatalara katılır ve yufka dürümüyle taze olarak tüketilir. Toplanan Hardal yaprakları yıkanıp, temizlenir. ***"Boranı"*** adı verilen bir yemek yapılır. Yapraklar ince kıyılır. Bir tencereye bir baş soğan doğranıp bir miktar yağ ile kavrulmaya başlanır. Soğanlar pembeleşince bir yemek kaşığının yarısı ile salça ilave edilir. Salça kavrulunca üzerine doğranmış yapraklar dökülür. Kendi suyunu verip, kavrulunca pişmiş demektir. Sarımsaklı yoğurtla yenir.

BRASSICACEAE (=CRUCIFERAE) (CRUCIFEROUS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Brassicales**
Familia: Brassicaceae (=Cruciferae) (Cruciferous)	**Genus: *Sinapis* L.**
***Sinapis arvensis* L. (Mustard grass / Mustard)**	

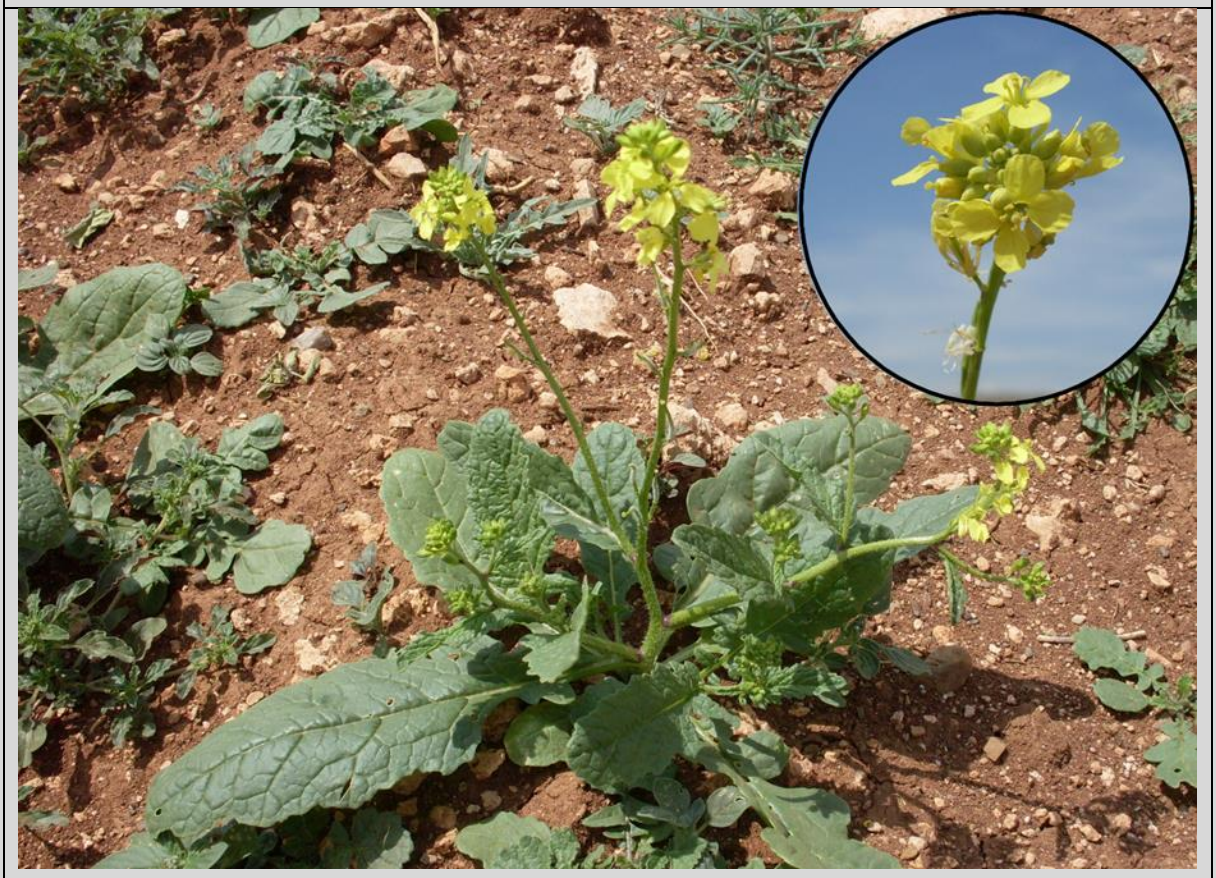

Picture 31. Natural appearance and flower of *Sinapis arvensis* L. (Mustard Grass / Mustard).

After the *Sinapis arvensis* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten in salads or freshly in wraps. The leaves of the collected herb must be depurated and washed. At next it should be added one chopped onion and a little amount of oil in a pot and let it fry. After the onions had become pinky, it should be added tomato paste just a half of a spoon. When the tomato paste fried with the onion as well, the chopped leaves must be added. It usually becomes watery after a couple of minutes, that means the meal is already done. Optionally, it can be eaten with yoghurt with garlic on it.

CARYOPHYLLACEAE (KARANFİLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Caryophyllaceae (Karanfilgiller)	**Cins: *Dianthus* Fenzl.**
***Dianthus zonatus* Fenzl. var. *zonatus* (Çingene kızı, Siğil otu/ Halkalı karanfil)**	

Resim 32. *Dianthus zonatus* Fenzl. var. *zonatus* (Çingene kızı, Siğil otu/ Halkalı karanfil) doğal görünümü ve çiçeği.

Vücut yüzeyindeki özellikle eller deki siğillerin tedavisinde kullanılır. Araziden toplanan Çingene kızı çiçekleri ellerde veyahut vücudun yüzeyinde bulunan siğillere şöyle uygulanır. Çiçek doğrudan siğil üzerine bastırılarak siğil üstünde ezilmesi sağlanır. Ayrıca çiçekler taze olarak yenilir.

CARYOPHYLLACEAE (CARNATION)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Caryophyllaceae (Carnation)	**Genus: *Dianthus* Fenzl.**
***Dianthus zonatus* Fenzl. var. *zonatus* (Gypsy girl, Croton tictoria / Ringed carnation)**	

Picture 32. *Dianthus zonatus* Fenzl. var. *zonatus* (Gypsy girl, Croton tinctoria/ Ringed carnation) natural view and flower.

The *Dianthus zonatus* is usually used in wart treatmeans on hands. After collecting this plant in the field it can be apply on the areas of the body with warts. The blossoms must be directly press on the wart and let it squeeze. By the way, the fresh blossoms of the *Dianthus zonatus* can be eaten as well.

CARYOPHYLLACEAE (KARANFİLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Caryophyllaceae (Karanfilgiller)	**Cins: *Silene* L.**
***Silene conoidea* L. (Emzik otu/ Salkım çiçeği)**	

Resim 33. *Silene conoidea* L. (Emzik otu/ Salkım çiçeği) doğal görünümü.

Arazide bulunan emzik otu tohumları toplanarak çiğ olarak yenir.

CARYOPHYLLACEAE (CARNATION)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Caryophyllaceae (Carnation)	**Genus: *Silene* L.**
***Silene conoidea* L. (Pacifier grass / Cluster flower)**	

Picture 33. Natural viev of *Silene conoidea* L. (Pacifier grass / Cluster flower).

After collecting *Silene conoidea* in the field it can be eaten rawly.

CARYOPHYLLACEAE (KARANFİLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Caryophyllaceae (Karanfilgiller)	**Cins: *Silene* (Moench) Garcke.**
***Silene vulgaris* (Moench) Garcke. (Borana, Boranı/ Gıvışgan otu)**	

Resim 34. *Silene vulgaris* (Moench) Garcke. (Borana, Boranı/ Gıvışgan otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden toplanan boranaların taban yaprakları temizlenip yıkanır. Bu yapraklardan borana adı verilen bir yemek yapılır. Ispanak yemeği gibi hazırlanır. Temizlenen yapraklar ince ince kıyılır, bir baş soğan doğranarak bir tencerede bir kaşık yağ, bir kaşık salça ile kavrulur ve doğranan borana yaprakları ilave edilir.15 dakika kavrulan yapraklar pişmiştir ve üzerine sarımsaklı yoğurt ilave edilerek yenilir.

CARYOPHYLLACEAE (CARNATION)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Caryophyllaceae (Carnation)	**Genus: *Silene* (Moench) Garcke.**
***Silene vulgaris* (Moench) Garcke. (Borana, Borane / Knapbottle)**	

Picture 34. *Silene vulgaris* (Moench) Garcke. (Borana, Borane / Knapbottle) natural appearance and flower

Silene vulgaris, which is collected from the field must be removed its lower leaves, then washed and cleaned. Then it can be made a dish by its leaves. The cleaned leaves must be chopped gently and after it had been added one minced onion and a little amount of oil in a pot, the tomato paste can be added too and let it fry. Finally, the chopped leaves can be added as well. When the leaves had fried for 15 minutes, it is done and can be served with garlic yoghurt on it.

CISTACEAE (LADENGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Malvales**
Familya: Cistaceae (Ladengiller)	**Cins: *Cistus* L.**
***Cistus laurifolius* L. (Yavşanak/ Tavşancıl, İldon, İldan)**	

Resim 35. *Cistus laurifolius* L. (Yavşanak/ Tavşancıl) doğal görünümü ve çiçeği.

Mide rahatsızlıklarında ve özellikle ülseri olan hastalar için ilk çıkan çiçekler toplanıp kaynatılır ve suyu içilir. Kanser hastalığında, toplanan Yavşanak çiçekleri temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan çiçeklerden ne kadar içilecekse bir miktarı bir kap içerisine konarak kaynatılır ve demlenir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir. Romatizma ağrıları için, toplanan taze yapraklar yıkandıktan sonra bir tencerede kaynayan suda hafifçe haşlanır. Haşlanan bu yapraklar bir kenara alınarak soğumadan kişinin romatizmalı ağrıyan eklem yerlerine konur. Bir tülbent ile sarılır. Bu sargı günde iki defa yapılır. Kas ağrılarında özellikle romatizma ağrılarında taze olarak toplanan yapraklar bir tepsi içine serilir ve tepsinin içinde ısıtılır. Bu ısıtma işlemi yapılırken aşırıya kaçmadan yani yaprakları kurutmadan olması gerekir. Isınan yapraklar hastanın vücudundaki ağrıyan bölgeye yakı şeklinde sarılır. Bu yakı bir gün kalmalı ertesi gün yenilenmelidir. Vücutta meydana gelen çıbanlar için, toplanan yapraklar temizlendikten sonra vücut üzerinde olan çıbanların üzerine çiğ olarak konur. Sonra bir sargı ile sarılır. Bu sargı geceden yapılmalı ve sabaha kadar durmalıdır. Bu şekilde çıban sabaha kadar olgunlaşacak ve patlayacaktır. Kuruyan yavşanak çalısının gövdesi kesilir, küçük parçalara ayrılır ve kışın yakacak olarak kullanılır.

CISTACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Malvales**
Familia: Cistaceae	**Genus: *Cistus* L.**
***Cistus laurifolius* L. (Yavşanak/ Hogweed, İldon, İldan)**	

Picture 35. *Cistus laurifolius* L. (Yavşanak/ Hogweed) natural appearance and flower.

The *Cistus laurifolius* is used in patient with stomach upset and especially for them with ulcer. In that case the blossoms of the plant should be collected, boiled and drunk the liquid. For people with canser, the collected blossoms of the *Cistus laurifolius* must be taken to shady place for drying up. The brewed liquid of the dried up leaves can be recommendedly drunk warm. For rheumatism diseases, it can be collected leaves of the herb and must be depurated and washed, then boiled in a little amount water. The boiled leaves must be taken out and put onto the aching area, before the leaves get cold. Then it must be wrapped with a cloth. This bandage should be done twice a day. In muscle and rheumatism aches, the fresh collected leaves must be laid down on a tray and warm it up there. While warming up, you have to be careful that the leaves do nor dry up. The warmed up leaves should be wrapped like a plaster on the aching area of the patient. This plaster must stay one day and on the next day it must be changed. The collected leaves can also be put on abcesses, after they had been cleaned. Then it must be wrapped with a bandage. This kind of bandage must be done at night and let it absorb until the next morning. In this way the abcess will be ripened and pop. The dried up *Cistus laurifolius* should be seperated from its body, crumble away use as fuel in winter.

CISTACEAE (LADENGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Violales**
Familya: Cistaceae (Ladengiller)	**Cins: *Helianthemum* (L.) Mill.**
***Helianthemum salicifolium* (L.) Mill. (Domalan çiçeği/ Gihaye)**	

Resim 36. *Helianthemum salicifolium* (L.) Mill. (Domalan çiçeği/ Gihaye) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide oldukça zor olarak bulunabilen domalan patates gibidir. Toplanan domalanların kabukları soyulup küp şeklinde doğranır. Bir baş soğan incecik kıyıldıktan sonra bir tencerede, az bir yağ ve salça ile kavrulur. Üzerine doğranmış olan domalanlar ilave edilerek kendi suyuyla pişene kadar beklenir.

CISTACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Violales**
Familia: Cistaceae	**Genus: *Helianthemum* (L.) Mill.**
***Helianthemum salicifolium* (L.) Mill. (Domalan çiçeği/ Gihaye)**	

Picture 36. *Helianthemum salicifolium* (L.) Mill. (Domalan flower/ Gihaye) natural view and flower.

The *Helianthemun salicifolium* can be found hardly in the field and it looks like a potato. The collected plant must be peeled off and cut into cubes. After an onion had been chopped gently, it should be fried in a pot with some oil and tomato mark. The next step is adding the *Helianthemun salicifolium* and wait until it cook with its own water.

CONVOLVULACEAE (SARMAŞIKGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Solanales**
Familya: Convolvulaceae (Sarmaşıkgiller)	**Cins: *Convolvulus* L.**
***Convolvulus arvensis* L. (Ulama otu/ Mamıza)**	
Resim 37. *Convolvulus arvensis* L. (Ulama otu/ Mamıza) doğal görünümü ve çiçeği	
Arazide taze olarak bulunan ulama otları özellikle küçükbaş hayvanlara yem olarak yedirilir.	

CONVOLVULACEAE (IVYACEAE)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Solanales**
Familia: Convolvulaceae (Ivyaceae)	**Genus: *Convolvulus* L.**
***Convolvulus arvensis* L. (Ulama grasses/ Mamıza)**	
Picture 37. *Convolvulus arvensis* L. (Ulama grasses / Mamıza) natural view and flower.	
Convolvus arvensis, which can be found fresh in the field is usually used as a provender.	

CUPRESSACEAE (SERVİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Pinopsida**
Bölüm: Coniferophyta	**Takım: Pinales**
Familya: Cupressaceae (Servigiller)	**Cins: *Juniperus* M. Bieb.**
***Juniperus excelsa* M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Üzümü/ Boylu ardıç, Boz ardıç)**	

Resim 38. *Juniperus excelsa* M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Üzümü/ Boylu ardıç, Boz ardıç) doğal görünümü.

Mide gazı şikâyetlerinde gaz giderici olarak kullanılır. Dağdan toplanan meyveler temizlenip, arındırıldıktan sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan meyveler iki bardak kaynayan suya 5–6 adet atılarak kaynatılır ve suyu içilir. Ayrıca bu kuruyan meyveler bir havanda ezilerek toz haline getirilerek bu toz bir yemek kaşığı alınarak yutulur. Böbrek taşı şikâyetinde, toplanan ardıç meyveleri yıkanıp temizlenir ve çiğ olarak tüketilir. İnşaat malzemesi olarak pencere üstü desteği balastır, duvar ara desteği hatıl olarak kullanılır.

CUPRESSACEAE (SERVIGILLS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Pinopsida**
Divisio: Coniferophyta	**Ordo: Pinales**
Familia: Cupressaceae (Servigills)	**Genus: *Juniperus* M. Bieb.**
***Juniperus excelsa* M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Grape/ Greek juniper, Gray juniper)**	

Picture 38. *Juniperus excelsa* M. Bieb. subsp. *excelsa* (Gilik Grape/ Greek juniper, Gray juniper) natural appearance.

It is usually used as a degassing agent for gastric gas complaints. The collected fruits from the mountains must be dried up, after they had been washed and cleaned. 5-6 dried up fruits should be added into a pot with two glasses water in it, boiled and drunk hot. Moreover, the dried fruit can be pulverised in a mortar and swallowed one tablespoonful. In renal lithiasis, the collected *Juniperus excelsa* must be cleaned and washed and finally eaten it rawly. Furthermore, it can also be used as a contruction material.

CUPRESSACEAE (SERVİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Pinopsida**
Bölüm: Coniferophyta	**Takım: Pinales**
Familya: Cupressaceae (Servigiller)	**Cins: *Juniperus* L.**
***Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* (Diken Ardıç / Katran ardıcı)**	

Resim 39. *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* (Diken Ardıç / Katran ardıcı) doğal görünümü ve meyvesi.

Mide gazı şikâyetlerinde gaz giderici olarak kullanılır. Dağdan toplanan meyveler temizlenip, arındırıldıktan sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan meyveler iki bardak kaynayan suya 5–6 adet atılarak kaynatılır ve suyu içilir. Ayrıca bu kuruyan meyveler bir havanda ezilerek toz haline getirilerek bu toz bir yemek kaşığı alınarak yutulur. Böbrek taşı şikâyetinde, toplanan ardıç meyveleri yıkanıp temizlenir ve çiğ olarak tüketilir. İnşaat malzemesi olarak pencere üstü desteği balastır, duvar ara desteği hatıl olarak kullanılır.

CUPRESSACEAE (SERVIGILLS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Pinopsida**
Divisio: Coniferophyta	**Ordo: Pinales**
Familia: Cupressaceae (Servigills)	**Genus: *Juniperus* L.**
***Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* (Thorn juniper / Bushy juniper)**	

Picture 39. *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* (Thorn juniper / Bushy juniper) natural appearance and fruit.

It is usually used as a degassing agent for gastric gas complaints. The collected fruits from the mountains must be dried up, after they had been washed and cleaned. 5-6 dried up fruits should be added into a pot with two glasses water in it, boiled and drunk hot. Moreover, the dried fruit can be pulverised in a mortar and swallowed one tablespoonful. In renal lithiasis, the collected *Juniperus oxycedrus* must be cleaned and washed and finally eaten it rawly. Furthermore, it can also be used as a contruction material.

EUPHORBIACEAE (SÜTLEĞENGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Malpighiales**
Familya: Euphorbiaceae (Sütleğengiller)	**Cins: *Euphorbia* Fenzl.**
***Euphorbia kotschyana* Fenzl. (Euphorbia)**	

Resim 40. *Euphorbia kotschyana* Fenzl. (Sütleğen) doğal görünümü ve çiçeği.

Vücut yaraları, basur (Mayasıl) tedavisinde kullanılır. Taze toplanan sütleğenin gövde kısmı el ile ya da kesici bir aletle ortasından kesilir. Kesilen bu kısımdan beyaz renkte bir süt çıkar. Bu süt yara üzerine sürülür. Siğil tedavisinde kullanılır. Arazide bulunan Sütleğen yaprakları ve gövdesi bir bıçak yardımıyla kesilir. Kesilen yerden bir süt çıkar. Bu süt hastanın cildinde bulunan siğile sürülmeden önce bir iğne bu siğile batırılır. Siğilin kanaması sağlanır. Sonra çıkan süt siğile sürülür.

EUPHORBIACEAE (EUPHORBIA)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Malpighiales**
Familia: Euphorbiaceae (Euphorbia)	**Genus: *Euphorbia* Fenzl.**
***Euphorbia kotschyana* Fenzl. (Euphorbia)**	

Picture 40. *Euphorbia kotschyana* Fenzl. (Euphorbia) natural view and flower.

The *Euphorbia kotschyana* ist usually used in hemorrhoid treatments. The freshly collected herb must be seperated from its body either by hand or with a sharp object. From this shorn area it comes out a milk in a white color. This milk must be applied on the wound. It is also used in wart treatments. The collected plant must be seperated from its body by a knife. rom this shorn area it comes out a milk. Before applying this milk on the wart, the wart must been stick by a needle. It makes the wart bleeding. Finally, the milk can be applied on the wart.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Medicago* L.**
***Medicago sativa* L. subsp. *sativa* L.(Yabani yonca/ Çevrince)**	
Resim 41. *Medicago sativa* L. subsp. *sativa* L. (Yabani yonca/ Çevrince) doğal görünümü ve çiçeği.	
Arazide taze olarak bulunan yoncalar baharın ve yazın hayvanlara yedirilir.	

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Medicago* L.**
***Medicago sativa* L. subsp. *sativa* L. (Wild clover/ Çevrince)**	

Picture 41. *Medicago sativa* L. subsp. *sativa* L. (Wild clover/Çevrince) natural appearance and flower.

Medicago sativa, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal in spring and in summer.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Melilotus* (L.) Desr.**
***Melilotus officinalis* (L.) Desr. (Yaban yoncası / Beyaz yonca)**	

Resim 42. *Melilotus officinalis* (L.) Desr. (Yaban yoncası / Beyaz yonca) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvan yemi olarak kullanılır.

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Melilotus* (L.) Desr.**
***Melilotus officinalis* (L.) Desr. (Wild clover / White clover)**	

Picture 42. *Melilotus officinalis* (L.) Desr. (Wild clover / White clover) natural appearance and flower.

Melilotus officinalis, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Onobrychis* Boiss. &Huet.**
***Onobrychis armena* Boiss. & Huet. (Tirfil/ Yabani korunga)**	

Resim 43. *Onobrychis armena* Boiss. & Huet. (Tirfil/ Yabani korunga) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan tirfiller hayvanlara yem olarak yedirilir.

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Onobrychis* Boiss. &Huet.**
***Onobrychis armena* Boiss. & Huet. (Tirfil / Wild sainfoin)**	

Picture 43. *Onobrychis armena* Boiss. &Huet. (Tirfil/ Wild Sainfoin) natural view and flower.

Onobrychis armena, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Trifolium* L.**
***Trifolium repens* L. var. *giganteum* Lag.-Foss.(Yonca)**	

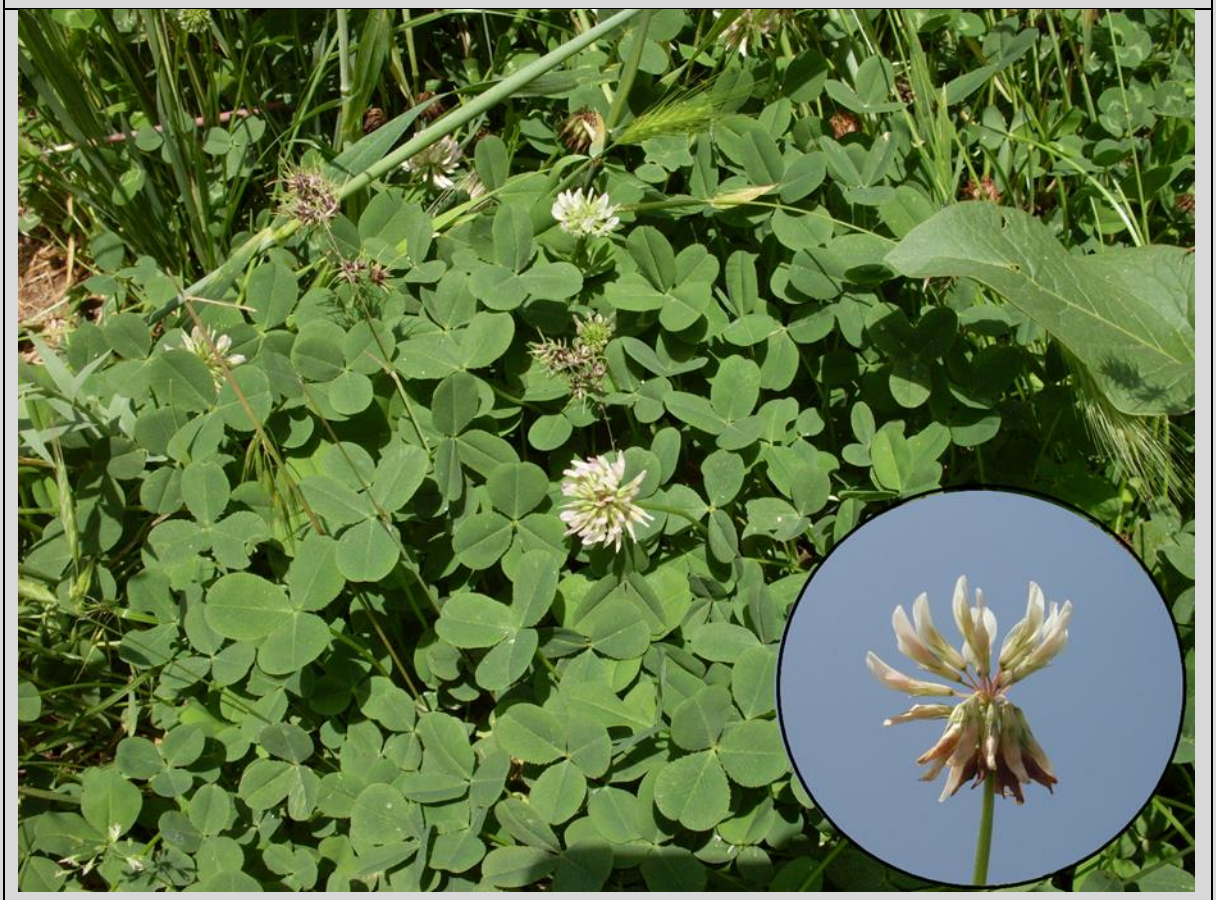

Resim 44. *Trifolium repens* L. var. *giganteum* Lag.-Foss.(Yonca) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvan yemi olarak kullanılır.

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Trifolium* L.**
***Trifolium repens* L. var. *giganteum* Lag.-Foss.(Clover)**	

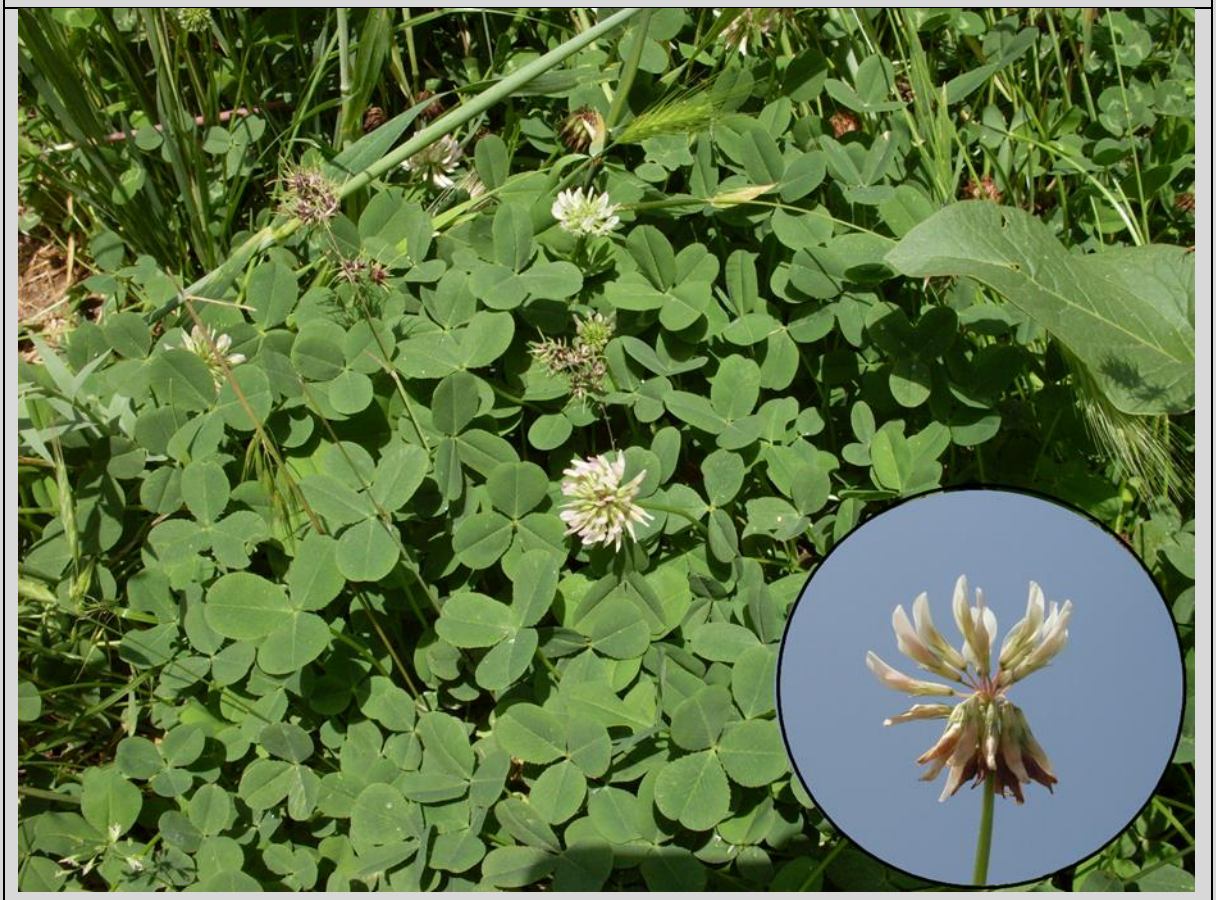

Picture 44. *Trifolium repens* L. var. *giganteum* Lag.-Foss. (Clover) natural appearance and flower.

Trifolium repens, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Vicia* L.**
***Vicia sativa* L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. var. *nigra* (L.) Ehrh. (Kır fasılı/ Burçak)**	

Resim 45. *Vicia sativa* L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. var. *nigra* (L.) Ehrh. (Kır fasılı/ Burçak) doğal görünümü ve çiçeği.

Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvan yemi olarak kullanılır.

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Vicia* L.**
***Vicia sativa* L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. *nigra* (L.) Ehrh.(Kırfasılı/ Vetch)**	

Picture 45. *Vicia sativa* L. subsp. *nigra* (L.) Ehrh. *nigra* (L.) Ehrh.(Kırfasılı/Vetch) natural appearance and flower.

Vicia sativa, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal.

FABACEAE (BAKLAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fabales**
Familya: Fabaceae (Baklagiller)	**Cins: *Vicia* L.**
***Vicia narbonensis* L. (Yılan fasılı / Koca fiğ)**	

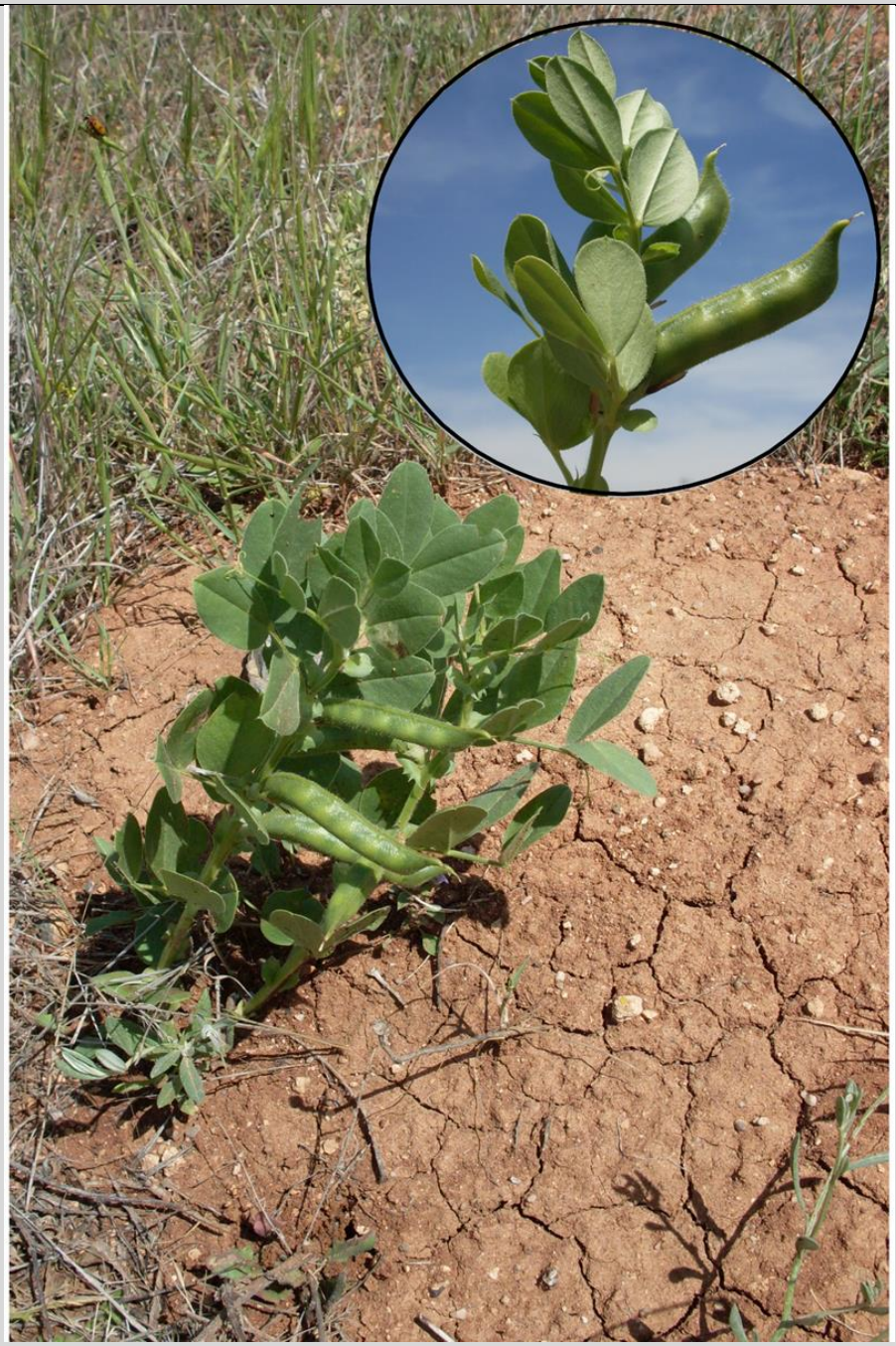

Resim 46. *Vicia narbonensis* L. (Yılan fasılı / Koca fiğ) doğal görünümü.

Arazide taze olarak bulunan bu bitki hayvan yemi olarak kullanılır.

FABACEAE (LEGUMES)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fabales**
Familia: Fabaceae (Legumes)	**Genus: *Vicia* L.**
***Vicia narbonensis* L. (Snakehead / Big vetch)**	

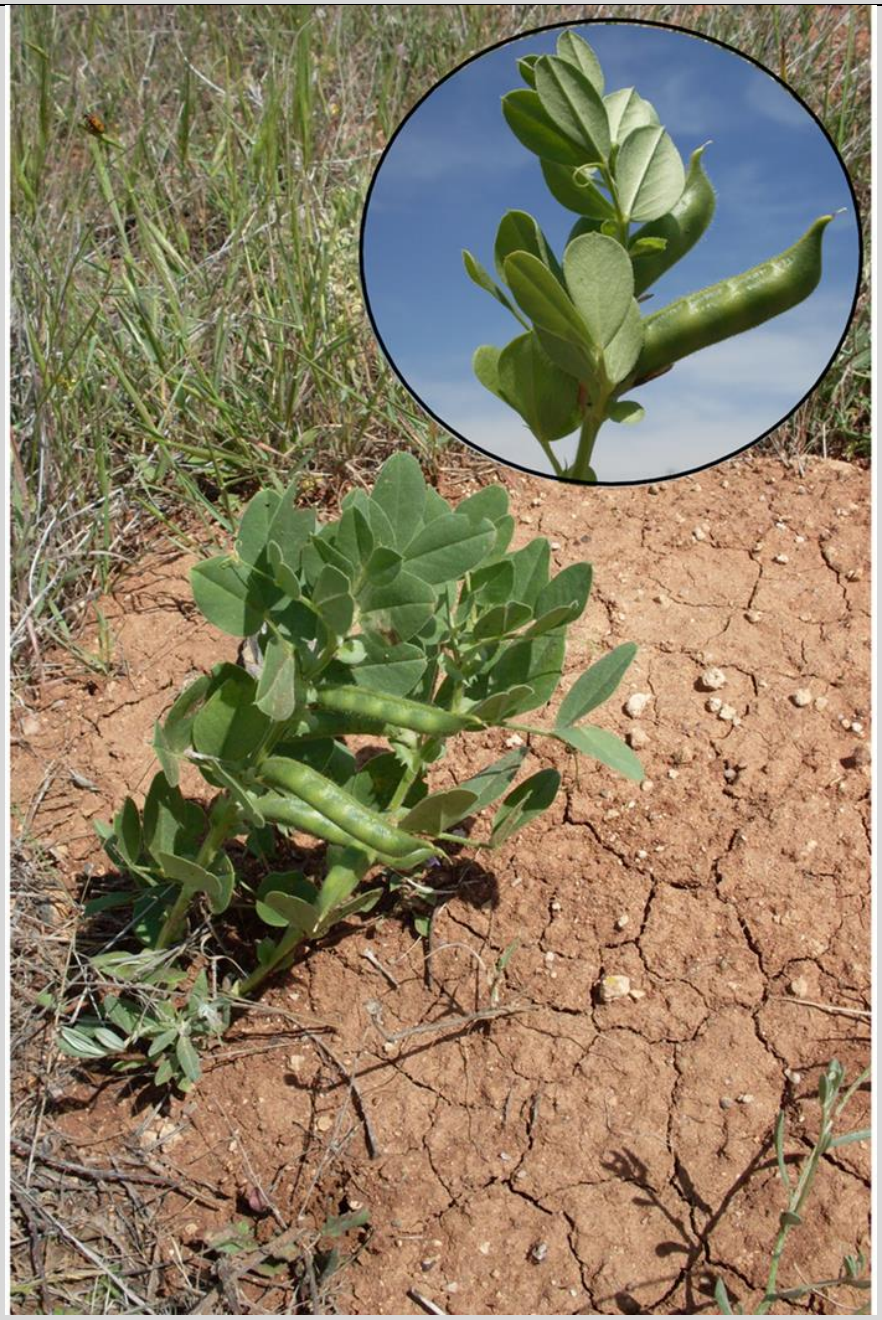

Picture 46. Natural view of *Vicia narbonensis* L.(Snakehead / Big vetch).

Vicia narbonensis, which can be found in the field freshly, are used by feeding animal.

FAGACEAE (KAYINGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fagales**
Familya: Fagaceae (Kayıngiller)	**Cins: *Quercus* L.**
***Quercus cerris* L. var. *cerris* L. (Keçi peliti/ Saçlı meşe, Türk meşesi)**	

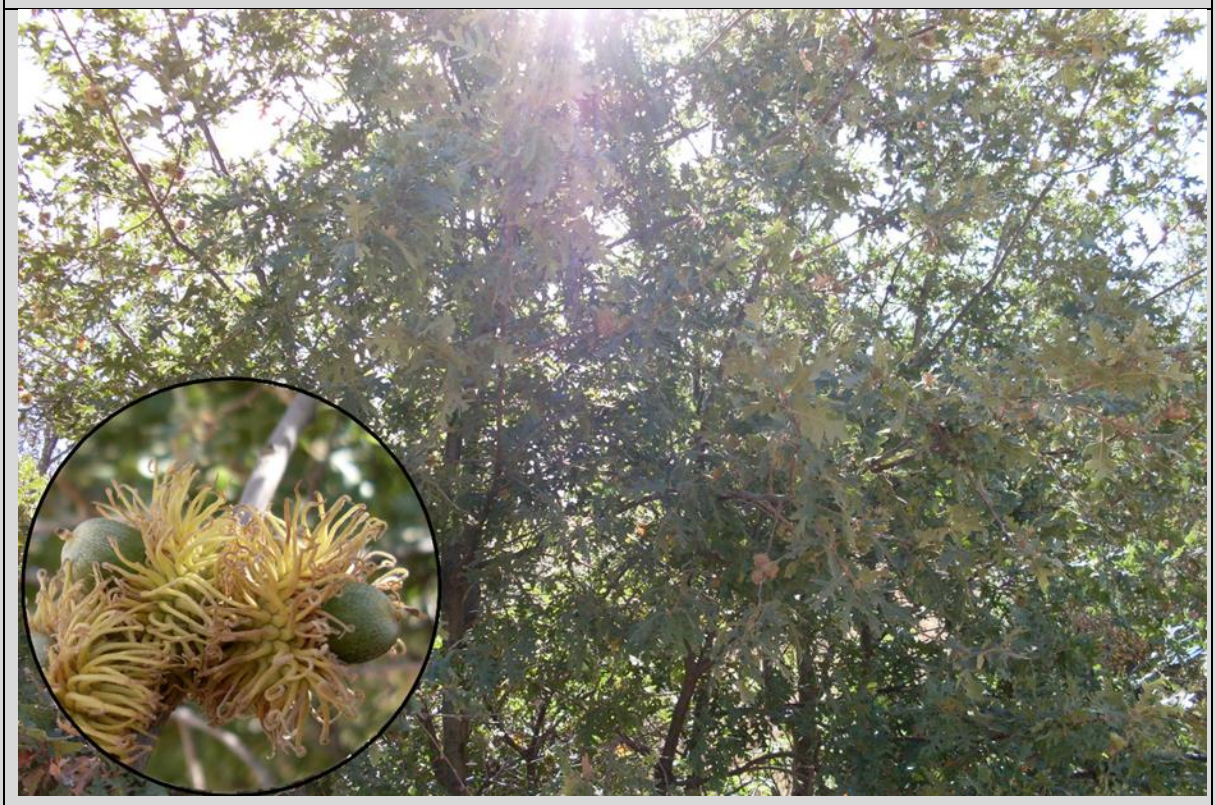

Resim 47. *Quercus cerris* L. var. *cerris* L. (Keçi peliti/ Saçlı meşe, Türk meşesi) doğal görünümü ve meyvesi.

Dağdan kesilen dallı yapraklı meşeler açık bir alanda kurutulur. Kurutulan bu dalların yaprakları kışın hayvanlara hayvan yemi olarak verilir. Toplanan meşe palamutları taze şekilde ve kurutularak kuzu yemi olarak kullanılır. Hazırlanan meşe odunları yakılır ve iyice yanıp kül haline gelmesi beklenir. Oluşan küller suya ıslatılır ve çok ince tülbent süzgeçlerden geçirildikten sonra bu su ekmek hamuruna katılarak ekmeğin kokulu ve daha lezzetli olmasını sağlar. Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Toplanan meşe palamutları yıkanıp temizlendikten sonra bir tencereye alınır. Üzerine bir miktar su dökülür ve kaynatılır. Daha sonra süzülen su içilir sıcak ya da soğuk olması fark etmez. Gövde ve dallar yakacak olarak kullanılır. Gövdeden Su oluğu (**Res.106)**, İğ (**Res.107),** Beşik **(Res.108),** Küstüre gövdesi **(Res. 109-110)**, Semer eğim ağaçları **(Res.111-112)**, Tırpan el tutma sapı (**Res. 120)** yapılır.

FAGACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fagales**
Familia: Fagaceae	**Genus: *Quercus* L.**
***Quercus cerris* L. var. *cerris* L. (Goat pelite/ Hairy oak, Turkish oak)**	

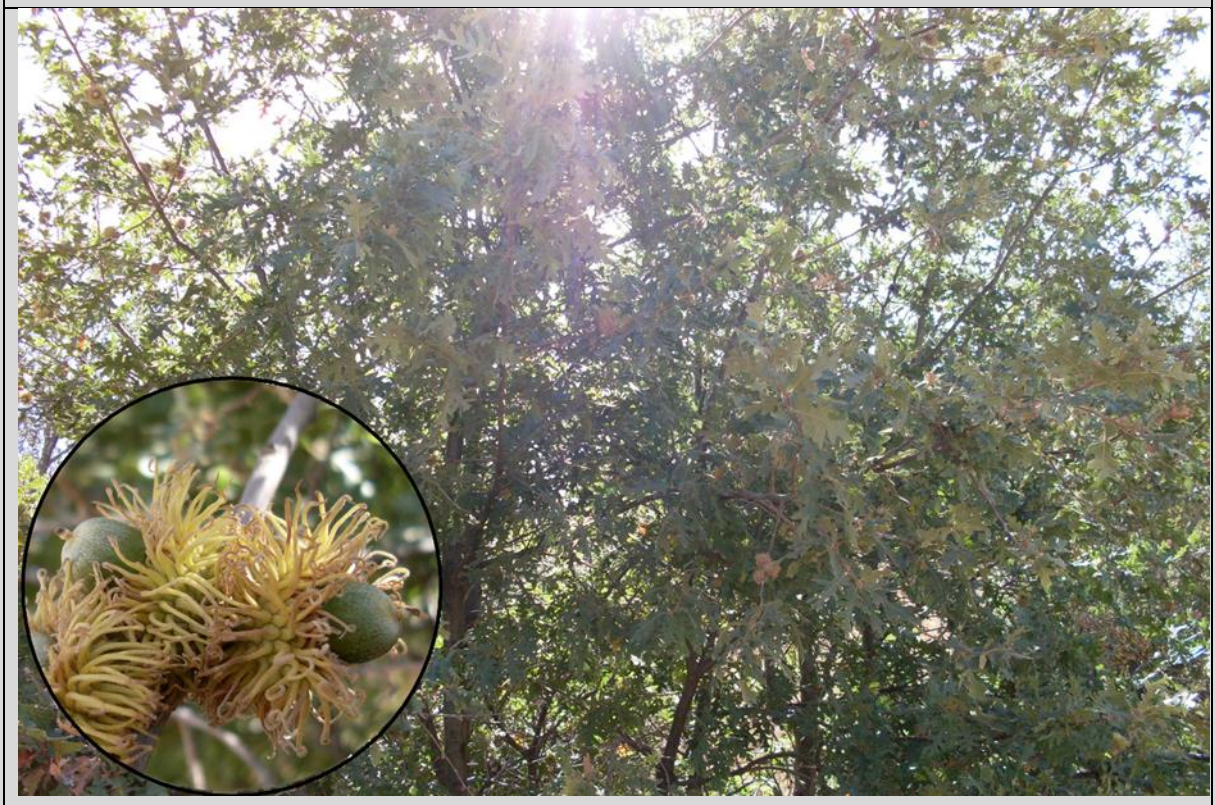

Picture 47. *Quercus cerris* L. var. *cerris* L. (Goat pelite/ Hairy oak, Turkish oak) natural appearance and fruit.

The brom the mountains collected branchy and leafy *Querus cerris* must be dried up in an open area. The leaves of the dried up branches can be used as a provender in winter. Further, the acorns can be used freshly as well as dried up as a feed for the sheep. The prepared oak woods could be burned. The occured ash can be put into water and then filtered with the help of a cloth. At least the liquid could be add in a pastry. It makes the bread smells and tastes better. It is in diabetes useful for lowering the blood sugar. The collected and cleaned acorns should be put into a pot. The next step is pouring water on it and let it boil. Then the filtered water can be drunk, no matter if it is warm or cold. The body and the branches of the plant can be used as a fuel. It can be made a penstock **(Pct. 106)**, a spindle **(Pct. 107)**, a crib **(Pct. 108)**, a grindstone **(Pct. 109- 110)**, Saddle slope trees **(Pct. 111- 112)** and a scythe **(Pct. 120)** by the body of it.

FAGACEAE (KAYINGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fagales**
Familya: Fagaceae (Kayıngiller)	**Cins: *Quercus* Wild.**
***Quercus pubescens* Wild. (Pelit / Meşe)**	

Resim 48. *Quercus pubescens* Wild. (Pelit / Meşe) doğal görünümü ve meyvesi.

Dağdan kesilen dallı yapraklı meşeler açık bir alanda kurutulur. Kurutulan bu dalların yaprakları kışın hayvanlara hayvan yemi olarak verilir. Toplanan meşe palamutları taze şekilde ve kurutularak kuzu yemi olarak kullanılır. Hazırlanan meşe odunları yakılır ve iyice yanıp kül haline gelmesi beklenir. Oluşan küller suya ıslatılır ve çok ince tülbent süzgeçlerden geçirildikten sonra bu su ekmek hamuruna katılarak ekmeğin kokulu ve daha lezzetli olmasını sağlar. Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Toplanan meşe palamutları yıkanıp temizlendikten sonra bir tencereye alınır. Üzerine bir miktar su dökülür ve kaynatılır. Daha sonra süzülen su içilir sıcak ya da soğuk olması fark etmez. Gövde ve dallar yakacak olarak kullanılır. Gövdeden Su oluğu (**Res.106)**, İğ (**Res.107),** Beşik (**Res.108),** Küstüre gövdesi **(Res. 109-110)**, Semer eğim ağaçları **(Res.111-112)**, Tırpan el tutma sapı (**Res. 120)** yapılır.

FAGACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fagales**
Familia: Fagaceae	**Genus: *Quercus* Wild.**
***Quercus pubescens* Willd. (Pelite / Oak)**	

Picture 48. *Quercus pubescens* Willd. (Pelite / Oak) doğal görünümü ve meyvesi.

The brom the mountains collected branchy and leafy *Querus pubescens* must be dried up in an open area. The leaves of the dried up branches can be used as a provender in winter. Further, the acorns can be used freshly as well as dried up as a feed for the sheep. The prepared oak woods could be burned. The occured ash can be put into water and then filtered with the help of a cloth. At least the liquid could be add in a pastry. It makes the bread smells and tastes better. It is in diabetes useful for lowering the blood sugar. The collected and cleaned acorns should be put into a pot. The next step is pouring water on it and let it boil. Then the filtered water can be drunk, no matter if it is warm or cold. The body and the branches of the plant can be used as a fuel. It can be made a penstock **(Pct. 106)**, a spindle **(Pct. 107)**, a crib **(Pct. 108)**, a grindstone **(Pct. 109- 110)**, Saddle slope trees **(Pct. 111-112)**and a scythe **(Pct. 120)** by the body of it.

FAGACEAE (KAYINGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Fagales**
Familya: Fagaceae (Kayıngiller)	**Cins: *Quercus* L.**
***Quercus robur* L. subsp. *robur* L. (Yenilen Pelit/ Saplı meşe)**	

Resim 49. *Quercus robur* L. subsp. *robur* L. (Yenilen Pelit/ Saplı meşe) meyvesi.

Toplanan meşe palamutları yıkandıktan sonra bir bez ile kurulanır. Bir tava içerisine alınan palamutlar kavrulurlar. Daha sonra bir bıçak yardımıyla kesilen palamutları içindeki toz kısmı kahve niyetine kullanılır. Hazırlanan meşe odunları yakılır ve iyice yanıp kül haline gelmesi beklenir. Oluşan küller suya ıslatılır ve çok ince tülbent süzgeçlerden geçirildikten sonra bu su ekmek hamuruna katılarak ekmeğin kokulu ve daha lezzetli olmasını sağlar. Meşe palamutları taze olarak toplanır ve yenir. Şeker hastalığında şeker düşürücü (=Antidiyabetik) olarak kullanılır. Toplanan meşe palamutları yıkanıp temizlendikten sonra bir tencereye alınır. Üzerine bir miktar su dökülür ve kaynatılır. Daha sonra süzülen su içilir sıcak ya da soğuk olması fark etmez. Gövde ve dallar yakacak olarak kullanılır.

FAGACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Fagales**
Familia: Fagaceae	**Genus: *Quercus* L.**
***Quercus robur* L. subsp. *robur* L. (Edible Pelit/ Stalked Oak)**	

Picture 49. *Quercus robur* L. subsp. *robur* L. (Edible Pelit/ Stalked Oak) fruit.

The collected *Quercus robur* can be wiped by a cloth, after it had been cleaned. Then it can be taken the herb into a pan and let it fry. At next the *Quercus robur* shoulb be cut off by a knife and the inner dusty part could be use as cofee. The prepared oak woods could be burned. The occured ash can be put into water and then filtered with the help of a cloth. At least the liquid could be add in a pastry. It makes the bread smells and tastes better. The *Quercus robur* must be collected and eaten freshly. It also helps lowering down der blood sugar in diabetes (antidiabetic). The collected and cleaned acorns should be put into a pot. The next step is pouring water on it and let it boil. Then the filtered water can be drunk, no matter if it is warm or cold. The body and the branches of the plant can be used as a fuel.

GERANIACEAE (TURNAGAGASIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Geraniales**
Familya: Geraniaceae (Turnagagasıgiller)	**Cins: *Erodium* (L.) L'Herit.**
***Erodium cicutarium* (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit (İnnelik/ İğnelik)**	

Resim 50. *Erodium cicutarium* (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit (İnnelik/ İğnelik) doğal görünümü.

Araziden kazılan innelikler temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak yenir, salatalara ve yufka dürümünün içine katılır.

GERANIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Geraniales**
Familia: Geraniaceae	**Genus: *Erodium* (L.) L'Herit.**
***Erodium cicutarium* (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit (İnnelik / Pincushion)**	

Picture 50. *Erodium cicutarium* (L.) L'Herit subsp. *cicutarium* (L.) L'Herit(İnnelik / Pincushion) natural view.

After the *Erodium cicutarium* had been dug out of the soil, it must be washed and cleaned. At least it can be eaten rawly, in salads or in wraps.

JUGLANDACEAE (CEVİZGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Juglandales**
Familya: Juglandaceae (Cevizgiller)	**Cins: *Juglans* L.**
***Juglans regia* L. (Ceviz)**	

Resim 51. *Juglans regia* L. (Ceviz) doğal görünümü ve meyvesi

Toplanan meyvelerin dış kısmındaki yeşil kabuk bir bıçak yardımıyla ya da kendiliğinden açılır ve sert kabuklu meyve ortaya çıkar. Bu meyveler yere serilerek bir müddet kuruduktan sonra çuvallara doldurulur. Ceviz taze olarak ve kuruyunca da yenilir. Taze cevizin kırıldığında içinden çıkan ceviz içinin sarımsı ince zar gibi olan kabuğu soyulur ve öylece tüketilir. Bu ince zar gibi kabukla yenilmez. Çünkü ağızda acı bir tat bırakır. Kurutulmuş olan cevizler kuruyemiş olarak ve tatlıların içine katılır. Kan kanseri (Lösemi) hastalığında, cevizin ilk çıkan filizleri toplanır ve gölge bir yerde kurutulur. Bu filizler bir kap içerisinde kaynatılarak suyu içilir. Güneş çarpmasına uğrayan hastalara taze olarak toplanan ceviz yaprakları buzdolabında saklanır ya da hemen kullanılacaksa o halde de kullanılır. Bu yapraklar ilk önce düz bir yere serilir ve güneş çarpmasına uğrayan kişinin kıyafetleri çıkarılır yalnızca iç çamaşırı kalır. Bu kişi yere serilen yapraklar içerisine yatırılarak tedavi edilir. Ateşli hastalıklarda hastanın ateşini düşürmek için taze toplanan ceviz yaprakları toplanır toplanmaz ya da toplandıktan sonra buzdolabına bir poşete konur ve başka bir zamanda kullanılabilir. Bu ceviz yaprakları düz bir zemine serilir. Ateşi yüksek olan çocuğun kıyafetleri çıkarılır ve çıplak olarak ceviz yapraklarının üzerine yatırılır. Bu şekilde ateşi düşene kadar orada yatırılır. Basur (=Hemoroid) rahatsızlığında, taze toplanan ceviz yaprakları yıkanıp, temizlenir. Bir tencere içerisine konan yaprakların üzeri su ile örtülür. Yapraklar kaynatılmaya başlanır. Kaynama yapraklar iyice yumuşayıncaya kadar devem eder. Bu işlemin sonunda yapraklar süzülür. Süzülen suyun bir kısmıyla basur şikâyeti olan hasta her gün günde iki defa aç karnına bu suyu içer. (Suyun sıcaklığının önemi yoktur.) Bir kısım su ile de hasta tuvalet ihtiyacında taharetlenmek için kullanır. Gövde kısmından mutfak eşyası dibek yapılır.

JUGLANDACEAE (WALCONUT)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Juglandales**
Familia: Juglandaceae (Walconut)	**Genus: *Juglans* L.**
***Juglans regia* L. (Walnut)**	

Picture 51. *Juglans regia* L. (Walnut) natural appearance and fruit.

The green crust of the collected fruits of *Juglans regia* must be peeled of by a knife or it will be opened by itself, so that the hardshelled fruit comes out. After the fruits had been spread over and let dry up, they must be put into a sack. The walnut can be eaten either fresh or dried up. When the fresh walnut cracked, its yellowish membrane should also ben peeled off, before eating it. The reason is that it lets a bitter taste in the mouth. In a case of leucaemia, the first sprouts of the walnut must be collected, dried up i a shady place. Finally, the liquid of these boiled sprouts should be drunk. The leaves of *Juglans regia* ist very useful for people with heat prostration. Firstly, the leaves must be spread over and let dry up. Secondly, for the treatment, the person with heat prostration should take off his clothes and lie down on the dried up leaves. Moreover this plant can be used in inflammatory diseases for lowering the fever. Therefore the leaves must be collected and use it immediately or keep it in the fridge for another time. These walnut leaves should be spread over on a flat surface. At next the fevered child must lie down naked on the leaves. It must be waited, until its fever go down. In hemorrhoid disease the leaves should be collected, washed and cleaned. After it, the leaves must be put in a pot, fill it with water and let it boil. The boiling must be continued, until the leaves softens. After this process the water must be filtered. The person with hermorrhoid diseases should drink somewhat of the liquid twice a day on an empty stomach. (The temperature of the water does not matter.) The remaining liquid should be used in the toilet to cleanse oneself. Furthermore, it can be made a mortar from the body of the plant.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins *Ajuga* (L.) Schreber.**
***Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *chia* (Schreber) Arcangeli (Yer meşesi / Yer çamı)**	

Resim 52. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *chia* (Schreber) Arcangeli (Yer meşesi / Yer çamı) doğal görünümü.

Araziden taze toplanan çiçekler yara iyileştirici olarak kullanılır. Lapa haline getirilen çiçekler yara üzerine kapatılıp sarılır. Bu şekilde yaranın iyileşmesi sağlanır.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Ajuga* (L.) Schreber**
***Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *chia* (Schreber) Arcangeli (Ground oak / Ground pine)**	

Picture 52. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *chia* (Schreber) Arcangeli (Ground oak / Ground pine) natural view.

From the field collected *Ajuga chamaepitys* can be used in wound healing. The mashed flowers must be applied on the wound and wrapped area. In that way the wound healing is ensured.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Mentha* L.**
***Mentha spicata* L. subsp. *spicata* L.(Su nanesi / Nane)**	

Resim 53. *Mentha spicata* L. subsp. *spicata* L. (Su nanesi / Nane) doğal görünümü.

Soğuk algınlığında nefes açıcı ve ağrı kesici olarak kullanılır. Araziden toplanan su naneleri yıkanıp, temizlenir. Bu naneler gövdeleriyle birlikte gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan nanelerin yaprakları kaynayan suya içilecek miktarda atılarak demlenir. Bu çayın sıcak olarak içilmesi gerekmektedir.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Mentha* L.**
***Mentha spicata* L. subsp. *spicata* L. (Water mint / Mint)**	

Picture 53. *Mentha spicata* L. subsp. *spicata* L. (Water mint / Mint) natural appearance.

The *Mentha spicata* is used in cold or as a painkiller. From the field collected plant must be cleaned and washed. This *Mentha spicata* must be dried up in a shady place with its body. A couple of this dried up leaves must be boiled and the consisted tea must be drunk hot.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Origanum* L.**
***Origanum vulgare* L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek** **(Çay otu, domurcak çayı / Mercanköşk)**	

Resim 54. *Origanum vulgare* L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek (Çay otu, domurcak çayı / Mercanköşk) doğal görünümü ve çiçeği.

Dağdan toplanan çay otu yaprakları temizlenip ayrıştırıldıktan sonra hem yaş olarak hem de temiz, gölge bir yerde kurutulup kullanılır. Yaş filizler kaynatılarak çayı yapılır. Kuruyan filizler ise ne kadar içilecekse o kadar kaynayan suya atılıp demlemeye bırakılarak çayı yapılır. Çayın rengi koyu yeşilimsidir **(Res. 140-143).**

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Origanum* L.**
***Origanum vulgare* L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek** **(Tea grass, Domurcak tea / Winter Sweet)**	

Picture 54. *Origanum vulgare* L. subsp. *viride* (Boiss.) Hayek (Tea grass, Domurcak tea /Winter Sweet) natural view and flower.

Especially the fresh leaves of the collected *Origanum vulgare* must be seperated from the body and cleansed. Then it can be used, after they had been dried up in a shady place. The wet sprouts can be boiled and made tea of it. The same goes for the dried up leaves. Interestingly, the color of the tea is dark green **(Pct. 140-143).**

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Phlomis* Boiss. &Bal.**
***Phlomis linearis* Boiss. & Bal. (Kuş ağzı/ Çalba)**	

Resim 55. *Phlomis linearis* Boiss. & Bal. (Kuş ağzı/ Çalba) doğal görünümü ve çiçeği.

Şeker düşürücü ve mide rahatsızlıklarında kullanılır. Araziden toplanan kuş ağızları gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu kısımlardan bir cezve sıcak suya bir tutam atılarak demlenir ve sıcak olarak içilir.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Phlomis* Boiss. & Bal.**
***Phlomis linearis* Boiss. & Bal. (Bird's mouth/ Çalba)**	

Picture 55. *Phlomis linearis* Boiss. & Bal. (Bird's mouth/Çalba) natural view and flower.

The *Phlomis linearis* can be used for lowering the blood sugar and in stomach discomfort. From the field collected *Phlomis linearis* must be dried up in a shady place. Then the dried up parts can be put into a pot and let boil. The resulting tea should be drunk hot.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Salvia* L.**
***Salvia verticillata* L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Kara şalba / Adaçayı)**	

Resim 56. *Salvia verticillata* L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Kara şalba / Adaçayı) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan yaprak ve çiçekler hem taze olarak ve kurutularak kullanılır. Hayvanların derileri üzerindeki yaraların tedavisinde kullanılır. Yaprak ve çiçekler bir kazan içerisinde kaynatılır. Kaynayan su süzüldükten sonra ılık olarak hayvanın derisi üzerindeki yara üstüne dökülür.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Salvia* L.**
***Salvia verticillata* L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Black Sage / Sage)**	

Picture 56. *Salvia verticillata* L. subsp. *amasiaca* (Freyn. & Bornm.) Bornm. (Black Sage / Sage) natural view and flower.

The collected leaves and flowers can be used fresh as well as dried up. Further it can also be used in animal‘s wound treatments. At next the leaves and the sprouts can be boiled in a caldron. After it had been boiled, it can be applied warmly on the wound of the animal.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Satureja* Ten.**
***Satureja cuneifolia* Ten. (Kara kekik / Dağ kekiği)**	

Resim 57. *Satureja cuneifolia* Ten. (Kara kekik / Dağ kekiği) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan kekikler yıkanıp ayıklandıktan sonra temiz bir yerde gölge kurutulur. Kuruyan kekiklerin yaprakları gövdeden ayrıştırılır ve el ayası ile ovuşturularak ezilir. Hazır hale gelen kekikler yemeklere lezzet vermek (baharat)için katılır. Ayrıca kekikler bir bardak sıcak suya bir tatlı kaşığı konularak 5 dakika demlenir ve sıcak olarak çay gibi içilir. Karın ağrısı şikâyetinde ağrı kesici olarak kullanılır. Dağdan toplanan kekikler temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan kekiklerin yaprakları el yordamıyla ezilir ve bir toz haline getirilir. Bu tozdan bir cezve suya bir tatlı kaşığı katılarak kaynatılır ve süzülür. Sıcak içilmesi fayda sağlayacaktır. Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Yukarıda belirttiğimiz şekilde toz halinde hazırlanan kekik ile uygun koşullarda kurutularak hazırlanmış olan papatya çiçekleriyle birlikte 2 bardak kaynamış sıcak suya birer tutam atılarak 3-5 dakika demlenmesi beklenir. Sonra sıcak olarak içilir.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Satureja* Ten.**
***Satureja cuneifolia* Ten. (*Thymbra spicata* / Mountain thyme)**	

Picture 57. *Satureja cuneifolia* Ten. (*Thymbra spicata* / Mountain thyme) natural appearance and flower.

After the *Satureja cuneifolia* had been washed and cleaned, it can be dried up on a clean place. The dried up leaves *Satureja cuneifolia* must be seperated from its body and crushed by a thenar. The ready herb can be used as spice in order to make the food tastier. By the way it can be put one dessertspoonful of *Satureja cuneifolia* in a glass of hot water and let it brew for five minutes and then enjoyed it like a tea. In stomach discomfort ist can be used as a painkiller. From the mountains collected *Satureja cuneifolia* must be cleaned at first and then let it dry up in a shady place. The leaves of the dried up herb should be crushed by hand until it becomes a powdery substance. Then it can be put one dessertspoonful of this powder in a pot, let it boil and filtered. It is recommended drinking it hot. It can be used for lowering the blood sugar as well. In a cup with two glasses of boiled water it should be added two ingredients: firstly, the pulverised Satureja cuneifolia and secondly, also in a way as noted above pulverised flos chamomillae. Then it should be waited 3-5 minutes until it brews completely. At least it should be drunk hot.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Sideritis* Labill.**
***Sideritis libanotica* Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm.** **(Dağ çayı, çay otu /Dağ çayı)**	

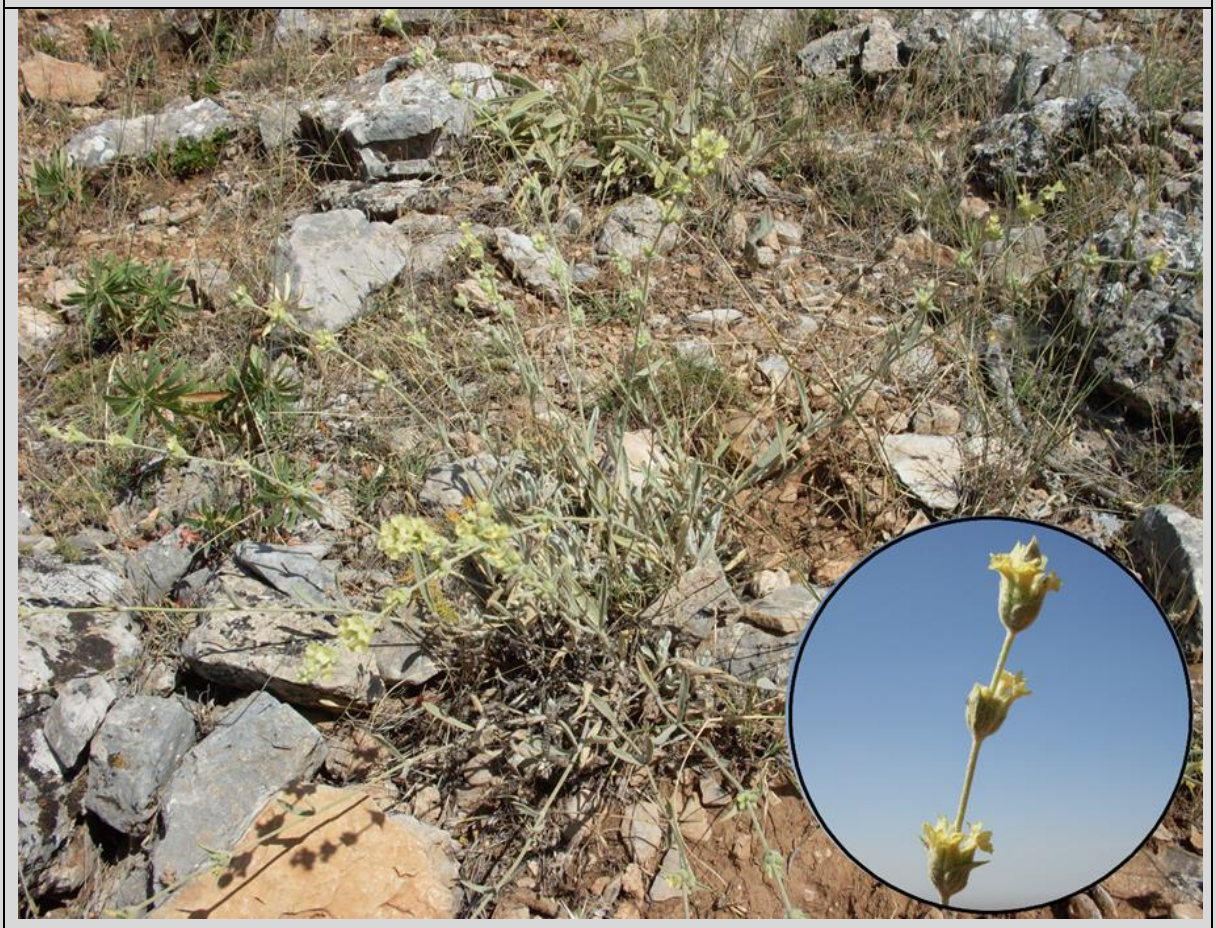

Resim 58. *Sideritis libanotica* Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm. (Dağ çayı, çay otu /Dağ çayı) doğal görünümü ve çiçeği.

Dağdan toplanan dağ çayı yaprakları ve çiçekleri temizlenip ayrıştırıldıktan sonra temiz, gölge bir yerde kurutmaya bırakılır. Kuruyan filizler ne kadar içilecekse o kadar kaynayan suya atılıp demlemeye bırakılır. Sıcak içilmesi tavsiye edilir **(Res. 136-139).**

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Sideritis* Labill.**
***Sideritis libanotica* Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm.** **(Lamb's ears, tea grass / Lamb's ears)**	

Picture 58. *Sideritis libanotica* Labill. subsp. *linearis* (Bentham) Bornm. (Lamb's ears, tea grass / Lamb's ears) natural view and flower.

From the montaints collected leaves and flowers of this plant must be cleaned and washed. This *Sideritis libanotica* must be dried up in a shady place with its body. A couple of this dried up leaves must be boiled and the consisted tea must be drunk hot **(Pct. 136-139).**

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Stachys* L.**
***Stachys cretica* L. subsp. *anatolica* Rech. Fil. (Çay otu / Dağ çayı)**	

Resim 59. *Stachys cretica* L. subsp. *anatolica* Rech. Fil. (Çay otu / Dağ çayı) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden toplanan çay otları gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu otların yaprak ve çiçekleri kaynamış olan suya atılarak demleme yapılıp çayı içilir.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Stachys* L.**
***Stachys cretica* L. subsp. *anatolica* Rech. Fil. (Tea grass /Lamb's ears)**	

Picture 59. *Stachys cretica* L. subsp. *anatolica* Rech. Fil. (Tea grass /Lamb's ears) natural view and flower.

From the field collected *Stachys cretica* must be dried up in a shady place. The dried up leaves and flowers of the plant must be put in a boiled water and then drunk the tea after it had brewed.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Teucrium* L.**
Teucrium chamaedrys* L. subsp. *chamaedrys **(Kısacık Mahmut, Bodur can Mahmut, Tatarca otu / Kısa Mahmut otu)**	

Resim 60. *Teucrium chamaedrys* L. subsp. *chamaedrys* (Kısacık Mahmut, Bodur can Mahmut, Tatarca otu / Kısa Mahmut otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Romatizma ve gözde meydana gelen tümör rahatsızlıklarında, araziden toplanan Kısacık Mahmutlar gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu otlar el yordamıyla avuç içinde ezilerek toz haline gelir ve ince bir elekten geçirilir. Bu toz kuru olarak günde 2 yemek kaşığı yenerek ve ayrıca bu toz suda kaynatılarak içilebilir. Karın ağrısı şikâyetinde araziden toplanan Kısacık Mahmutlar temizlenip yıkandıktan sonra yaprakları yaş olarak yenir. Ayrıca Kısacık Mahmutlar gölge bir yerde kurutulur Kuruyan bu otlar bir cezve su içerisine bir tutam atılarak kaynatılır ve suyu süzülerek sıcak olarak içilir. Gün içerisinde öğün aralarında birer kez içilmesi hastayı rahatlatır.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Teucrium* L.**
Teucrium chamaedrys* L. subsp. *chamaedrys **(Kısacık Mahmut, Dwarf can Mahmut, Tatar grass / Short Mahmut grass)**	

Picture 60. *Teucrium chamaedrys* L. subsp. *chamaedrys* (Kısacık Mahmut, Dwarf can Mahmut, Tatar grass / Short Mahmut grass) natural view and flower.

The collected *Teucrium chamaedrys* is very useful in rheumatism or in eye tumor. Before using it must be dried up in a shady place. The dried up herb must be crushed by hand and sift it through. This powdery substance can be eaten either twice a day or boiled in the water and drunk as a tea. In stomach diseases the leaves of the *Teucrium chamaedrys* can be eaten as fresh, after they had been washed and cleaned. By the way, the herb must be dried up in a shady place. The dried up plant must be put in a boiled water and then drunk the tea after it had filtered. Drinking this tea between two meals everyday, relieves the sick person.

LAMIACEAE (BALLIBABAGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Lamiaceae (Ballıbabagiller)	**Cins: *Teucrium* L.**
***Teucrium polium* L. (Koyun otu, Meryem otu, Bozot / Acı yavşan)**	

Resim 61. *Teucrium polium* L. (Koyun otu, Meryem otu, Bozot / Acı yavşan) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan koyun otları temizlenip ayıklandıktan sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan otlardan ne kadar içilmek isteniyorsa bir kap içerisine o miktar konur ve kaynamış sıcak su ilave edilerek 5–10 dakika demlenip sıcak olarak çay gibi içilir. Karın ağrısı için 2 şekilde kullanılır. Toplanan Koyun otları temizlenip yıkandıktan sonra yaprakları yaş olarak yenir. Ayrıca toplanan koyun otları gölge bir yerde kurutulur. Bu otlardan bir cezve kaynamış sıcak suya bir tutam atılır ve 3–5 dakika demlenir. Sıcak olarak içilir. Kaşıntıyı kesmek için kullanılır. Toplanan koyun otları temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklar hiçbir şekilde ezilmez ve bütün olarak kullanılır. İki bardak suya 5–10 adet yaprak atılır ve kaynatılır. Kaynayan su süzülerek içirilir. Sıcak ya da soğuk olmasının bir önemi yoktur. Vücutta meydana gelen çıbanları olgunlaştırmak için kullanılır. Taze olarak toplanan yapraklar çiğ olarak vücut üzerinde meydana gelen çıbanların üzerine konur ve sarılır. Bu sargı akşamdan yapılıp sabaha kadar kaldığında çıbanı olgunlaştırıp patlamasını sağlayıp çıbanı boşaltır. Kas gevşetici olarak kullanılır. Taze olarak yenebilen boz ot çiçekleri, aynı zamanda toplanıp temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan çiçekler bir kap içerisine alınarak kaynatılır ve suyu içilir. Güneş çarpmasına karşı, toplanan Meryem otları taze olarak bir tencereye konur ve kaynatılır. Daha sonra süzülen bu su ile güneş çarpmasına uğrayan kişiye ılık bir banyo yaptırılır. Basur (=Hemoroid) şikâyetinde, toplanan Meryem otları yıkanıp, temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklardan 2 bardak suya 5–6 adet atılarak kaynatılır ve suyu süzülüp, sıcak olarak içilir.

LAMIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Lamiaceae	**Genus: *Teucrium* L.**
***Teucrium polium* L. (Egremoin, Herb bennet, Bozot / Hot wild sage)**	

Picture 61. *Teucrium polium* L. (Egremoin, Herb bennet, Bozot / Hot wild sage) natural view and flower.

After the herbs have been collected and cleaned, they must be let drying up in a shady place. The dried up plant can be put into a pot with hot water and waited 5-10 minutes ot brewed. Then it must be drunk hot. In stomach discomfort it can be use in two ways. The collected and cleansed leaves can be eaten wet. By the way, the herb must be dried up in a shady place. This plant can also be put into a pot and it should be waited 3-5 minutes until it brews completely. At least it should be drunk hot. It can also be used as lowering the itchiness. After the herbs have been collected and cleaned, they must be let drying up in a shady place. The dried up leaves should not be crushed, they instead used completely. It should be put 5-10 pieces of the leaves into two glasses of water and let it boil. The boiled tea can be drunk, after it had been filtered. It does not matter if it is warm or cold. It can also be used in wart treatments. After collecting this plant in the field it can be apply on the areas of the body with warts. The blossoms must be directly press on the wart and let it squeeze. This bandage has been done at night in order to absorb it until the next morning. Further, the Teucrium polium can be used as a relaxant. This plant can be either eaten freshly or after dried up. Another alternative is drinking the water, after boiling. This plant helps in heat prostration as well. It must be put in a pot and boil. The affected person should be taken a shower with the filtered liquid. In hemorrhoid disease the leaves should be collected, washed and cleaned. After it, 5-6 leaves must be put in a pot, fill it with two glasses of water and let it boil. After this process the water must be filtered. The person with hermorrhoid disease should drink somewhat of the liquid.

MALVACEAE (EBEGÜMECİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Malvales**
Familya: Malvaceae (Ebegümecigiller)	**Cins: *Alcea* Waldst & Kit.**
***Alcea pallida* Waldst & Kit. (Fatma gülü / Hatmi)**	

Resim 62. *Alcea pallida* Waldst & Kit. (Fatma gülü / Hatmi) doğal görünümü ve çiçeği.

Fatma gülü çiçekleri çok canlı olduğundan ve aynı zamanda farklı renklere sahip olduğu için yöre halkı bahçesine süs bitkisi olarak da diker. Solunum yolları rahatsızlıklarında ve özellikle öksürük için kullanılır. Araziden toplanan Fatma gülü çiçekleri gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu çiçeklerden sıcak suda demlenerek çayı içilir ve özellikle sıcak içilerek göğsün yumuşaması sağlanmış olur.

MALVACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Malvales**
Familia: Malvaceae	**Genus: *Alcea* Waldst & Kit.**
***Alcea pallida* Waldst & Kit. (Rose of Fatma / Marshmallow)**	

Picture 62. Natural view and flower of *Alcea pallida* Waldst & Kit. (Rose of Fatma / Marshmallow).

By the reason that the *Alcea pallida* is really lively and has got different colors, the locals preffer planting as decoration plants. This herb can be used in case of airway diseases and cough. From the field collected *Alcea pallida* must be dried up in a shady place. The dried up plants can be boiled and drunk the water, what softens the chest.

MALVACEAE (EBEGÜMECİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Malvales**
Familya: Malvaceae (Ebegümecigiller)	**Cins: *Malva* Wallr.**
***Malva neglecta* Wallr. (Ebegümeci / Küçük Ebegümeci)**	

Resim 63. *Malva neglecta* Wallr. (Ebegümeci / Küçük Ebegümeci) doğal görünümü, yaprağı ve çiçeği.

Taze olarak topraktan kazılan Ebegümeçleri yıkanır ve temizlenir. Hazır hale gelen ebegümeçlerinde **"Boranı"** adı verilen bir yemek yapılır. Yapraklar ince kıyılır. Bir tencereye bir miktar yağ konur içerisine bir baş soğan doğranır ve kavrulur. Az bir miktar (Yarım yemek kaşığı) salça konur ve kavrulur. Daha sonra yapraklar tencereye boca edilir ve bir süre daha kavrulur. Bu işlem bitince sarımsaklı yoğurt ile karıştırılıp yenir. Araziden kazılan ebegümeçleri temizlenip, yıkandıktan sonra çiğ olarak yenir, salatalara ve yufka dürümünün içine katılır. Taze yapraklar kaba bir şekilde doğranır, üzerine bir baş soğan, bir miktar sıvı yağ, tuz ve baharat atılarak harmanlanır. Bu şekilde saç böreği içimiz hazırlanmış olur. Baş ağrısı için toplanan ebegümeçleri yıkanıp temizlendikten sonra yaprakları kaynatılarak süzülüp içilir. Soğuk algınlığı için topraktan çıkarılan ebegümeci kökleri temizlenir, yıkanır ve gölge bir yerde kurutulur. Soğuk algınlığı geçiren kişilere 2 bardak su içerisine konan bir tutam kök kaynatılır. Suyu sıcak olarak içirilir. Vücutta oluşan iltihaplar için Ebegümeci ve papatya birlikte kullanılır. Toplanan ebegümeçlerinin yaprak ve çiçekleri temizlenip, yıkanırlar ve gölge bir yerde kurutulurlar.

MALVACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Malvales**
Familia: Malvaceae	**Genus: *Malva* Wallr.**
***Malva neglecta* Wallr. (Cheeseflower / Small cheeseflower)**	

Picture 63. *Malva neglecta* Wallr. (Cheeseflower / Small cheeseflower) natural view, leaf and flower.

The *Malva neglecta*, which is collected from the field must be washed and cleaned. Then it can be made a dish by its leaves. The cleaned leaves must be chopped gently and after it had been added one minced onion and a little amount of oil in a pot, the tomato paste can be added too and let it fry. Finally, the chopped leaves can be added as well. When the leaves had fried for a couple of minutes, it is done and can be served with garlic yoghurt on it. From the field collected *Malva neglecta* must be washed and cleaned. At least it can be eaten rawly, in salads or in wraps. The fresh leaves can be chopped, added an onion, a little amount of oil, salt and spices and then blended it. Sothat the inner part of the "börek" would be ready. This plant ist very useful for headaches. The boiled tea can be drunk, after it had been filtered. It helps also when someone catch a cold. After the *Malva neglecta* had been dug out of the soil, it must be washed, cleaned and dried up. After boiling it, it can be drunk by sick person. In the case of body inflammation, the collected *Malva neglecta* and chamomile must be washed, cleaned and dried up. After boiling it, it can be drunk hot by sick person.

NITRARIACEAE	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Sapindales**
Familya: Nitrariaceae	**Cins: *Peganum* L.**
***Peganum harmala* L. (Üzerlik)**	

Resim 64. *Peganum harmala* L. (Üzerlik) doğal görünümü ve çiçeği.

Basur ve kabızlık şikâyetlerinde kullanılır. Toplanan tohumlar bir tava içerisine konarak kavrulur. Kavrulan tohumlar havana alınarak burada iyice dövülerek un haline getirilir. Bu un aç karnına sabahları bir yemek kaşığı yenmelidir. Tohumlar delinerek boncuk gibi dizilir ve çeşitli süsler yapılır. Tohumlar nazara karşı bir tavada kavrulur ve ev içerisinde tütsüsü dolaştırılarak nazardan korunmaya çalışılır.

NITRARIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Sapindales**
Familia: Nitrariaceae	**Genus: *Peganum* L.**
***Peganum harmala* L. (Esfand)**	

Picture 64. *Peganum harmala* L. (Esfand) natural view and flower.

The *Peganum harmala* is used in hemorrhoid and costiveness diseases. The collectes seeds must be put in a pan and let it fry. At next the fried seeds must be pulverised by a mortar. This pulver must be eaten one spoon in the morning. The seeds can also be used as a decortaion. Moreover, this herb should also be good against the evil eye. So, the seeds can be use as an incense after frying it in order to protect oneself.

PAPAVERACEAE (GELİNCİKGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Papaverales**
Familya: Papaveraceae (Gelincikgiller)	**Cins: *Glaucium* Boiss.**
***Glaucium leiocarpum* Boiss. (Köpek lalesi/ Boynuzlu gelincik)**	

Resim 65. *Glaucium leiocarpum* Boiss. (Köpek lalesi/ Boynuzlu gelincik) doğal görünümü ve çiçeği.

İç organlarda meydana gelen yaraların tedavisinde kullanılır. Toplanan köpek lalelerinin yaprak ve çiçekleri taze olarak tedavi amacıyla yenildiği gibi bu kısımlar gölge bir yerde kurutularak sıcak suda demlenerek çayı içilir.

PAPAVERACEAE (WEASELS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Papaverales**
Familia: Papaveraceae (Weasels)	**Genus: *Glaucium* Boiss.**
***Glaucium leiocarpum* Boiss. (Dog tulip/ Horned weasel)**	

Picture 65. *Glaucium leiocarpum* Boiss. (Dog tulip/ Horned poppy) natural view and flower.

The *Glaucium leiocarpum* is usually used in wound treatments, which occur in internal organs. On the one hand the collected plant can be eaten freshly for treatment, on the other hand drunk its tea after dried up and boiled.

PAPAVERACEAE (GELİNCİKGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Papaverales**
Familya: Papaveraceae (Gelincikgiller)	**Cins: *Papaver* Boiss. & Hausskn.**
***Papaver glaucum* Boiss. & Hausskn. (Yaban haşhaşı, gelineli / Gelincik)**	

Resim 66. *Papaver glaucum* Boiss. & Hausskn. (Yaban haşhaşı, gelineli / Gelincik) doğal görünümü ve çiçeği.

Taze olarak topraktan kazılan Yaban Haşhaşı yıkanır ve temizlenir. Salatalara katılır ve yufka dürümüyle taze olarak tüketilir. Çiçekleri açmadan toplanan Gelinelleri'nin yaprakları yıkanır ve temizlenir. Bu yapraklar ince olmamak şartıyla doğranır, içerisine bir baş soğan, miktara göre bir az sıvı yağ, tuz ve baharat ilave edilerek karıştırılır. Bu şekilde saç böreği içimiz hazırlanmış olur. Taze olarak toplanan tomurcuklar çiğ olarak yenilir.

PAPAVERACEAE (WEASELS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Papaverales**
Familia: Papaveraceae (Weasels)	**Genus: *Papaver* Boiss. & Hausskn.**
***Papaver glaucum* Boiss. & Hausskn. (Wild poppy, Mourning bride / Weasel)**	

Picture 66. *Papaver glaucum* Boiss. &Hausskn. (Wild Poppy, Mourning Bride / Weasel) natural view and flower.

The fresh collected *Papaver glaucum* must be washed and cleaned. At least it can be eaten, in salads or in wraps. This plant must been collected, before it blooms and then washed and cleaned. The fresh leaves can be chopped, added an onion, a little amount of oil, salt and spices and then blended it. Sothat the inner part of the **"börek"** would be ready. It can be eaten raw as well.

PINACEAE (ÇAMGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Pinales**
Familya: Pinaceae (Çamgiller)	**Cins: *Pinus* J. F. Arnold**
***Pinus nigra* J. F. Arnold subsp. *nigra* var. *caramanica* (Loudon) Rehder (Çam/ Karaçam)**	

Resim 67. *Pinus nigra* J. F. Arnold subsp. *nigra* var. *caramanica* (Loudon) Rehder (Çam / Karaçam) doğal görünümü ve meyvesi.

Vücutta meydana gelen çıbanların delinip boşaltılması için kullanılır. Çam ağaçlarından toplanan reçine, arpa unu ve sabun ile karıştırılarak bir merhem hazırlanır. Bu merhem çıban üzerine sürülür ve kapatılır. Böylece açılmayan çıbanların delinmesi sağlanır. Nefes açmak için kullanılır. Çam ağaçları üzerinden toplanan reçineler el yordamıyla yuvarlanarak hap şekline getirilir. Daha sonra ağız yoluyla hap gibi yutulur. Öksürüğü ve soğuk algınlığı için kullanılır. Dağdan getirilen çam gövdeleri ilk önce çıralı olanları ayrılır. Çünkü katranı çıkarılacak olan çamlar tamamen çıralı olmalıdır. Bu çıralar boylamasına dizilir ve yakılır. Odunların altına katranların akıp toplanabileceği bir hazne teşkil edilir. Yanan odunlardan çıkan katran bu haznede birikir. Toplanan katranlar un ile karıştırılarak nohut büyüklüğünde haplar yapılır. Hasta kişilere bu haplar yutturulur. Nefes darlığında kullanılır. Toplanan çam uç filizleri gölge bir yerde kurutulduktan 3 bardak kaynamış suya bir tutam atılarak çay gibi demlenerek içilir. Sıcak içilmesi uygundur. Nefes açmak için kullanılır. Toplanan çam burçları, kurutulmadan taze şekliyle bir tencereye konur. Üzerine ne kadar içilmek isteniyorsa o kadar su ilave edilip kaynatılır. Kaynamış olan burçlar süzülür suyu sıcak şekilde içilir. Soğuk algınlığı ve nefes darlığında kullanılır. Taze yeşil toplanan kozalaklar yıkanır, temizlenir. Bir tencere içine konan 3–5 adet yeşil kozalak üstünü su kaplayana kadar su ile doldurulur. Kaynamaya bırakılan tencere kaynadıktan sonra içerisindeki kozalaklar çıkarılıp, ince tülbent süzgü ile süzülür. Hastalara sıcak olarak içirilir. Eller üzerindeki çatlaklar için kullanılır. Çam ağaçlarından toplanan reçine direkt olarak yara üzerine sürülür. Yakacak olarak kuruyan çam ağaçlarının dalları, gövdesi ve kozalakları toplanarak kullanılır. Çeşitli ev eşyaları Askı **(Res.94)**, Senit **(Res.97)**, Yün tarağı **(Res.98)**, Et dövme teknesi **(Res.104)** ve tarım eşyalarından Sürgü **(Res.95)**, Tahıl küreği **(Res.96),** Yaba **(Res. 99)**, Düven **(Res. 100-101)**, Gözer **(Res.102)**, Bel baskısı **(Res.103)** yapımında kullanılır.

PINACEAE (PINE)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Pinales**
Familia: Pinaceae (Pine)	**Genus: *Pinus* J. F. Arnold**
***Pinus nigra* J. F. Arnold subsp. *nigra caramanica* (Loudon) Rehder (Pine / Larch)**	

Picture 67. *Pinus nigra* J. F. Arnold subsp. *nigra caramanica* (Loudon) Rehder (Pine / Larch) natural appearance and fruit.

The *Pinus nigra* is used for sticking warts on the body. It can be prepared an ointment from the *Pinus nigra* collected resin, barley meal and soap. This ointment can be applied on the wart and covered, so that it makes the wart got sticked. It is also used for opening the respiratory. From the *Pinus nigra* collected resin should be formed the shape of a pill. Then it should be swallowed. Furthermore, it can be used in cold and in cough. After collected it from the mountains, the one with kindle must be seperated. Because the pines from which the tar will be removed must be completely kindled. These kindles must be arranged longitudinally and burned. It must be constituted a reservoir under the woods in order to catch the tar. The tar of the burned woods are collecting in the reservoir. The cought tar must be mixed with flour and made a pill of it in a size nof a chickpea. This pills must be swallowed by sick people. The plant can also used in shortness of breath. Especially the fresh sprouts must be dried up and let in brew in a cup with 3 glasses boiled water in it. The tea should be drunk hot. Moreover it can be used in cold and in shortness of breath. Therefore the green pine cone must be collected, washed and cleaned. Then 3-5 pieces of it should be put in a pot with hot water and after it had boiled, it must be fitered by a cloth. Now it is ready and can be drunk by sick people. At next it is also used in fractures on the hand. The resin which is collected can be applied directly on the area. The branches, trunk, and cones of dried pines can be collected used as a fuel. This plant is also a good alternative for building different household items like hanger **(Pct. 94)**, senit **(Pct. 97)**, wool comb **(Pct.98)**, meat-beating trough **(Pct. 104)**, agricultural goods bolt **(Pct. 95)**, grain shovel **(Pct. 96),** pitchfork **(Pct. 99)**, thresh **(Pct. 100-101)**, sieve **(Pct. 102)**, Wais pressure **(Pct. 103).**

PLANTAGINACEAE (SİNİROTUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Plantaginales**
Familya: Plantaginaceae (Sinirotugiller)	**Cins: *Plantago* L.**
***Plantago lanceolata* L. (Yara otu / Sinir otu)**	

Resim 68. *Plantago lanceolata* L. (Yara otu / Sinir otu) doğal görünümü, yaprağı ve çiçeği.

Vücutta meydana gelen yaralarda taze yapraklar kullanılır. Taze yaprakların düz yüzeyi vücutta meydana gelen yara ve çıbanların olgunlaşıp boşaldıktan sonra oluşan yara üzerine direkt olarak sarılır. Bu sargı günde bir kez yenilenerek yaranın iyileşmesi sağlanır. Akciğer rahatsızlıklarında ve büyük çocukların idrar kaçırması (altını ıslatma) şikâyetinde, toplanan Yara otları gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu otlar el yordamıyla avuç içinde ezilerek toz haline gelir ve ince bir elekten geçirilir. Kullanıma hazır hale gelen Yara otları bir bardak sıcak suya bir tatlı kaşığı konularak 5 dakika demlenir ve suyu içilir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir.

PLANTAGINACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Plantaginales**
Familia: Plantaginaceae	**Genus: *Plantago* L.**
***Plantago lanceolata* L. (Thimbleflower/ Whiteman's foot)**	

Picture 68. *Plantago lanceolata* L. (Thimbleflower/Whiteman's foot) natural appearance, leaves and flowers.

The leaves of *Plantago lanceolata* is preferred in using for the treatments of warts. The marbled leaves must be wrapped directly on the warts. Sothat it makes the wart got matured and cleaning the wart out. Moreover, it is preferred in using for the treatments of wounds. After a wart healed, it must be applied and wrapped above for preventing a scar. This bandage must be redid once a day. Its leaves are good for lung diseases and in urinery incontinence in children. The herbs must be dried up and after pulversid it by hand it should be sift through. The operationalised pulver must be mixed one dessertspoonful in one glass of hot water and let it brew. At least it can be drunk hot.

PLANTAGINACEAE (SİNİROTUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Plantaginales**
Familya: Plantaginaceae (Sinirotugiller)	**Cins: *Plantago* L.**
***Plantago major* L. subsp. *major* (Yara otu/ Bağa)**	

Resim 69. *Plantago major* L. subsp. *major* (Yara otu/ Bağa) doğal görünümü.

Vücutta meydana gelen çıbanlarda taze yapraklar kullanılır. Taze yaprakların damarlı olan yüzeyi vücutta meydana gelen çıbanların üzerine direkt olarak sarılır. Bu uygulama ile çıbanın olgunlaşması sağlanmış olur. Çıbanın dışarıya boşalması sağlanır. Vücutta meydana gelen yaralarda taze yapraklar kullanılır. Taze yaprakların düz yüzeyi vücutta meydana gelen yara ve çıbanların olgunlaşıp boşaldıktan sonra oluşan yara üzerine direkt olarak sarılır. Bu sargı günde bir kez yenilenerek yaranın iyileşmesi sağlanır. Akciğer rahatsızlıklarında ve büyük çocukların idrar kaçırması (altını ıslatma) şikâyetinde, toplanan Yara otları gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu otlar el yordamıyla avuç içinde ezilerek toz haline gelir ve ince bir elekten geçirilir. Kullanıma hazır hale gelen Yara otları bir bardak sıcak suya bir tatlı kaşığı konularak 5 dakika demlenir ve suyu içilir. Sıcak içilmesi tavsiye edilir.

PLANTAGINACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Plantaginales**
Familia: Plantaginaceae	**Genus: *Plantago* L.**
***Plantago major* L. subsp. *major* (Thimbleflower)**	

Picture 69. *Plantago major* L. subsp. *major* (Thimbleflower) natural view.

The leaves of *Plantago major* is preferred in using for the treatments of warts. The marbled leaves must be wrapped directly on the warts. So that it makes the wart got matured and cleaning the wart out. Moreover, it is preferred in using for the treatments of wounds. After a wart healed, it must be applied and wrapped above for preventing a scar. This bandage must be redid once a day. Its leaves are good for lung diseases and in urinery incontinence in children. The herbs must be dried up and after pulversid it by hand it should be sift through. The operationalised pulver must be mixed one dessertspoonful in one glass of hot water and let it brew for 5 minutes. At least it can be drunk hot.

PLUMBAGINACEAE (DİŞOTUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Plumbaginaceae (Dişotugiller)	**Cins: *Acantholimon* (Willd.) Boiss.**
***Acantholimon acerosum* (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss.** **(Geven/ Pişik geveni)**	

Resim 70. *Acantholimon acerosum* (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss. (Geven/Pişik geveni) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden toplanan gevenler büyük dibeklerde dövülerek gövde kısımları kısmen ezilir ve hayvanlara yem olarak yedirilir. Araziden toplanan gevenlerin dikenleri yakılır ve kalan kısımları doğranıp hayvanlara yem olarak verilir. Özellikle kök kısmındaki yağlı kısım besleyici olup hayvanlar bu kısmı iştahla yerler.

PLUMBAGINACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Plumbaginaceae	**Genus: *Acantholimon* (Willd.) Boiss.**
***Acantholimon acerosum* (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss.** **(Astragalus / Rat Geven)**	

Picture 70. *Acantholimon acerosum* (Willd.) Boiss. var. *acerosum* (Willd.) Boiss. (Astragalus / Rat Geven) natural view and flower.

From the field collectes *Acantholimon acerosum* must be partly grinded in a mortar and can be used as provender. Another alternative is burning its thorns and utilise the rest as provender as well. Especially the oily part of the stem is tremendously nutricious and the animals enjoy it very much.

PLUMBAGINACEAE (DİŞOTUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Caryophyllales**
Familya: Plumbaginaceae (Dişotugiller)	**Cins: *Acantholimon* Boiss.**
***Acantholimon venustum* Boiss. var. *venustum* Boiss.(Geven/ Pişik geveni)**	

Resim 71. *Acantholimon venustum* Boiss. var. *venustum* Boiss. (Geven/ Pişik geveni) doğal görünümü ve çiçeği.

Araziden toplanan gevenler büyük dibeklerde dövülerek gövde kısımları kısmen ezilir ve hayvanlara yem olarak yedirilir. Araziden toplanan gevenlerin dikenleri yakılır ve kalan kısımları doğranıp hayvanlara yem olarak verilir. Özellikle kök kısmındaki yağlı kısım besleyici olup hayvanlar bu kısmı iştahla yerler.

PLUMBAGINACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Caryophyllales**
Familia: Plumbaginaceae	**Genus: *Acantholimon* Boiss.**
***Acantholimon venustum* Boiss. var. *venustum* Boiss. (Astragalus / Rat geveni)**	

Picture 71. *Acantholimon venustum* Boiss. var. *venustum* Boiss. (Astragalus / Rat geveni) natural view and flower.

From the field collectes *Acantholimon venustum* must be partly grinded in a mortar and can be used as provender. Another alternative is burning its thorns and utilise the rest as provender as well. Especially the oily part of the stem is tremendously nutricious and the animals enjoy it very much.

POACEAE (BUĞDAYGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Cyperales**
Familya: Poaceae (Buğdaygiller)	**Cins: *Agropyron* L.**
***Agropyron cristatum* L. (Ayrık Otu)**	

Resim 72. *Agropyron cristatum* L. (Ayrık Otu) doğal görünümü.

Böbrek taşı şikâyeti olan hastalar, toplanan ayrık otları ve mısır püsküllerinin ikisi birlikte taze olarak bir kap içerisinde eşit miktarda konarak kaynatılır. Sonra bu su süzülür ve içilebildiği kadar sıcak içilir. İçemeyenler için ılıkta içilmesinde fayda vardır.

POACEAE (WHEATS)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Cyperales**
Familia: Poaceae (Wheats)	**Genus: *Agropyron* L.**
***Agropyron cristatum* L. (Quitch grass)**	

Picture 72. *Agropyron cristatum* L. (Quitch grass) natural view.

In case of bladder infection, the leaves of the *Agropyron cristatum* must be washed, cleaned and dried up in a shady place. The dried up leaves can be put in a cup, boiled and then drunk its tea. The patients of renal lithiasis can put the same amount of this herb and the corn silk in a cup and boil. Then the liquid must be filtered and drunk as hot as possible. For one who can not drink it hot, they can drink it warm as well.

POLYGONACEAE (KUZUKULAĞIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Polygonales**
Familya: Polygonaceae (Kuzukulağıgiller)	**Cins: *Polygonum* Meissn.**
***Polygonum cognatum* Meissn. (Yaban kuzukulağı / Madımak)**	

Resim 73. *Polygonum cognatum* Meissn. (Yaban kuzukulağı / Madımak) doğal görünümü.

Yol kenarlarından ve meralardan kazılan kuzu kulakları yıkanıp temizlendikten sonra çiğ olarak yenir. Özellikle bu yöredeki halkımız yufka ekmeğine dürüm yaparak tüketir.

POLYGONACEAE (SORREL)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Polygonales**
Familia: Polygonaceae (Sorrel)	**Genus: *Polygonum* Meissn.**
***Polygonum cognatum* Meissn. (Wild sheep sorrel / Knotweed)**	

Picture 73. *Polygonum cognatum* Meissn. (Wild sheep sorrel / Knotweed) natural view.

The *Polygonum cognatum* can be dug from the roadside and be eaten after they had been washed and cleaned. Especially the locals eat it in wraps.

POLYGONACEAE (KUZUKULAĞIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Polygonales**
Familya: Polygonaceae (Kuzukulağıgiller)	**Cins: *Polygonum* L.**
***Polygonum lapathifolium* L. (Süpürge otu / Söğüt otu)**	

Resim74. *Polygonum lapathifolium* L. (Süpürge otu / Söğüt otu) doğal görünümü.

Araziden toplanan süpürge otları bir araya getirilerek büyük demetler oluşturulup süpürge olacak şekilde bağlanırlar. Bu demetler yüksekçe bir yere asılarak kurumaya bırakılır. Kuruyan bu demetlere sağlam olacak şekilde kürt ağacı ya da alıçtan bir sap yapılır. Bu sap demetin alt kısmına sokularak sağlamca bağlanır. Bu süpürgeler genellikle bahçe ve ahır temizliğinde kullanılır.

POLYGONACEAE (SORREL)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Polygonales**
Familia: Polygonaceae (Sorrel)	**Genus: *Polygonum* L.**
***Polygonum lapathifolium* L. (Kochia/ Red shank)**	

Picture 74. *Polygonum lapathifolium* L. (Kochia/ Red shank) natural view.

From the field collected *Polygonum lapathifolium* can be brought together in large bundles and formed to form of brooms. These bundles should be hung on a high place and left to dry. From the dried up bundles it can be done a Kurdish tree or a stick by a hawthorne. Soon the stick must be fasten up on the bundle. This brooms are ususally used in cleaning the garden or the barn.

POLYGONACEAE (KUZUKULAĞIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Polygonales**
Familya: Polygonaceae (Kuzukulağıgiller)	**Cins: *Polygonum***
***Polygonum persicaria* L. (Sıçandişi/ Söğüt otu)**	

Resim 75. *Polygonum persicaria* L. (Sıçandişi/ Söğüt otu) doğal görünümü.

Araziden toplanan sıçandişleri bir araya getirilip bağlanır ve bir demet oluşturulup yüksek bir yere asılarak kurumaya bırakılır. Kuruyan bu demetlerden süpürge yapılarak kullanılır.

POLYGONACEAE (SORREL)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Polygonales**
Familia: Polygonaceae (Sorrel)	**Genus: *Polygonum***
***Polygonum persicaria* L. (Hemstich/ Red shank)**	

Picture 75. *Polygonum persicaria* L. (Hemstich/ Red shank) natural view.

From the field collected *Polygonum persicaria* can be brought together in large bundles and formed to form of brooms. These bundles should be hung on a high place and left to dry. The dried up bundles it can be used as a broom.

POLYGONACEAE (KUZUKULAĞIGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Polygonales**
Familya: Polygonaceae (Kuzukulağıgiller)	**Cins: *Polygonum* L.**
***Rumex patientia* L. (İlibada, evelik / Labada)**	

Resim76. *Rumex patientia* L. (İlibada, evelik / Labada) doğal görünümü.

Taze yaprakları haşlanarak sarma sarılır. Taze yaprakları **"börek"** içine katılır. Labada yapraklarından ***"Boranı"*** adı verilen bir yemek yapılır. Yapraklar ince ince kıyılır. Bir tencereye bir baş soğan doğranıp bir miktar yağ ile kavrulmaya başlanır. Soğanlar pembeleşince bir yemek kaşığının yarısı ile salça ilave edilir. Salça kavrulunca üzerine doğranmış yapraklar dökülür. Kendi suyunu verip, kavrulunca pişmiş demektir. Sarımsaklı yoğurtla yenir.

POLYGONACEAE (SORREL)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Polygonales**
Familia: Polygonaceae (Sorrel)	**Genus: *Polygonum* L.**
***Rumex patientia* L. (İlibada, evelik / Labada)**	

Picture 76. *Rumex patientia* L. (İlibada, evelik / Labada) natural view.

The fresh leaves can be wrapped up after it had been boiled. They they can be added in “börek”. At next it should be added one chopped onion and a little amount of oil in a pot and let it fry. After the onions had become pinky, it should be added tomato paste just a half of a spoon. When the tomato paste fried with the onion as well, the chopped leaves must be added. It usually becomes watery after a couple of minutes, that means the meal is already done. Optionally, it can be eaten with yoghurt with garlic on it.

RANUNCULACEAE (DÜĞÜNÇİÇEĞİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Ranunculales**
Familya: Ranunculaceae (Düğünçiçeğigiller)	**Cins: *Ranunculus* L.**
***Ranunculus arvensis* L. (Su pıtrağı / Düğün çiçeği)**	

Resim 77. *Ranunculus arvensis* L. (Su pıtrağı / Düğün çiçeği) doğal görünümü ve çiçeği.

Romatizma sonucu oluşan özellikle dizlerde meydana gelen şişkinliği indirmek için taze olarak toplanan su pıtrakları yıkanıp, temizlendikten sonra bir havanda dövülür, eklem yerine sürülür ve eklem yeri sarılır.

RANUNCULACEAE (BUTTERCUP)	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Ranunculales**
Familia: Ranunculaceae (Buttercup)	**Genus: *Ranunculus* L.**
***Ranunculus arvensis* L. (Water bindi-eye / Buttercup)**	

Picture 77. *Ranunculus arvensis* L. (Water bindi-eye/Buttercup) natural view and flower.

The *Ranunculus arvensis* is good for the swelling which is caused by rheumatism. Firstly, the fresh leaves must be washed and cleaned and then grind in a mortar. After it had been applied on the knuckle it should be wrapped.

RHAMNACEAE (CEHRİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rhamnales**
Familya: Rhamnaceae (Cehrigiller)	**Cins: *Rhamnus* L.**
***Rhamnus oleoides* L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Kör diken)**	

Resim 78. *Rhamnus oleoides* L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Kör diken) natural view and flower.

Toplanan meyveler yıkanıp temizlenir. Taze olarak yenilir ve ayrıca gölge bir yerde kurutulur. Özellikle kış günlerinde hoşafı yapılır. Şeker hastalığında şeker düşürücü olarak kullanılır. Toplanan gövemler yıkanıp, temizlendikten sonra çiğ olarak taze tüketilir.

RHAMNACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rhamnales**
Familia: Rhamnaceae	**Genus: *Rhamnus* L.**
***Rhamnus oleoides* L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Blind thorn)**	

Picture 78. *Rhamnus oleoides* L. subsp. *graecus* (Boiss & Ruet) Holmboe (Gövem / Blind thorn) natural view and flower.

The collected fruits must be cleaned and washed at first. It can be eaten fresh or let dry up in a shady place. Moreover, it can be made compote, especially in winter. It can also be used in diabetes for lowering the blood sugar. The collected *Rhammus oleoides* must be washed and then eaten raw.

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Cotoneaster* Fısch. & Mey.**
***Cotoneaster nummularia* Fisch. & Mey. (Kürt ağacı / Tavşan elması)**	

Resim 79. *Cotoneaster nummularia* Fisch. & Mey. (Kürt ağacı / Tavşan elması) doğal görünümü ve çiçeği.

Toplanan meyveler taze olarak yenir. Şeker hastalığında kullanılır. Toplanan yapraklar temizlenip ayıklandıktan sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklardan her gün bir cezve içerisinde 3–4 adet yaprağın suyu kaynatılıp içilir. Bu suyun soğuk olmamak şartıyla içilmesi tavsiye edilir. Şeker hastalığında kullanılır. Toplanan meyveler taze olarak tüketilir. Vücutta meydana gelen dermiyeler için kullanılır. Alıç ve Kürt çalısı odunu beraberce yakılır. Yakılan bu odunlar bir müddet yandıktan sonra ateşi söndürülür ve yanan odunlardan çıkan yağ, bir çinko tepsiye odunlar sürtülerek çıkarılır. Çıkan bu yağ vücudunda cilt hastalığı (dermiye) olan kişilerin yaralarına merhem gibi sürülür. Bu çalının kuruyan veya yaş halde bulunan gövdesi kesilerek kurumaya bırakılır ve yakacak olarak kullanıma hazırlanır. Kirkit (kilim tarağı) **(Res. 129),** Keklik kafesi **(Res. 130)**, Çete (Baston) **(Res. 131)**, Bıçak kını **(Res. 134)**, İyef (Sap bağlama gerdireceği) **(Res. 135)** yapımında kullanılır. Yaş halde olan gövde kurumaya bırakılır. Bu çalının yaş halde bulunan gövdesi ve yaprakları tamamen kurumadan 3–4 adet gövde yan yana gelerek bir çalı süpürgesi (Bahçe süpürgesi) **(Res. 132)** yapılarak kullanılır. Birçok tarım aletinin diş kısımlarının yapımında kullanılır. Bunlar Bildant **(Res. 122)**, Sap tırmığı **(Res. 123)**, Atkı **(Res. 126),** Andız **(Res. 128)**'nın dişli kısımları yapılır. Ayrıca yün eğirmek için kullanılan Kirman'ın sap kısmı **(Res 133)**, ağaç düzeltme aracı Küstüre'nin yan tutma sapları **(Res. 110-111)** yapılır.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Cotoneaster* Fisch. & May.**
***Cotoneaster nummularia* Fisch. & May. (Kurdish tree / Rabbit apple)**	

Picture 79. *Cotoneaster nummularia* Fisch. & May. (Kurdish tree / Rabbit apple) natural view and flower.

The collected fruits can be eaten raw. It can also be used in diabetes. After the collected leaves combed out and washed they must be let dry up. 3-4 pieces of the dried up herb must be put in a pot and boiled. It is recommended that the resulted tea of it must be drunk every day. It is used for dermis ocurring in the body. Hawthorn and Kurdish bush wood must be burned together. After they burned for a while the fire must be estinguished and the oil which comes out must be rubbed in a zinc tray. This oil can be applied on the wounds of people with skin diseases like an ointment. The dried up or wet body of the herb must be cut and left to dry and prepared for using it as a firewood. The *Cotoneaster nummularia* can also be used in produktion of rug comb **(Pct. 129)**, Patridge cage **(Pct. 130)**, Gang cane **(Pct. 131)**, Knife scabbard **(Pct. 134)**, Hand fastening tensioner **(Pct. 135)**. The wet body of it must be left to dry up. Before the wet stem and leaves of this shrub are completely dry, 3-4 stems should be placed side by side and used by making a broom **(Pct. 132)**. It is also used in the production of parts of many agricultural tools. For example: Bildant **(Pct. 121)**, handle rake **(Pct. 123)**, scarf **(Pct. 126)**, *Juniperus drupacea* **(Pct.128)**. In addition, it can be made the stick of the "Kirman" which is used for spinning wool **(Pct.133)**, as well as the a tree trimming tool **(Pct. 110-111).**

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Crataegus* Jacq.**
***Crataegus monogyna* Jacq. subsp. *monogyna* (Kızılcık, Kırmızı alıç/ Alıç)**	

Resim 80. *Crataegus monogyna* Jacq. subsp. *monogyna* (Kızılcık, Kırmızı alıç/ Alıç) doğal görünümü ve meyvesi.

Toplanan alıçlar yıkanıp temizlendikten sonra taze olarak yenilir.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Crataegus* Jacq.**
***Crataegus monogyna* Jacq. subsp. *monogyna* (Cranberry, Red hawthorn/ Hawthorn)**	

Picture 80. *Crataegus monogyna* Jacq. subsp. *monogyna* (Cranberry, Red hawthorn/ Hawthorn) natural view and fruit.

After the collected *Crataegus monogyna* is washed, it can be eaten fresh.

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Crataegus* Pallas Ex Bieb.**
***Crataegus orientalis* Pallas ex Bieb. var. *orientalis* (Alıç)**	

Resim 81. *Crataegus orientalis* Pallas ex Bieb. var. *orientalis* (Alıç) doğal görünümü, çiçeği ve meyvesi.

Toplanan meyveler yıkandıktan sonra taze (çiğ) olarak yenir. Kalp rahatsızlıklarında, tomurcuk halindeki çiçekleri toplanır ve gölge bir yerde kurulur. Kuruyan çiçekler çay gibi demlenerek sıcak içilir. Böbrek şikâyetinde, topraktan çıkarılan alıç kökü üzerindeki toprağından arındırılıp yıkandıktan sonra bir tencere içine konularak su içerisinde kaynatılır ve süzülerek suyu içilir. Dermiye şikâyetinde, Alıç ve Kürt çalısı odunu beraberce yakılır. Yakılan bu odunlar bir müddet yandıktan sonra ateşi söndürülür ve yanan odunlardan çıkan yağ, odunlar bir çinko tepsiye sürtülerek çıkarılır. Çıkan bu yağ vücudunda cilt hastalığı (Dermiye) olan kişilerin yaralarına merhem gibi sürülür. Gövde oyularak çok sağlam Dibek **(Res. 105)** yapılır.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Crataegus* Pallas Ex Bieb.**
***Crataegus orientalis* Pallas ex Bieb. *orientalis* (Hawthorn)**	

Picture 81. *Crataegus orientalis* Pallas ex Bieb. *orientalis* (Hawthorn) natural view, flower and fruit.

The collected fruits of *Crataegus orientalis* can be eaten fresh after they had been washed. In heart diseases the sprouts can be collected and left to dry up. The dried up flowers can be brewed and drink its tea. In kidney diseases, the plant, which is dug from the soil must be washed and depurated. Then it can be put in a pot and let it boil. At least its tea can be drunk. In skin diseases, hawthorn and Kurdish bush wood must be burned together. After they burned for a while the fire must be estinguished and the oil which comes out must be rubbed in a zinc tray. This oil can be applied on the wounds of people with skin diseases like an ointment. It can be made a good mortar after the body is carved **(Pct. 105).**

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Cydonia* Mill.**
***Cydonia oblonga* Mill. (Ayva)**	

Resim 82. *Cydonia oblonga* Mill. (Ayva) doğal görünümü ve meyvesi.

Toplanan ayvalar yıkandıktan sonra çiğ olarak tüketilmesinin yanında bu ayvaların kabukları soyulup isteğe göre değişik şekillerde doğranarak bir tencerede kaynatılarak üzerine bir miktar şeker ilavesiyle hoşafı yapılır. Ayrıca bu yöredeki evlerde ***"kuzine"*** ismi verilen sobalar vardır. Bu sobaların fırın kısmına konan özellikle sert olan ayvalar burada bir müddet pişirilmesiyle yumuşacık olur ve afiyetle yenir. Öksürük kesmek için kullanılır. Toplanan ayva yaprakları yıkanıp temiz, gölge bir yerde kurutulur. Bu yapraklar daha sonra kaynayan suya ne kadar içilecekse (1–2 bardak) 5–6 yaprak atılır. Bir süre demlendikten sonra soğuk olmamak şartıyla içilir. İçerisine bir kaşık bal ilave edilebilir. Soğuk algınlığında kullanılır. Ayvanın meyvesi ortadan kesilir, içerisinde bulunan çekirdekleri çıkarılır. Taze olan bu çekirdekler bir cezve su içinde kaynatılır ve suyu süzülür. Sıcak olarak içirilir. Vücut yüzeyindeki yara ve özellikle loğusa kadınların meme uçlarında meydana gelen çatlaklarda kullanılır. Ayvanın meyvesi ortadan kesilir, içerisinde bulunan çekirdekleri çıkarılır. Taze olan bu çekirdekleri küçük bir kâse içerisine konan gül suyu içine konur. Bu şekilde bir gece çekirdekler gül suyunda bekletilir. Ertesi günü çekirdeklerin olduğu kap içinde şeffaf renkte, pelte kıvamında bir merhem elde edilir. Bebek emziren kadınlar günde 3 defa göğüs uçlarına bu merhemi sürebilirler.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Cydonia* Mill.**
***Cydonia oblonga* Mill. (Quince)**	

Picture 82. *Cydonia oblonga* Mill. (Quince) natural view and fruit.

The collected *Cydonia oblonga* can be eaten raw. Furthermore, after the rind of fruit peeled of, it can be boiled in a pot, added sugar and made a compote. By the way the population in this area has got a stove calles “kuzine”, in which this hard fruit can be cooked, until it got softened. Finally, it can be enjoyed. The *Cydonia oblonga* can also be used as an antitussive. The collected leaves should be washed and then dried up. 5-5 pieces of these leaves can be added in a cup of 1-2 glasses of water and let it brew. At least it can be drunk hot. If required it can be added one spoonful honey. Moreover, it can used in cold. The fruit must be cut in the middle and then the cores must be removed. Finally, the cores can be boiled in water. After the liquid had been filtered, it can be drunk. It is also preffered using the *Cydonia oblonga* in wound treatments, especially women in postpartum can use it on the chap of their breast. The fruit must be cut in the middle and then the cores must be removed. The fresh cores must be put into a cup with rosewater in it. This mixture should be let for one night. On the next day it results an jelly ointment in the cup with rosewater. Finally, the woman, who feeeds her baby with her breast can apply it on the nipple.

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Pyrus* Pallas.**
***Pyrus elaeagnifolia* Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Dağ armudu, Yaban armudu / Ahlat)**	

Resim 83. *Pyrus elaeagnifolia* Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Dağ armudu, Yaban armudu / Ahlat) doğal görünümü ve meyvesi.

Dağdan toplanan dağ armutları temizlenip yıkandıktan sonra taze (çiğ) olarak yenir. Toplanan Dağ armutlarından kış için turşu yapılır. Bu armutlar yıkanır, temizlenir ve içerisinde çürük olanları ayrılır. Bu işlemden sonra armutlar bir çatal yardımıyla yüzeylerine küçük delikler açılır. Bu armutlar büyük bir kavanoza konmadan kavanozun dip kısmına turşu mayası konur. Bir küçük bezin içerisine 3–5 adet nohut, 10–15 adet buğday, bir tatlı kaşığı şeker konularak bu küçük bohçanın ağzı bağlanır. Bohça kavanozun dip kısmına yerleştirildikten sonra armutlar kavanoza dizilir. Mümkün olduğunca sıkı dizmek gerekmektedir. Çünkü hava boşlukları en asgari şekilde olmalıdır. Bu işlemin ardından bir kenarda 2 ölçü suya bir ölçü tuz karıştırılır ve iyice bu tuz eritilip armutlar üzerini tamamen kapatana kadar kavanoz doldurulur. Armutların üst kısmına armut yaprakları bastırılarak armutlar iyice sıkıştırılır.30–45 günde olur. Toplanan meyveler taze ve çiğ olarak yenir. İshal olan kişi bu meyveden öğün aralarında istediği kadar tüketebilir.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Pyrus* Pallas.**
***Pyrus elaeagnifolia* Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Mountain pear, Wild pear / Pear)**	

Picture 83. *Pyrus elaeagnifolia* Pallas. subsp. *elaeagnifolia* (Mountain pear, Wild pear / Pear) natural view and fruit.

From the mountains collectes *Pyrus elaeagnifolia* can be eaten raw, after they had been washed and cleaned. The collected fruits can be pickled in winter. Afterwards they should be cleaned, washed and seperated the rotten ones. Then it must be made little holes on the fruits with the help of fork. Before the *Pyrus elaeagnifolius* put in a jar, firstly, the pickle sourdough must be put in. 3-5 chickpeas, 10-15 pieces of wheat and a dessert spoon of sugar must be put together in a small cloth and then it must be tied. After this pack is placed at the bottom of the jar, the fruits must be lined up in the jar. It is necessary to string as tightly as possible Because the air gabs should be at the minimum. After this process, one measure of salt should be mixed in 2 measures water and it should be mixed, until the salt melts and the jar should be filled with this water until it covers the fruits completely. At next the leaves of the herb must be pressed on the upper part of the fruits and then squeezed the well. This fruits can be eaten fresh and raw. A person with diarrhea can consume it as much as he wants between the meals.

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Rubus* L.**
***Rubus idaeus* L. (Çitir, Temel üzümü/Ahududu)**	

Resim 84. *Rubus idaeus* L. (Çitir, Temel üzümü/Ahududu) doğal görünümü ve meyvesi.

Taze olarak toplanan meyveler çiğ olarak tüketilir. İnsanlarda her türlü rahatsızlıklarda, toplanan yapraklar temizlenip gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan yapraklardan çay yapılır içilir. Kalp rahatsızlıklarında, topraktan çıkarılan böğürtlen kökleri yıkanır ve toprağından iyice temizlenir. Taze iken bir tencere içerisine konarak kaynatılan kökler, kaynadıktan sonra kökler içerisinden alınıp tülbent süzgeçle süzülür. Sıcak ya da soğuk içilmesinin önemi yoktur. Yalnız günlük yapılmalı ve tüketilmelidir. Kanser hastalığını önlemede meyvelerin taze olarak yenilmesi önerilir.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Rubus* L.**
***Rubus idaeus* L. (Çitir, Basiccurrant/Raspberry)**	

Picture 84. *Rubus idaeus* L. (Çitir, Basiccurrant/Raspberry) natural view and fruit.

From the mountains collectes *Robus idaeus* can be eaten raw. For all kinds of diseases in humans, the collected leaves should be cleaned and dried up in a shady place. Its tea can be drunk as well. In heart diseases, the stems of the fruit must be dug out of the soil, it must be washed and cleaned. The stems, which are boiled in a pot while being fresh, must be taken after the boiling and filtered the liquid with a cloth. The temperature of the tea does not matter while drinking it. It should be just consumed daily. In order to prevent cancer, it is recommended to eat it fresh.

ROSACEAE (GÜLGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Rosales**
Familya: Rosaceae (Gülgiller)	**Cins: *Rosa* L.**
***Rosa canina* L. (Kuşburnu, İtburnu/ Yabani gül)**	

Resim 85. *Rosa canina* L. (Kuşburnu, İtburnu / Yabani gül) doğal görünümü, çiçeği ve meyvesi.

Dağdan toplanan kuşburnu meyveleri yıkanır ve temizlenir. Taze kuşburnu meyveleri bir tencerede kaynatılarak hoşaf yapılır ve soğuk olarak içilir. Bu meyveler gölge bir yerde kurutulur ve kaynamış sıcak suya atılarak çay gibi demlenir ve çayı sıcak içilir. Ayrıca taze meyvelerden marmelat yapılır. Marmelat için ilk önce odun ateşine konan tavaların içine su konur ve kaynar. Kaynayan suya meyveler atılır ve iyice yumuşayıncaya kadar kaynatılır. Yumuşayan meyveler buradan susuz olarak süzgeçlerin üzerine alınır. Bu meyveler el yordamıyla ezilerek süzgeçten süzülür. Çekirdeklerinden ve kabuğun üst kısmındaki bıyık şeklindeki yapılarından ayrılır. Sonra süzülen meyveler tülbentten yapılmış olan keselere alınarak tekrar bir süzme işlemi yapılır. Bu işlemin ardından tekrar tava içerisine alınarak kaynatılmaya başlanır. Kaynama işlemi başlayınca miktara göre şeker ya da varsa bir sene önceki pekmez tatlandırmak için katılır. Çok cıvık ve çok katı olmayan bir kıvam alıncaya kadar kaynatılır. İşlem bittikten sonra kavanozlara sıcak olarak alınır. Kapakları kapatıldıktan sonra kavanozlar yere ters çevrilerek bir gün bekletilir. Bu sayede hava içerisinde kalmaz ve konserve olur. Uzun süre dayanır. Marmelat kahvaltı sofralarında, öğün aralarında ya da yemek sonrası tatlı niyetine yenir. Soğuk algınlığı olan kişiler için, erginliğe ulaşmış olan meyveler toplanır ve yıkandıktan sonra temiz bir yerde gölgede kurumaya bırakılır. Kurutulan bu meyveler 3 bardak kaynamış suya 8–10 adet atılarak demlenir. Sıcak olarak içilir. Bir süre demlendikten sonra sıcak olarak içilir. Soğuk algınlığında bu çay tedavi edicidir. Karın ağrısı şikâyetinde taze toplanan meyveler yıkanır ve çiğ olarak yenir. Toplanan meyveler yıkanıp temizlenir ve gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan meyvelerden 3 bardak kaynamış sıcak suya 10–12 adet atılarak bir taşım daha kaynatılıp 5 dakika demlenmesi beklenir. Sıcak olarak içilerek ağrı kesici olarak kullanılır. İshali kesmek için kullanılır. Kuşburnu marmeladı da ishali kesmek için birebir tedavi edicidir. Bu marmelat istendiği kadar tüketilebilir.

ROSACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Rosales**
Familia: Rosaceae	**Genus: *Rosa* L.**
***Rosa canina* L. (Rose hip, Dog rose/ Wild rose)**	

Picture 85. *Rosa canina* L. (Rosehip, Dog rose/ Wild rose) natural view, flower and fruit.

The fruits of *Rosa canina* can be collected from mountains and should be cleaned and washed. The fresh fruits can be boiled in a pot and made compote. It should be drunk cold. After they had been dried up in a shady place, its tea can be drunk hot as well. Another alternative is making a marmelade with it. Therefore, water must be put into a pot and let it boil. The fruits must be thrown into boiling water and let it boil until they got softened well. Sothat the softened fruits must been taken out without water. Then the fruits should be crushed by hand and filtered through a strainer. It should been seperated from their cores and their mustache-like structures on the upper part of the shell. The filtered fruits should be filtered, this time with a cloth. After this process, the fruits should be put into the pan again let ist boil. During the boiling it can be added sugar or grape molasses for making it sweeter. It should be boiled until its consistency is whether too runny, nor too solid. After the process had been finished, the marmelade can be put into jars hot. Then the jar should be capped, turned it up set down and waited one day. In this way, air does not go inside and it becomes canned. It will last for a long time. The marmelade can be eaten at the breakfast, after meals or as dessert. For people with colds, the fruits, which had reached the maturity can be collected anf left to dry up in a shady place, after had been washed. These dried up fruits can be brewed by adding 8-10 pieces to 3 glasses of boiled water. It should be drunk hot, after steeping for a while. The fresh collected fruits can be eaten raw, after had been washed, in abdominal pain. After the fruits had been collected, washed and cleaned and dried up in a shady place, it can be made a tea of it. Sothat it must be put 10-12 pieces of dried fruit into 3 cups of boiled water and let it brew for 5 minutes. It is used as a pain killer by drinking it hot, It is also used to stop diarrhea. The marmelade of *Rosa canina* is also good remedy for reducing diarrhea. It can be cosumed as much as desired.

SALICACEAE (SÖĞÜTGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Salicales**
Familya: Salicaceae (Söğütgiller)	**Cins: *Populus* L.**
***Populus alba* L. (Selvi/ Akkavak)**	

Resim 86. *Populus alba* L. (Selvi/ Akkavak) doğal görünümü.

Yan dalları temizlenen kavak ağacının soyulan gövdesi kurumaya bırakılır ve kuruyunca evlerin dam iskeletinin yapısına katılır. **(Res.113).** Bu yörede bu malzeme oldukça fazla kullanılır. Çeşitli tarım aletlerinin Orak **(Res.114)**, Pişirgeç **(Res.115),** Edik **(Res.116-117),** Algı bıçağı **(Res.118)**, Haşhaş çizgi bıçağı **(Res.119)**, Tırpan **(Res.120)**, Bildant **(Res.122),** Sap Tırmığı **(Res.123),** Atkı **(Res.126)** aletlerin sap kısımlarının yapımında kullanılır. Özellikle bu yörede kavak ağaçları belli bir yüksekliğe ve kalınlığa ulaşınca kesilir ve daha kurumadan yaş halde dış kabukları soyulur, ince dalları kesilir. Bu kabuk ve dallar kuruması için açık bir alana güneşin altına bırakılır. Kuruduktan sonra yakmaya elverişli hale gelir**. (Res.125)** Ayrıca Dam kar küreği (**(Res.127)** ve Andız (Bir tarım aleti) **(Res.128)** tamamının yapımında kullanılır.

SALICACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Salicales**
Familia: Salicaceae	**Genus: *Populus* L.**
***Populus alba* L. (Cypress/ White Poplar)**	

Picture 86. *Populus alba* L. (Cypress/ White Poplar) natural view.

The peeled trunk of the *Populus alba*, whose side branches had been cleaned, is left to dry up. After it had been dried up, it can be added to the construction of the roof skeleton **(Pct. 113).** This material is often used in this region. This plant is also used in production of different agricultural implements like sickle **(Pct. 114)**, spade **(Pct. 115),** peasant boots **(Pct. 116-117)**, knife **(Pct. 118)**, poppy line knife **(Pct. 119)**, scythe **(Pct. 120)**, bildant **(Pct. 122)**, handle rake **(Pct.123)**, scarf **(Pct. 126)**.Especially in this region, the *Populus alba* are cut when they reach a certain height and thickness and their outer tunic had been peeled off, before they got dry out, their thin branches are also cut as well. The tunic and the branches should be left under the sun in an open area to dry up. After they had been dried up, they became suitable for burn **(Pct 125)**. It is also used in the construction of the snow shovel (**Pct.127)** and andız (an agricultural tool) **(Pct. 128).**

SALICACEAE (SÖĞÜTGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Salicales**
Familya: Salicaceae (Söğütgiller)	**Cins: *Populus* L.**
***Populus nigra* L. (Karakavak)**	

Resim 87. *Populus nigra* L. (Karakavak) doğal görünümü.

Yan dalları temizlenen kavak ağacının soyulan gövdesi kurumaya bırakılır ve kuruyunca evlerin dam iskeletinin yapısına katılır. **(Res.113)** Bu yörede bu malzeme oldukça fazla kullanılır. Çeşitli tarım aletlerinin Orak **(Res.114)**, Pişirgeç **(Res.115)**, Edik **(Res.116-117),** Algı bıçağı **(Res.118)**, Haşhaş çizgi bıçağı **(Res.119)**, Tırpan **(Res.120)**, Bildant **(Res.122),** Sap Tırmığı **(Res.123),** Atkı **(Res.126)** aletlerin sap kısımlarının yapımında kullanılır. Özellikle bu yörede kavak ağaçları belli bir yüksekliğe ve kalınlığa ulaşınca kesilir ve daha kurumadan yaş halde dış kabukları soyulur, ince dalları kesilir. Bu kabuk ve dallar kuruması için açık bir alana güneşin altına bırakılır. Kuruduktan sonra yakmaya elverişli hale gelir**. (Res.125)** Ayrıca Dam kar küreği (**(Res.127)** ve Andız (Bir tarım aleti) **(Res.128)** tamamının yapımında kullanılır.

SALICACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Salicales**
Familia: Salicaceae	**Genus: *Populus* L.**
***Populus nigra* L. (Black poplar)**	

Picture 87. *Populus nigra* L. (Black poplar) natural view.

The peeled trunk of the *Populus alba*, whose side branches had been cleaned, is left to dry up. After it had been dried up, it can be added to the construction of the roof skeleton **(Pct. 113).** This material is often used in this region. This plant is also used in production of different agricultural implements like sickle **(Pct. 114)**, spade **(Pct. 115)** peasant boots **(Pct. 116-117)**, knife **(Pct. 118)**, poppy line knife **(Pct. 119)**, scythe **(Pct. 120)**, bildant **(Pct. 122)**, handle rake **(Pct.123)**, scarf **(Pct. 126)**.Especially in this region, the *Populus alba* are cut when they reach a certain height and thickness and their outer tunic had been peeled off, before they got dry out, their thin branches are also cut as well. The tunic and the branches should be left under the sun in an open area to dry up. After they had been dried up, they became suitable for burn **(Pct 125)**. It is also used in the construction of the snow shovel (**Pct.127)** and andız (an agricultural tool) **(Pct. 128).**

SALICACEAE (SÖĞÜTGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Salicales**
Familya: Salicaceae (Söğütgiller)	**Cins: *Salix* L.**
***Salix babylonica* L. (Salkım söğüt/ Söğüt)**	

Resim 88. *Salix babylonica* L. (Salkım söğüt/ Söğüt) doğal görünümü.

Ağrı kesici olarak kullanılır. Taze olarak toplanan yapraklar ve ince dalların kabukları temizlenip, gölge bir yerde kurutulur. 3 bardak kaynamış suya bir tutam atılarak, çay gibi demlenir. Sıcak içilir.

SALICACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Salicales**
Familia: Salicaceae	**Genus: *Salix* L.**
***Salix babylonica* L. (Drooping willow/ Willow)**	

Picture 88. *Salix babylonica* L. (Drooping willow/ Willow) natural view.

The *Salix babylonica* is used as a pain killer. The tunic of freshly collected leaves and twigs must be cleaned and let for drying up in a shady place. After that, it can be put a pinch of the dried up herb in a pot with 3 glasses boiled water in it. After it had brewed, it can be drunk hot.

SCROPHULARIACEAE (SIRACAOTUGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Scrophulariales**
Familya: Scrophulariaceae (Sıracaotugiller)	**Cins: *Verbascum* Boiss.**
***Verbascum cheiranthifolium* Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss. (Sığırkuyruğu)**	

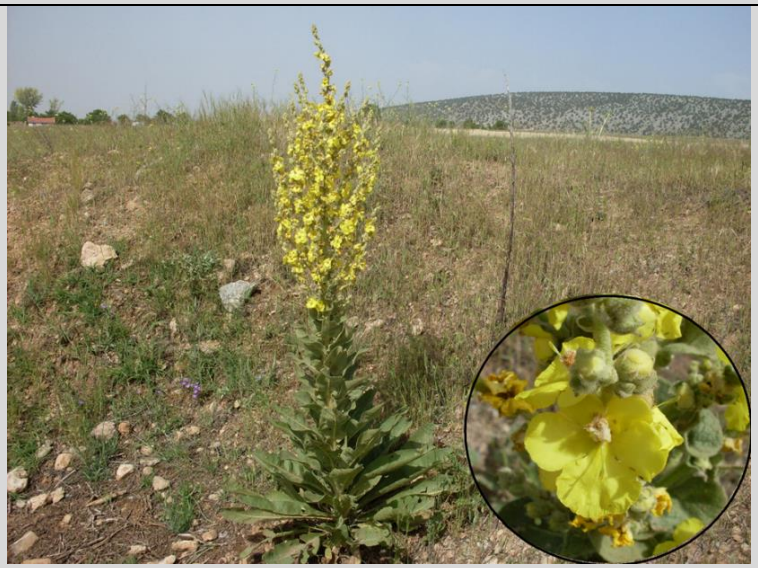

Resim 89.*Verbascum cheiranthifolium* Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss. (Sığırkuyruğu) doğal görünümü ve çiçeği.

Bahar aylarında toplanan ince filizler, çiçek zamanında toplanan çiçekler gölge bir yerde kurutulur. Ayrı kurutulan kısımlar bir araya getirilip karıştırılır. Bu karışımdan 3 bardak sıcak suya bir tutam atılarak çay gibi demlenir. Çayı sıcak içilir. Basur şikâyetinde, toplanan yaprak ve çiçekler temizlenerek gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan bu kısımlar basur şikâyeti olan hasta tarafından günde 2 defa 3 bardak su içerisine bir tutam atılarak kaynatılır. Sonra kaynamış su süzülerek mümkün olduğunca sıcak içilmesi gerekir. Prostat şikâyetinde toplanan yapraklar temizlenip gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklar bez bir torbaya alınır. Prostat şikâyeti olan hastalar 3 bardak kaynamış suya 5–8 adet arasında yaprak atılarak 5 dakika demlendikten sonra sıcak olarak içilir. Bu çayı günde 2 kez içilmesi bu şikâyetlere şifa olacaktır. Nefes darlığı şikâyetinde toplanan sığırkuyrukları çiçekleri temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Ayrıca taze kökler ince olarak doğranır ve kurutulur. Bir bardak sıcak suya bir tatlı kaşığı katılarak çay gibi demlenir. Sıcak içilerek nefes açıcı olarak kullanılır. Böbrek rahatsızlıklarında, özellikle idrar söktürücü olarak toplanan sığırkuyrukları yıkanıp temizlendikten sonra çiçekleri gölge bir odada kurutulur. Daha sonra bir tencere içine konan çiçekler üzerine bir miktar su konarak kaynatılır ve suyu tercihen sıcak içilir. Sıcak içilemiyorsa ılıkta içilebilir. Vücutta oluşan çıbanların olgunlaşması için araziden toplanan sığırkuyruklarının yaprakları bir tencereye konup üzerine hafif bir su ilave edilerek lapa haline gelinceye kadar bir süre pişirilir. Sonra bu lapa insan vücudunu yakmayacak sıcaklığa gelene kadar soğutulur ve çıban üzerine alınır. Bir sargı ile sarılarak bir gün açılmadan beklenir. Arazide kuruyan özellikle boylu olan sığırkuyrukları toplanarak kışın yakacak olarak kullanılır.

SCROPHULARIACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Scrophulariales**
Familia: Scrophulariaceae	**Genus: *Verbascum* Boiss.**
***Verbascum cheiranthifolium* Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss. (Adam's flannel)**	

Picture 89. *Verbascum cheiranthifolium* Boiss. var. *cheiranthifolium* Boiss. (Adam's flannel) natural view and flower.

The thin sprouts, collected in spring, must be dried up with its blossoms in a shady place. Seperately dried up parts should be put together and mixed. A pinch of this mixture can be thrown into 3 glasses of hot water and brewed like a tea. The tea must be drunk hot. In the case of hemorrhoids, the collected leaves and blossoms should be cleaned and dried up in shady place. Firstly, these dried up herbs must be boiled by throwing a pinch into 3 glasses of water and then drunk by the people, who suffer from hemorrhoids two times a day. The tea should be filtered and drunk as hot as possible. For the prostate complaints, the collected leaves must be dried up in a shady place. The dried up leaves must be put in a cloth. The patiens can be drink its tea, after 5-8 pieces of leaves had brewed in 3 glasses of water for 5 minutes. This tea should be drunk 2 times a day, which will heal the disease. The *Verbascum cheiranthifolium* can be collected and dried up in shortness of breath. In addition, the fresh roots can chopped finely and dried up. It can be let for brewing like a tea after adding a teaspoonful to a glass with hot water. So that it helps breathing easier by drinking it hot. The pant is very useful in case of kidney diseases, especially used as diuretic, can be dried up in a shady room, after it had been cleaned. Then it must be boiled in a pot and drink it either hot or warm. It can be also used for the treatment of warts. The collected leaves of the *Verbascum cheiranthifolium* from the field can be boiled in a pot until it becomes a consistency of mash. Firstly, this mash mixture must cool down and then it can be applied on the warts and wrapped by a cloth. This bandage should stay until next day. Especially the tall and dry ones of the herb can be used as fuel in winter as well.

THYMELAEACEAE (SERÇEDİLİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Myrtales**
Familya: Thymelaeaceae (Serçediligiller)	**Cins: *Daphne* Schreber**
***Daphne oleoides* Schreber subsp. *oleoides* (Çöpleme/ Dafne)**	

Resim 90. *Daphne oleoides* Schreber subsp. *oleoides* (Çöpleme/ Dafne) doğal görünümü.

Romatizma şikâyetinde ağrı kesici olarak kullanılır. Taze olarak toplanan çöplemeler temizlenir. Bir kazan içerisine konan su kaynadıktan sonra çöplemeler kazan içerisine konur. Bir sürede böyle kaynayıp, bir kenara alınır. Su sıcaklığı insanı yakmayacak sıcaklığa geldiğinde romatizması olan hasta bu kazana girer. Bir süre kazan içinde oturur. Böylelikle ağrılarının tedavisi sağlanır. Taze olarak toplanan çöplemeler temizlenir. Yaprak ve ince dallar bir bıçak yardımıyla ince olarak kıyılarak bir havan içinde iyice dövülerek ezilir. Daha sonra içerisine bir avuç dövme (buğdayın kaynatılıp kabuğundan ayrılmış kısmı) katılarak 1 (bir) kilogram süt ile pişirilip lapa haline gelince ocaktan alınır. Bu lapa insanın ağrıyan kısmına vücudu yakmayacak sıcaklığa geldiğinde sarılır. Özellikle gece yapılan bu sargı sabaha kadar kalır ve sancının tedavisi sağlanır.

THYMELAEACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Myrtales**
Familia: Thymelaeaceae	**Genus: *Daphne* Schreber**
***Daphne oleoides* Schreber subsp. *oleoides* (Helleborus/ Daphne)**	

Picture 90. *Daphne oleoides* Schreber subsp. *oleoides* (Helleborus/ Daphne) natural view.

The *Daphne oleoides* is used as a pain killer in rheumatism complaints. The freshly collected herb should be cleaned and then boiled in a caldron. After it had boiled for a time, it should be put aside. The person with rheumatism complain can go into the caldron and sit there for a while, when the water inside cooled down. So that, the warm water heals the pain. The fresh collected plant must be cleaned. The twigs and leaves, which finely chopped by a knife must be put in a mortar and crushed. Then it can be added a handful of the part of the wheat that is boiled and removed from the shell and cooked with one kilogram of milk. It can be put aside, when the mixture turns into a porridge. This porridge should be applied on the aching area of the person when it reaches a temperature that will not burn the body. This bandage should stay until the next day for healing the pain.

URTICACEAE (ISIRGANGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Urticales**
Familya: Urticaceae (Isırgangiller)	**Cins: *Urtica* L.**
***Urtica dioica* L. (Isırgan)**	

Resim 91. *Urtica dioica* L. (Isırgan) doğal görünümü.

Toplanan ısırganların yaprakları yıkanıp, temizlenir. Yapraklar biraz kabaca doğranır, içerisine bir baş soğan doğranarak ilave edilir. Üzerine yağ, tuz ve baharat atılarak saç böreği içi hazırlanmış olur. Toplanan ısırganların yaprakları yıkanıp, temizlenir. Yapraklar parmak kalınlığında doğranır. Bir tencere içerisine bir baş soğan doğranarak az bir yağ ile kavrulmaya başlanır. Soğanlar pembeleşmeye yakın içerisine yarım yemek kaşığı salça konulur ve kavrulur. Sonra doğranan yapraklar tencereye boca edilip bir süre yapraklar kavrulur ve az bir su ilave edilerek pişirilir. Sarımsaklı yoğurt ile yenilir. Böbrek rahatsızlıklarında, iltihaplanmalarda, toplanan ısırganlar temiz bir şekilde yıkandıktan sonra bir tencereye alınır. Üzerine bir miktar su dökülüp hafif bir şekilde kaynatılır. Daha sonra suyu süzülerek ılık olarak içilir. Guatr hastalığında, nefes darlığı şikâyetinde, toplanan ısırganlar yıkanıp temizlendikten sonra yapraklar gölge bir yerde kurutulur. Kurutulan yapraklarda kaynamış sıcak suya demlenerek çayı içilir. Çayın sıcak içilmesi gerekmektedir. İçilmesinde zorluk çekiliyorsa bir miktar bal ve limon ile tatlandırılır. Mümkün olduğunca bu suyu gün boyunca içmek, ertesi güne bırakmamaktır. Romatizma ağrılarında, toplanan taze ısırganlar yıkanıp, temizlendikten sonra büyük bir tencereye konarak üzeri su ile doldurulur. Yapraklar tencerede iyice haşlanıncaya kadar beklenir. Sonra yapraklar bir kenara alınıp tahta bir kaşık yardımıyla ezilerek lapa haline getirilir ve romatizma ağrısı olan hastanın eklem yerlerine bir sargı ile sarılır.

URTICACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Urticales**
Familia: Urticaceae	**Genus: *Urtica* L.**
***Urtica dioica* L. (Nettle)**	

Picture 91. *Urtica dioica* L. (Nettle) natural view.

The leaves of the *Urtica dioica* must be cleaned and washed. Then it should be chopped roughly, added one onion, oil, salt and spices. So that, the inner part of the "börek" is ready. The leaves of the *Urtica dioica* must be cleaned and washed. Thereafter, the leaves must be chopped in a size of a finger. At next it should be added one chopped onion and a little amount of oil in a pot and let it fry. After the onions had become pinky, it should be added tomato paste just a half of a spoon. When the tomato paste fried with the onion as well, the chopped leaves must be added. It usually becomes watery after a couple of minutes, that means the meal is already done. Optionally, it can be eaten with yoghurt with garlic on it. In kidney and inflammation diseases, the collected *Urtica dioica* must be washed and put in a pot. After adding enough water on it, it should be coddled. At least, the boiled water can be filtered and drunk. In goiter disease and in shortness of breath, the collected and washed leaves of the plant should be dried up. Then it can be brewed and drunk its tea. The tea must be drunk hot. If it is difficult to drink, it can be sweetened with a little amount of honey and lemon. This water should be drunk throughout the if it is possible and not left until the next day. In rheumatism, the fresh collected plant must be washed and cleaned, then placed in a large pot and filled with water. At next, it should be wait, until it got brewed. Then the leaves must taken aside, crushed with a wooden spoon and turned into a mush. Finally, it must be applied and wrapped on the joint of the patient.

VERBENACEAE (MİNEÇİÇEĞİGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Lamiales**
Familya: Verbenaceae (Mineçiçeğigiller)	**Cins: *Verbena* L.**
***Verbena officinalis* L. (Basır otu/Mine çiçeği, güvercin otu)**	

Resim 92. *Verbena officinalis* L. (Basır otu/Mine çiçeği, güvercin otu) doğal görünümü ve çiçeği.

Basur (hemoroit) şikâyetinde, araziden toplanan Basır otları gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan bu otlar el yordamıyla avuç içinde ezilerek toz haline gelir ve ince bir elekten geçirilir. Bu toz kuru olarak günde 2 yemek kaşığı yenerek ve ayrıca bu toz bir bardak su ile bir cezve içerisine 2 yemek kaşığı konulup kaynatılıp suyu sıcak içilir. Basur (hemoroit) şikâyetinde, araziden taze olarak toplanan basır otu yaprakları bir sargı üzerine konur ve bir yakı hazırlanır. Bu yakı direkt olarak yara üzerine sarılır. Yani basur üzerine konulur. Yakının kalma süresi hastanın dayanma süresiyle ilgilidir. Mümkün olduğunca uzun kalması gerekmektedir.

VERBENACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Lamiales**
Familia: Verbenaceae	**Genus: *Verbena* L.**
***Verbena officinalis* L. (Heavy grass/Wood sage)**	

Picture 92. *Verbena officinalis* L. (Heavy grass/Wood sage) natıural view and flower.

In the case of hemorrhoids, the *Verbena officinalis*, collected from the field, must be dried up in a shady place. These dried up herbs must be pulverised by hand and sifted through. This pulver must be eaten one tablespoonful of it two times a day. Moreover, two tablespoonful of it can also be added in a little pot, boiled and drunk hot. In the case of hemorrhoids, the leaves of the *Verbena officinalis*, collected from the field, can be put on a bandage and prepared a plaster. This plaster can be wrapped directly on the wound, so to say on the hemorrhoid. The duration of the plaster depends on the patient's endurance. It should stay as long as possible.

VISCACEAE (GÜVELEKGİLLER)	
BİLİMSEL SINIFLANDIRMA	
Âlem: Plantae	**Sınıf: Tracheophyta**
Bölüm: Angiospermae	**Takım: Santalales**
Familya: Viscaceae (Güvelekgiller)	**Cins: *Viscum* L.**
***Viscum album* L. subsp. *album* (Büvelek otu/ Ökse otu)**	

Resim 93. *Viscum album* L. subsp. *album* (Büvelek otu/ Ökse otu) doğal görünümü ve meyvesi.

Taze olarak toplanan büvelek otu yaprakları hem insanlar ve de hayvanlar tarafından çiğ olarak yenir. Ayrıca bu otlar küçükbaş hayvanlarda kullanımı ise bu otlar taze iken kıyılarak yedirilir ve süt verimi artırılmış olur. Bir de bu taze otlar kış için kurutularak balya haline getirilip kışın hayvanlara yedirilir. Solunum yolları rahatsızlıklarında nefes açıcı ve tansiyon düşürücü olarak kullanılır. Toplanan büvelek otları temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan otların yaprakları el yordamıyla ayrılır. 3 bardak kaynamış suya bir tutam atılarak çay gibi demlenir. Günde öğün aralarında 2 bardak içilir. Karın ağrısı şikâyetinde ağrı kesici olarak kullanılır. Toplanan büvelek otları yıkanıp, temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Bir cezve içerisine atılan bir tutam kurutulmuş yaprak üzerine alabildiği kadar su konur ve kaynatılır. Daha sonra süzülerek suyu sıcak olarak içilir. Kanser (karaciğer) ve şeker hastalığını tedavisinde kullanılır. Toplanan büvelek otları yıkanıp, temizlendikten sonra gölge bir yerde kurutulur. Kuruyan yapraklar bir gün geceden sıcak suya ıslatılıp ertesi gün sabah soğuk olarak içilir.

VISCACEAE	
SCIENTIFIC CLASSIFICATION	
Regnum: Plantae	**Classis: Tracheophyta**
Divisio: Angiospermae	**Ordo: Santalales**
Familia: Viscaceae	**Genus: *Viscum* L.**
***Viscum album* L. subsp. *album* (Buvelek grass/ Mistletoe)**	

Picture 93. *Viscum album* L. subsp. *album* (Buvelek grass/ Mistletoe) natural view and fruit.

The freshly collected *Viscum album* leaves can be eaten raw by humans and animals. In addition, this herb can be fed small cattle by hacking it, so that their milk production increases. By the way, the fresh herbs can be dried up and turned into bales, in order to feed animals in winter. It can be used as bronchostomy and as chlorothiazide. After the *Viscum album* had been collected, washed and dried up in a shady place. The dried up leaves must be seperated by hand. One sprinkle of it must be put into a pot with 3 glasses of water and brewed like a tea. It can be drunk between meals two times a day. Furthermore, it can be used in stomach ache as a pain killer. The collected plant should be washed and dried up in a shady place. One sprinkle of it must be put into a pot with water and brewed like a tea and then drunk it hot, after they had been filtered. This herb is very common in cancer and diabetes treatments as well. The collected plant should be washed and dried up in a shady place. Then in can be put in a glass of hot water and then drunk at the next day, when it cooled down.

YÖRE HALKININ AĞAÇLARDAN YAPTIĞI EŞYALAR

1. *Pinus nigra* (Karaçam) dan yapılan eşyalar

Resim 94. *Pinus nigra* 'nın (Karaçam) en uç kısmının kesilmesiyle yapılan **Askı** (Üzerine herhangi bir şey asmaya yarayan nesnedir)

Resim 95. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) *yapılmış* **Sürgü** (Tarlayı ekimden önce veya sonra, toprağın 1-2 cm derinliğinden düzeltmesine ve hafifçe bastırılmasına yararlar. Asıl görevleri, toprak yüzeyini düzeltmektir.)

ITEMS MADE FROM TREES BY REGIONAL PEOPLE

1. *Pinus nigra* Items made from (Larch)

Picture 94. A hanger, which is made by the *Pinus nigra.*

Picture 95. A slide (it is used to correct the soil from 1-2 cm depth and press it lightly, before planting), which is made by the *Pinus nigra*

Resim 96. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Tahıl küreği** (Düven ile başağında ayrılmış tahıl taneleri savrularak kabuklarında ayrılması sağlanır.)

Resim 97. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Senit** (Yufka ekmeği yapımında kullanılan, hamur açma tahtasıdır.

Resim 98. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Yün tarağı** (Yünün çapaklarından arındırılması işlemi için kullanılır.)

Resim 99. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Yaba** (Tarladaki sap ve otları kaldırmak için kullanılan bir tur çiftçi aletidir.)

Picture 96. A grain shovel (it helps blowing about the grains, in order to separating it from its crust), which is made by the *Pinus nigra.*

Picture 97. A breadboard (it is used in rolling out dough), which is made by the *Pinus nigra.*

Picture 98. A wool card (it is used it separating the wool from its burr), which is made by the *Pinus nigra.*

Picture 99. A pitchfork (a type of farmer's implement used to remove straw and grass from the field), which is made by the *Pinus nigra.*

Resim 100. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Düven ön yüzü**

Resim 101. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Düven arka yüzü**

Düven: Harmanda ekinlerin (buğday, arpa, yulaf, vb.) tanelerini sapından ayırmak için kullanılan, önüne koşulan hayvanlarla çekilen, alt yüzeyinde keskin çakmak taşları çakılı olan kızak biçiminde araçtır.

Picture 100. The right side of the thresh, which is made by the *Pinus nigra*.

Picture 101. The back side of the thresh, which is made by the *Pinus nigra*.

Thresh: Separates seed from (a harvested plant); it is a vehicle, which is pulled by animals and has got firestones beneath it.

Resim 102. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **Gözer** (Gözer: Buğday, çavdar, toprak gibi şeyleri elemekte kullanılan, iri gözlü kalbur.)

Resim 103. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış Bel baskısı (Toprağı havalandırmak için kullanılan bel küreğinin için kullanılan bel küreğinin toprağa geçmesi için ayak basılan kısmı)

Picture 102. A sieve, which is made by the *Pinus nigra.*
Sieve: using in sifting through cereals like wheat, rye or soil

Picture 103. Wais pressure made of *Pinus nigra*

Resim 104. *Pinus nigra*'dan (Karaçam) yapılmış **et dövme teknesi** (Eti kıyma yapmak için kullanılan mutfak aleti)

Picture 104. A meat grinder vesser (a kitchen appliance for grinding the meat), which is made by the *Pinus nigra*.

2. *Crataegus orientalis'*ten (Alıç) yapılmış eşyalar

Resim 105. *Crataegus orientalis'*ten (Alıç) yapılmış **Dibek** (Genellikle tahılın kabuğunu ayıklamada, tahıl ve benzeri şeyleri ezmede yararlanılan büyük havan.)

2. Items made from *Crataegus orientalis* (Hawthorn)

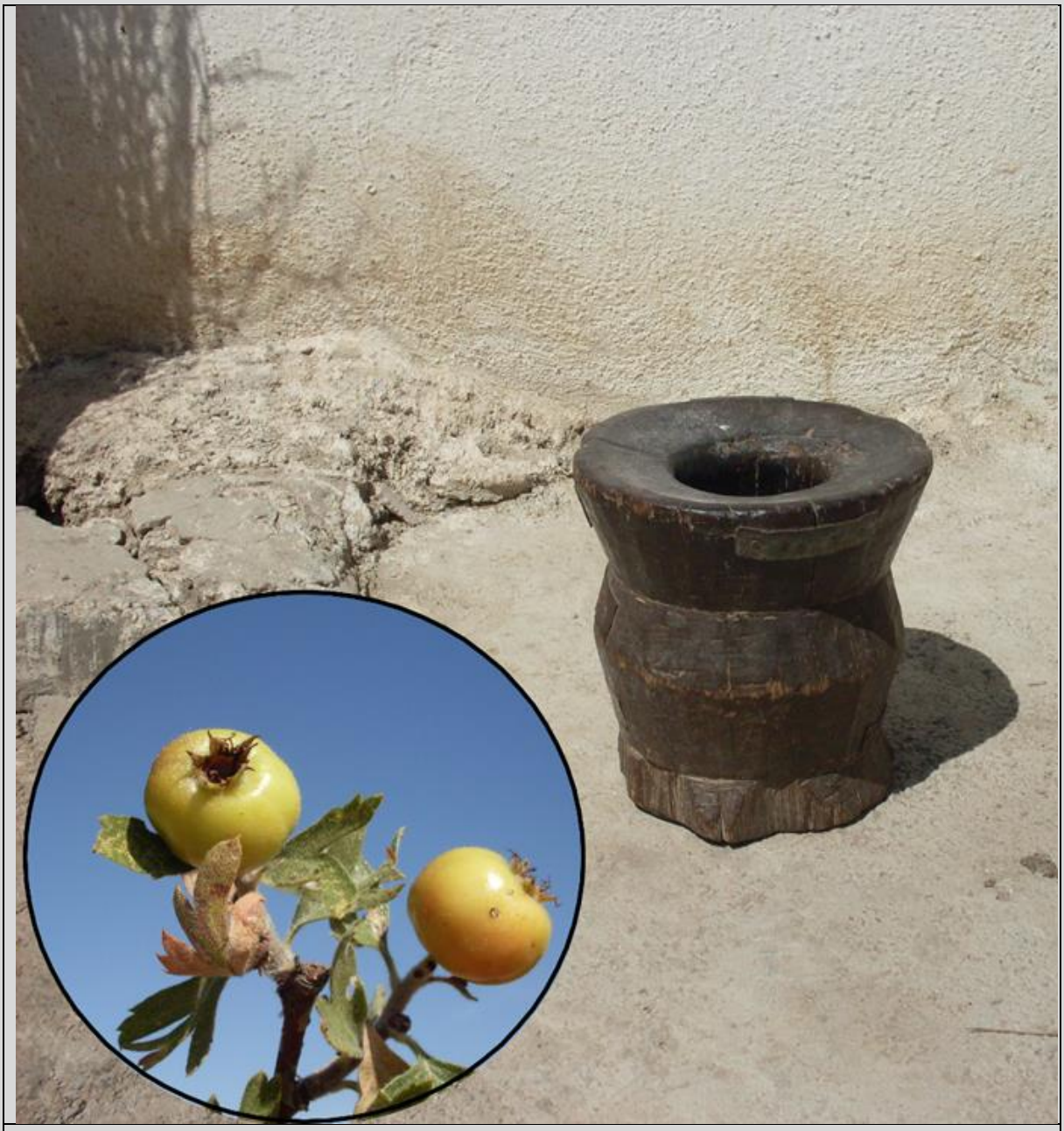

Picture 105. A mortar (it is often use for mashing grains), which is made by the *Crataegus orientalis.*

3. *Quercus cerris ve Quercus pubescens* 'den (Meşe) yapılmış eşyalar

Resim 106. *Quercus cerris*'den (Meşe) yapılmış **su oluğu** (Bir şeyin üzerinde oyulmuş suyolu)

Resim 107. *Quercus pubescens*' den (Meşe) yapılmış **İğ** (Ağaçtan yapılmış, pamuk, yün ve benzeri şeyleri eğirmekte kullanılan, ortası şişkin, iki ucu sivri bir araç.)

Resim 108. *Quercus cerris*'den (Meşe) yapılmış **Bebek beşiği** (Süt çocuklarını yatırıp sallayarak uyutmaya yarayan, genellikle ağaçtan yapılmış, sallanır bir tür küçük yatak.)

3. Items made of *Quercus cerris and Quercus pubescens* (Oak)

Picture 106. A penstock (carved on something), which is made by the *Quercus cerris.*

Picture 107. A spinner (a tool made by a tree, which spinns cotton or wool), which is made by the *Quercus pubescens.*

Picture 108. A baby's crib (it is a bed, made by a tree, where babies can be swung there), which is made by the *Quercus cerris*

Resim 109. Küstüre ön yüzü

Resim 110. Küstüre arka yüzü

Resim 109/110. Gövdesi *Quercus cerris ve Quercus pubescens*' den (Meşe), sapları *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **Küstüre** (**El planyası:** Planya genel olarak herhangi bir yüzeyden ince bir katman yontan makinelere verilen genel ad.)

Resim 111. Semer yandan görünüşü

Resim 112. Semer önden görünüşü

Resim 111/112. Eğim ağaçları *Quercus cerris ve Quercus pubescens*' den (Meşe), yan bağlantıları *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış **Semer** (yük ve binek hayvanı olarak kullanılan at, eşek ve katır gibi hayvanların taşıyacakları yükün hayvanın sırtına zarar vermemesi için ağaç iskelet üzerine deri ile keçe arası semer otu ile doldurulup sarılarak dikilen bir eşyadır.)

Picture 109. The right side of the grindstone

Picture 110. The back side of the grindstone

Picture 109/110. Its body is made by *Quercus cerris and Quercus pubescens* (Oak), the sticks by *Cotoeaster nummularia*
Grindstone: The name given to machines that carve a thin layer from any surface in general

Picture 111. A saddle from the right side

Picture 112. A saddle from the back side

Picture 111/112. The main body is made by *Quercus cerris and Quercus pubescens* (Oak), the side connections are made by *Populus alba.* **Saddle:** It is an item that is stuffed with saddle grass between leather and felt on the wooden scaffold and wrapped and sewn so that the load of animals such as horses, donkeys and mules, which are used as riding animals, does not damage the back of the animal.

4. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış eşyalar

Resim 113. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış ev damı

4. Items made from *Populus alba* (White Poplar)

Picture 113. A roof, which is made by the *Populus alba*

Resim 114. Sapı *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış **Orak** (Özellikle tarımda kullanılan yarım çember biçiminde yassı, ensiz ve keskin metal bir bıçakla, buna bağlı bir saptan oluşan ekin biçme aracıdır.)

Resim 115. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış **Pişirgeç** (Saç üzerinde pişirilen ekmeği çevirmeye yarayan kürek biçiminde tahta araç.)

Resim 116. Edik aleti

Resim 117. Ediğin ele giyilmiş hali

Resim 116 /117. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış başakları tutmaya yarayan tarım aleti **Edik** (Hasat zamanı tahıl başaklarını ve haşhaş kellerini zarar vermeden tutarak kullanılan tarım aleti)

Picture 114. A sickle, which is made by the *Populus alba*
Sickle: It is a crop mowing tool consisting of a flat, narrow and sharp metal blade in the shape of a half circle, used especially in agriculture.

Picture 115. A spade (shovel-shaped wooden tool for turning the bread baked on the sheet), which is made by the *Populus alba*

Picture 116. An **"Edik"**

Picture 117. Worn **"Edik''**

Picture 116 /117. An **"Edik''** (used by keeping the grain spikes without damaging them at harvest time), which is made by the Populus alba is used for holding the spica;

Resim118. Sapı *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış haşhaş toplama **Algı** bıçağı

Resim 119. Sapı *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış haşhaş çizgi bıçağı

Resim 118/119. İlkbaharda haşhaş kapsülleri tam olgunlaşmadan önce özel bir **çizgi bıçağı** ile yatay olarak çizilir. Çizgi işi sabah erken saatte yapılır. Akan süt, akşamüzeri özel **algı bıçağı** ile toplanır.

Picture 118. A knife, whose stick is made by *Populus alba* is used in collecting poppy

Picture 119. A knife, whose stick is made by *Populus alba* is used in slitting poppy

Picture 118/119. Before the capsules of the poppies got matured in spring, they must be slitted horizontally by a slitting knife **(Pct. 119).** This process must be done in the morning. The flowing milk must be picked up by the knife **(Pct.118)** in the evening.

Resim 120. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış **Tırpan sapı** ve *Quercus cerris ve Quercus pubescens*' den (Meşe) yapılmış **el tutma yeri** (**Tırpan:** Ekin, ot ve benzeri şeyleri biçmeye yarayan, uzun bir sapın ucuna tutturulan, çelikten yapılmış, hafifçe kıvrık, uzun, sırtı kalınca ve bombeli, keskin ağızlı bir tür orak.)

Resim 121. *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış **Tırpan dövme örsü** Körleşen tırpan ağzını keskinleştirmek amaciyle, onu bir süre güneşte bıraktıktan sonra, örs üzerinde çekiçle dövmek.

Picture 120. A scythe, which is made by the *Populus alba* and the handle, made by *Quercus cerris ve Quercus pubescens* (Oak)

Scythe: A kind of sickle with a sharp blade, made of steel, slightly curved, long, thick back and curved, attached to the end of a long handle, used for mowing crops, grass and similar things.

Picture 121. A scythe stake, which is made by the *Populus alba* is for sharpening a dull scythe

Resim 122. Bildant sapı *Populus alba* (Akkavak), dişleri *Cotoneaster nummularia'* dan (Kürt ağacı) yapılmış bir tür tarım aletidir. Sap yığınlarını arabaya yüklemek için kullanılan bir tür ahşap dirgendir.

Resim 123. Sap Tırmığı sapı *Populus alba* (Akkavak), gövdesi *Pinus nigra* (Karaçam), dişleri *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış bir tür tarım aletidir. Tahıl hasatından sonra tarlada kalan sapları bir araya toplayarak yığın yapmaya yarar.

Resim 124. Kabuğu soyulmuş *Populus alba* 'lar (Akkavak) inşaat için hazırlar.

Resim 125. Yakacak olarak kullanılan *Populus alba* (Akkavak) ve *Populus* nigra 'ların (Karakavak) gövde kabukları

Picture 122. A “Bildant is an agricultural tool, a type of wooden pitchfork used to load piles of straw into the cart.

Picture 123. The stick of a “Bildant” is made by the Populus alba, the tines by *Cotoneaster nummularia* A rake, whose stick is made by *Populus alba*, the body by Pinus nigra, the tines by *Cotoneaster nummularia* is an agricultural tool. It is used to collect the remaining straw in the field after the grain harvest and make a heap.

Picture 124. The peeled *Populus alba* are prepared for construction.

Picture 125. The trunk shells of *Populus alba* and *Populus nigras* can be used as fuel

Resim 126. **Atkı**, sapı *Populus alba* (Akkavak), dişleri *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış olup hasat zamanı sap yığınlarını arabaya yüklemeye yarayan dişleri ahşap ve sivri bir tarım aletidir.

Resim 127. Dam Kar Küreği *Populus alba*'dan (Akkavak) yapılmış kışın evlerin üst kısmındaki (dam) biriken karları temizlemek için kullanılan bir alettir.

Picture 126. An “Atkı” whose stick is made by *Populus alba* and the tines by *Cotoneaster nummularia*. It is a wooden and sharp agricultural tool that is used to load the heaps of straw on the cart at harvest time.

Picture 127. A snow shovel, which is made by *Populus alba*. It is a tool used to clear the accumulated snow on the upper part of the houses in winter.

Resim 128. Andız *Populus alba* (Akkavak), yapılmış özellikle nohut hasatında yolunmuş bir araya getirilmiş nohut yığınlarını arabaya yüklemek için kullanılan bir tarım aletidir.

Picture 128. Andız, which is made by *Populus alba*. It is an agricultural tool used to load heaps of plucked chickpeas, especially in the chickpea harvest.

5. *Cotoneaster nummularia'*dan yapılmış eşyalar

Resim 129.*Cotoneaster nummularia'*dan (Kürt ağacı) yapılmış kilim tarağı **Kirkit**

Resim 130. *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **Keklik kafesi**

Resim 131. *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **Çete (baston)**

Resim 132. *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **bahçe süpürgesi**

5. Items made from *Cotoneaster nummularia*

Picture 129. A carpet comb, which is made by *Cotoneaster nummularia.*

Picture 130. A patridge cage, which is made by *Cotoneaster nummularia*

Picture 131. A baston, which is made by *Cotoneaster nummularia*

Picture 132. A garden broom, which is made by *Cotoneaster nummularia*

Resim 133. Sapı *Cotoneaster nummularia* (Kürt ağacı), gövdesi *Quercus cerris ve Quercus pubescens*' den (Meşe) yapılmış **Kirman**

Resim 134. *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **Bıçak Kını**

Resim 135. *Cotoneaster nummularia*'dan (Kürt ağacı) yapılmış **İyef** (sap bağlama gerdireceği)

Picture 133. A fortress, whose stick is made by *Cotoneaster nummularia* and whose body is made by *Quercus cerris ve Quercus pubescens* (Oak)

Picture 134. A knife case, which is made by *Cotoneaster nummularia.*

Picture 135. An "Iyef" (a handle fastener), which is made by *Cotoneaster nummularia.*

Yörede İçilen *Sideritis libonatica* (Dağ çayı) nın yapılışı

Resim 136. Kurutulmuş *Sideritis libonatica* (Dağ çayı)'ları toplu halde

Resim 137. Kurutulmuş *Sideritis libonatica* (Dağçayı)'larının çiçekleri

Resim 138. Kaynamış bir bardak sıcak suya dağ çayları batırılır. 5 dakika demlenmesi sağlanır. Suyun rengi sarımsı renk alınca demlenmiş olur.

Resim 139. Demlenmiş dağ çayı rengini vererek içime hazırdır.

Making of *Sideritis libonatica* (Mountain Tea) Drinking in the Region

Picture 136. The dried up *Sideritis libonatica* in bulk.

Picture 137. The blossoms of the dried up *Sideritis libonatica*

Picture 138. The *Sideritis libonatica* must be put into a glass of hot water and let it for brewing for 5 minutes. When the water gets yellowish then it it has brewed successfully.

Picture 139. When the *Sideritis libonatic*a gives its yellow color and is ready for drinking.

Yörede İçilen *Origanum vulgare* (Domurcak çayı)'nın Yapılışı

Resim 140. Kurutulmuş *Origanum vulgare* (Domurcak çayı)'ler toplu halde

Resim 141. Kurutulmuş *Origanum vulgare* (Domurcak çayı)'lerin çiçekleri

Resim 142. Kaynamış bir bardak sıcak suya domurcak çayları batırılır. 5 dakika demlenmesi sağlanır. Suyun rengi yeşilimsi siyah renk alınca demlenmiş olur.

Resim 143. Demlenmiş domurcak çayı rengini vererek içime hazırdır.

Making of *Origanum vulgare* (Domurcak Tea) Drinking in the Region

Picture 140. Dried *Origanum vulgare* (Domurcak tea) in bulk

Picture 141. The blossoms of the dried up *Origanum vulgare*.

Picture 142. The *Origanum vulgare* must be put into a glass of hot water and let it for brewing for 5 minutes. When the water gets greenish black then it it has brewed successfully.

Picture 143. When the *Origanum vulgare* gives its yellow color and is ready for drinking

Araştırmamızda yöre halkının eski geleneklerinden kopmadığını özellikle doğadan yaralanabildikleri görülmştür. Arazinin bir kısmı ova bile olsa halk doğada yetişebilen bitkileri kullanmaya çalışmaktadır. Yaşlı nüfus gençlere nazaran bu bitkileri daha çok kullanmakta olmasına rağmen genç nüfusa bu bitkileri öğretmekten hiçbir zaman kaçınmamışlardır. Tabiki bir kısım gençler bunları bilmemektedir. Özellikle yöre halkında çobanlık yapan kişilerin doğada yetişen bitkileri oldukça çok kullandıklarını, hayvanlarını takip ederek hayvanları hangi bitkinin etrafında daha çok toplandıysa o bitki üzerinde durduklarını ifade etmişlerdir. Yöre halkı bitkilerede isimlerini bir şeylere benzeterek, ne tür rahatsızlığa iyi geliyorsa o ismi vermiştir. Örneğin kuşburnuna itburnu, halkalı karanfile siğile iyi geldiği için siğil otu gibi isimler verilmiştir.

Arazi çalışmaları sırasında karşılaştığımız birçok yöre halkı bize şehirlere gidenlerin bu bilgileri çocuklarına anlatamadığını ve birçoğunun yaşam biçimiyle ilgili olarak bunları unuttuğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca köylerde bu bilgilerin bir kayıt altına alınmadığını halk birbirine sorarak öğrenmiştir.

Yurdumuz çok geniş bir Flora'ya (Bitki varlığı) sahip olması bizleri bitkileri en iyi şekilde kullanmaya itmesi gerekir. Bugün ilaç sektöründeki ilaçların ana kaynağı bitkilerdir. Bizler çok zengin olan bu hazineyi bir kenara atmamamız onu kullanmamız gerekir. Türkiye bitki dünyasında bir cennettir. Kanımızca yapılan etnobotanik çalışmalar bizleri atalarımızdan koparmayıp onların bilgilerini kuşaklar boyu aktarmamızı sağlayacaktır.

Günümüzde ilaç sanayi çok büyük semayelere ihtiyaç duymaktadır. Ayrıca üretilen ilaçların yan etkilerinin fazlalığı insanları tıbbi bitkilerden daha fazla faydalanmaya itmiştir. Yurdumuzda alternatif tıp dediğimiz fitoterapi maalesef bugün çok ileri bir seviyede değildir. Çok zengin olan bu Flora'dan yeterince yararlanılmamaktadır. Baytop (1984) ülkemizde kullanılan ilaçların %6'sı yüksek bitkilerden elde edilen droglardan üretilmektedir. Bu oran Almanya %16, Rusya'da %33 düzeyindedir. İleride yapılacak araştırmalarda ve daha sonrasında türkiyenin bir digital etnobotanik arşivi kurulmalı her yöreye ait bilgiler ve dökümanlar digital ortama aktarılmalıdır. Bu sayede daha çok kişiye ulaştırılan bu bilgi unutulmayacaktır.

Sonuç olarak ülkemizdeki etnobotanik araştırmalar insanlık için büyük bir hazinedir. Bu araştırmalardan vazgeçilmemeli, destek olunmalıdır. Ülkemizin bu zengin Flora'sını korumalı ve gelecek nesillere aktarmalıyız. Yaptığımız bu araştırmamızda **Kadınhanı** yöresine ait doğal zenginlik kaynağımız olan bitkilerimizin bilinmeyen bazı bitkisel değerleri ortaya konulmuştur. Bitkiler âleminde yeni yapılacak araştırmalar bitkilerin hayatımızdaki önemini ve yerini daha da artıracaktır.

In our research, It was seen that the local people did not give up with their old traditions, especially they could benefit from nature. Even if some of the land is plain, people try to use plants that can grow innature. Although the elderly population uses these plants more than the young, they have neveravoided teaching these plants to the young population. Of course, some young people do not knowit. Especially people who are shepherds use the plants grown in nature a lot, and they follow theiranimals and stay on the plant around which their animals gather more. The local people give the plants the name of what they look alike. For example “wart herb” instead of Dianthus caryaphyllus, because it is used in treatment of warts.

Many local people we encountered during the field studies stated that those who went to the cities did not tell this information to their children and that many of them forgot it because of their lifestyle. Our country has a very large flora and it should push us to use it in the best way. The mainsource of drugs in the pharmaceutical industry today is plants. We should not throw away this very rich reservoir, we should use it instead. Turkey is a paradise in the plant world. These ethnobotanical studies will not separate us from our ancestors and will enable us to pass on their knowledge forgenerations. Today, the pharmaceutical industry needs huge capitals. In addition, the side effects of the drugs has pushed people to benefit more from medicinal plants. Phytotherapy, which we call alternative medicine, is unfortunately not at a very advanced level today in our country. This very rich flora is not used sufficiently. Baytop (1984), 6% of the drugs used in our country are produced from drugs obtained from higher plants. This rate is 16% in Germany and 33% in Russia.

A digital ethnobotanical archive of Turkey should be established for future researches and later on, information and documents belonging to each region should be transferred to digital media. In thisway, this information, which is delivered to more people, will not be forgotten.

As a result, ethnobotanical research in our country is a great reservoir for the humanity. These studies should not be abandoned, they should be supported instead. We must protect this rich flora of our country and pass it on to future generations. In this research we have revealed the the unknown value of some herbs, which are our natural source of wealth, in the region **“Kadinhani”**. New researches in the plant kingdom will increase the importance and place of plants in our lives.

Çalışmamız sırasında edindiğimiz tecrübeler ışığında yeni yapılacak olan araştırmalara ve araştırmacılara hatalarını önleyici, veri kayıplarını en aza indirecek önerilerimiz şunlardır;

1. Yöre hakkında tüm flora ve vegetasyon çalışmaları tamamlanmalı, bu çalışmalar sırasında halkın bitkilere verdiği yöresel adlar kayıt altına alınmalı, bu bitkilerin periyodik dönemlerdeki fotoğrafları digital makinelerle çekilip sanal belleklere alınmalıdır.

2. Araştırmacılar hangi bölgede çalışacaksa o bölgeyi önceden tanımalı, araştırma bölgesindeki ön çalışmayı çok düzenli yapmalıdır.

3. Araştırmacı bölgesindeki kaynak kişileri iyi seçmeli, o kişilerle hep diyalog halinde olup mevsimsel bilgileride bu kişilerden arazi çalışması öncesi almalıdır.

4. Etnobotanikçi arazi çalışması sırasında mümkün olduğunca araziye kaynak kişileri alarak çıkmalı bizzat bu kişilerin verdiği bilgiler ile bitkileri toplamalıdır.

5. Araştırmacı bölgeye periyodik ziyaretlerini uygun şekilde yapmalı ve bu ziyaretlerde bitkilerin hem fotoğraflarını çeklmeli hemde numune almalıdır.

6. Araştırmacı fotoğraf çekimlerinde çok dikkat etmeli yakın mesafe çekimlerine uygun, yüksek pikselli bir mercek olan makinanın yanında fotoğraf üzerine ses kaydı yapabilen bir cihaz hem işini kolaylaştıracak hemde bazı bitkilerin ismini unutsabile cihaza kayıt saklı kalacaktır.

7. Etnobotanikçi verileri toplarken doğru olup olmadığını veya dışarıdan geldiğini düşündüğü verileri kaydetmemelidir.

8. Son olarak bütün üniversitelerdeki herbaryumların digital ortama aktarılıp, bu sanal belleklerin araştırmacıların hizmetine verilmesi çok büyük kolaylıklar sağlıyacaktır.

9. Yörede kültür ortamında yetiştririlmesine uygun olan etnobotanik açıdan değerli tıbbi bitkilerin kültür ortamında yetiştirilip hem ülke ekonomisine ve ilaç sanayisine hammadde sağlanmasına katkıda bulunulabilir.

In the light of the experiences we gained during our study, we can offer suggestions for new researches and researchers to prevent mistakes and minimize data loss;

1. All flora and vegetation studies about the region should be completed; during these studies, the names given to the plants by the local people should be recorded; the periodical photographs of these plants should be taken to digital machines and stored in virtual memories

2. Researchers should know the region in which they will work in advance, and they should do the preliminary study in the research region very regularly.

3. The researcher should choose the resource people in his region well, he should always be in dialogue with those people and get seasonal information from them before the fieldwork.

4. The ethnobotanist should go out with the cognac people to the field as much as possible and should collect the plants with the information given by these people

5. The researcher should make periodic visits to the region appropriately, and during these visits she should take photos of the plants and take samples as wel

6. The researcher should be very careful while taking photographs, a device with a high-pixel lens suitable for close-up shots, and a device that can record sound on the photograph will both facilitate his work and even if he forgets the names of some plants, the recording will be preserved.

7. When collecting data, the ethnobotanist should not record the data that he considers to be correct or to have come from outside.

8. Finally, transferring the herbariums in all universities to digital media and putting these virtual memories at the service of researchers will provide great convenience.

9. Ethnobotanically valuable medicinal plants that are suitable for cultivation in the local culture environment can be grown in the culture environment and contribute to the rovision of raw materials to the country's economy and the pharmaceutical industry as well.

4. KAYNAKLAR

Avcı, M. 2005. Çeşitlilik ve Endemizm Açısından Türkiye'nin Bitki Örtüsü, İstanbul Ünv. Edebiyat Fak. *Coğrafya Dergisi*, İstanbul.

Baytop, T. 1999.Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi, (Geçmişte ve Bugün) Nobel Tıp Kitabevleri, 2. Baskı İstanbul.

Baytop, T. 1994, Türkçe Bitki Adları Sözlüğü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara.

Davıs, P.H., 1965-1985. *Flora of Turkey and the East Aegean Islands***,** Vol:1-9, Edinburg Üniv. Press.

Ekim, T., Gür, K. M. 2019. Alıç Ağacının Gölgesinde Anadolu Bozkırları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (ss.141-179)

Ertuğ, F. 1996. Etnobotanik Enstitüsü, TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, (ss. 98–99)

Ertuğ F. 2004. Wild Edible Plants of the Bodrum Area (Muğla, Turkey), Turkish Journal of Botany, Volum:28, Number.1-2. (ss.161–1174), Ankara.

Ertuğ, Z. F. 2005. Proceding of the IVth international congress of ethnobotany (ICEB) "Ethnobotany: At the junction of the continents and the disciples", 21-26 August İstanbul-Turkey.

Ertuğ F. 2014. *Etnobotanik*, Resimli Türkiye Florası 1.Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Cilt 1:(ss. 319-421), İstanbul

Heinrich, M., Barnes, J., Gibbons, S., Williamson, E.M. 2004. Fundementals of Pharmacognosy and Phytotherapy, Churchill Livingstone, Edinburgh.

Sadıkoğlu, N. 1998. "Cumhuriyet Dönemi Türk Etnobotanik Araştırmalar Arşivi", İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Şimşek, I., Aytekin, F., Yeşilada, E., Yıldırımlı, Ş., 2002. Anadolu'da Halk Arasında Bitkilerin Kullanış Amaçları Üzerinde Etnobotanik Bir Çalışma, Gazi Ünv. Ankara.

http://karişkarişkadinhani.org.tr

https://www.kadinhani.bel.tr

4. REFERENCES

Avcı, M. 2005. Çeşitlilik ve Endemizm Açısından Türkiye'nin Bitki Örtüsü, İstanbul Ünv. Edebiyat Fak. *Coğrafya Dergisi*, İstanbul.

Baytop, T. 1999.Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi, (Geçmişte ve Bugün) Nobel Tıp Kitabevleri, 2. Baskı İstanbul.

Baytop, T. 1994, Türkçe Bitki Adları Sözlüğü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara.

Davıs, P.H., 1965-1985. *Flora of Turkey and the East Aegean Islands***,** Vol:1-9, Edinburg Üniv. Press.

Ekim, T., Gür, K. M. 2019. Alıç Ağacının Gölgesinde Anadolu Bozkırları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (ss.141-179)

Ertuğ, F. 1996. Etnobotanik Enstitüsü, TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, (ss. 98–99)

Ertuğ F. 2004. Wild Edible Plants of the Bodrum Area (Muğla, Turkey), Turkish Journal of Botany, Volum:28, Number.1-2. (ss.161–1174), Ankara.

Ertuğ, Z. F. 2005. Proceding of the IVth international congress of ethnobotany (ICEB) "Ethnobotany: At the junction of the continents and the disciples", 21-26 August İstanbul-Turkey.

Ertuğ F. 2014. *Etnobotanik*, Resimli Türkiye Florası 1.Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Cilt 1:(ss. 319-421), İstanbul

Heinrich, M., Barnes, J., Gibbons, S., Williamson, E.M. 2004. Fundementals of Pharmacognosy and Phytotherapy, Churchill Livingstone, Edinburgh.

Sadıkoğlu, N. 1998. "Cumhuriyet Dönemi Türk Etnobotanik Araştırmalar Arşivi", İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Şimşek, I., Aytekin, F., Yeşilada, E., Yıldırımlı, Ş., 2002. Anadolu'da Halk Arasında Bitkilerin Kullanış Amaçları Üzerinde Etnobotanik Bir Çalışma, Gazi Ünv. Ankara.

http://karişkarişkadinhani.org.tr

https://www.kadinhani.bel.tr